

CUPRINS:

CONȚINUT	CA-1
LISTA DE CONTROL A PAGINILOR	LC-1-
REGULILE DE AMENDARE	RA-1
INDEXUL AMENDAMENTELOR	IA-1
PREAMBUL	P-1
<u>SECȚIUNEA A</u> <u>DEFINIȚII ȘI ABREVIERI. PREVEDERI GENERALE</u>	A-1
CAPITOLUL 1 DEFINIȚII ȘI ABREVIERI.....	A-1
RAC-APL 0001(a) Definiții.....	A-1
RAC-APL 0001(b) Abrevieri.....	A-7
CAPITOLUL 2 PREVEDERI GENERALE	A-11
RAC-APL 0005 Aplicabilitate.....	A-11
RAC-APL 0010 Privilegiile de bază ale deținătorului de certificat, calificare, autorizație.....	A-11
RAC-APL 0015 Valabilitatea certificatelor, calificărilor și autorizațiilor.....	A-11
RAC-APL 0020 Aptitudinea medicală.....	A-11
RAC-APL 0025 Limitarea drepturilor deținătorilor de certificate care au atins vârsta de 60 de ani sau mai mult	A-11
<u>SECȚIUNEA B</u> <u>TIPURI DE CERTIFICATE, CALIFICĂRI, AUTORIZAȚII ȘI CONDIȚIILE DE A ACORDARE A ACESTORA.....</u>	B-1
CAPITOLUL 1 CERTIFICATE ȘI CALIFICĂRI DE PILOȚI DE AVIOANE.....	B-1
RAC-APL 0030 Tipuri de certificate ale piloților de avioane. Cerințe.....	B-1
RAC-APL 0035 Calificare pentru zbor instrumental. Cerințe.....	B-1
RAC-APL 0040 Calificări de tip și clasă. Cerințe.....	B-2
RAC-APL 0045 Calificări de instructor. Cerințe.....	B-3
CAPITOLUL 2 CERTIFICATE ȘI CALIFICĂRI DE PILOȚI DE HELICOPTERE.....	B-4
RAC-APL 0050 Tipuri de certificate ale piloților de elicoptere. Cerințe.....	B-4
RAC-APL 0055 Calificare pentru zbor instrumental. Cerințe.....	B-4
RAC-APL 0060 Calificări de tip. Cerințe.....	B-4
RAC-APL 0065 Calificări de instructor.....	B-5
CAPITOLUL 3 CERTIFICAT ȘI CALIFICĂRI DE INGINER NAVIGANT.....	B-7
RAC-APL 0070 Certificat de inginer navigant. Cerințe.....	B-7
RAC-APL 0075 Calificări de tip de inginer navigant.....	B-7
RAC-APL 0080 Calificări de inginer navigant instructor.....	B-8
CAPITOLUL 4 CERTIFICAT ȘI CALIFICĂRI DE NAVIGATOR AERIAN	B-9
RAC-APL 0085 Vârsta minimală.....	B-9
RAC-APL 0090 Aptitudinea medicală.....	B-9
RAC-APL 0095 Privilegiile deținătorului certificatului FNL și condițiile acordării certificatului FNL.....	B-9
RAC-APL 0100 Pregătirea teoretică.....	B-9
RAC-APL 0105 Pregătirea în zbor.....	B-9
RAC-APL 0110 Documente prezentate către A.S.A.C. R.M. pentru acordarea certificatului FNL.....	B-9
RAC-APL 0115 Calificări de tip. Cerințe generale	B-10
RAC-APL 0120 Cerințe pentru acordarea calificării de tip.....	B-10
RAC-APL 0125 Valabilitatea, revalidarea și reînnoirea calificării de tip.....	B-10
RAC-APL 0130 Pregătirea teoretică și în zbor pentru acordarea calificării de tip.....	B-11
RAC-APL 0135 Testul de îndemânare pentru acordarea calificării de tip.....	B-11
RAC-APL 0140 Documente prezentate către A.S.A.C. R.M. pentru acordarea, revalidarea sau reînnoirea calificărilor de tip.....	B-11
RAC-APL 0145 Lista aeronavelor pentru care este necesară calificarea de tip.....	B-12
RAC-APL 0150 Calificări de instructor.....	B-12

RAC-APL 0155	Termenul de valabilitate a calificării de instructor.....	B-12
RAC-APL 0160	Privilegiile deținătorului calificării TRI(N).....	B-12
RAC-APL 0165	Cerințe pentru acordarea calificării TRI(N).....	B-12
RAC-APL 0170	Revalidarea și reînnoirea calificării TRI(N).....	B-13
RAC-APL 0175	Autorizația de Instructor de zbor sintetic (SFI(N)). Privilegii.....	B-13
RAC-APL 0180	Cerințe pentru acordarea autorizației SFI(N).....	B-13
RAC-APL 0185	Revalidarea și reînnoirea autorizației SFI(N).....	B-14
RAC-APL 0190	Documente prezentate către A.S.A.C. R.M. pentru acordarea, revalidarea sau reînnoirea TRI(N) sau (SFI(N)).....	B-14
CAPITOLUL 5	CERTIFICATE ȘI CALIFICĂRI DE PILOȚI DE PLANOARE, BALOANE LIBERE ȘI DISPECER DE OPERAȚIUNI ZBOR	B-15
RAC-APL 0195	Cerințe pentru acordarea certificatului de pilot de planor (GPL).....	B-15
RAC-APL 0200	Privilegiile deținătorului certificatului de pilot de planor	B-16
RAC-APL 0205	Calificările pilotului de planor	B-16
RAC-APL 0210	Calificările privind metoda de lansare.....	B-16
RAC-APL 0215	Calificare de pilot instructor de planor FI(G).....	B-16
RAC-APL 0220	Privilegiile deținătorului calificării de pilot instructor de planor.....	B-17
RAC-APL 0225	Valabilitatea, revalidarea și reînnoirea calificării de pilot instructor de planor	B-17
RAC-APL 0230	Cerințe pentru acordarea certificatului de pilot de balon liber (FBPL)..	B-17
RAC-APL 0235	Privilegiile deținătorului certificatului de pilot de balon liber.....	B-18
RAC-APL 0240	Calificările pilotului de balon liber.....	B-18
RAC-APL 0245	Calificările privind metoda de umplere a balonului	B-18
RAC-APL 0250	Calificare de pilot instructor de balon liber FI(FB).....	B-19
RAC-APL 0255	Privilegiile deținătorului calificării de pilot instructor de balon liber.....	B-19
RAC-APL 0260	Valabilitatea, revalidarea și reînnoirea calificării de pilot instructor de balon liber	B-19
RAC-APL 0265	Documente prezentate către A.S.A.C. R.M. pentru acordarea certificatelor de pilot de planor sau de balon liber.....	B-19
RAC-APL 0270	Documente prezentate către A.S.A.C. R.M. pentru acordarea, revalidarea și reînnoirea calificării de pilot de planor sau de balon liber.....	B-20
RAC-APL 0275	Cerințe pentru acordarea certificatului de dispecer operațiuni zbor.....	B-20
RAC-APL 0280	Drepturile deținătorului certificatului de dispecer operațiuni zbor.....	B-21
RAC-APL 0285	Termenul de valabilitate, prelungirea termenului de valabilitate și reînnoirea valabilității certificatului de dispecer operațiuni zbor.....	B-21
RAC-APL 0290	Documentele prezentate către A.S.A.C. RM în vederea acordării, prelungirii, reînnoirii termenului de valabilitate al certificatului de dispecer operațiuni zbor.....	B-21
RAC-APL 0295 - 0305	Rezervat.....	B-22
CAPITOLUL 6	CERTIFICAT ȘI CALIFICĂRI DE ÎNSOȚITOR DE BORD.....	B-23
RAC-APL 0310	Vârsta minimală.....	B-23
RAC-APL 0315	Aptitudine medicală.....	B-23
RAC-APL 0320	Privilegiile deținătorului de certificat FSL.....	B-23
RAC-APL 0325	Pregătirea teoretică și practică pentru acordarea certificatului de însoțitor de bord	B-23
RAC-APL 0330	Rezervat.....	B-23
RAC-APL 0335	Documente prezentate către A.S.A.C. R.M. pentru acordarea certificatului FSL.....	B-23
RAC-APL 0340	Calificare de tip. Regulile generale.....	B-23
RAC-APL 0345	Cerințe pentru acordarea calificării de tip	B-24
RAC-APL 0350	Rezervat.....	B-24
RAC-APL 0355	Valabilitatea, revalidarea și reînnoirea calificării de tip.....	B-24
RAC-APL 0360	Documente prezentate către A.S.A.C. R.M. pentru acordarea, revalidarea sau reînnoirea calificării de tip.....	B-24
RAC-APL 0365	Calificare de instructor - TRI(FS). Privilegii.....	B-25
RAC-APL 0370	Cerințe pentru acordarea calificării TRI(FS).....	B-25
RAC-APL 0375	Valabilitatea, revalidarea și reînnoirea calificării TRI(FS)	B-25
RAC-APL 0378	Documente prezentate către A.S.A.C. R.M. pentru revalidarea sau reînnoirea calificării TRI(FS).....	B-26
CAPITOLUL 7	CERTIFICAT ȘI CALIFICĂRI DE OPERATOR DE BORD.....	B-27
RAC-APL 0380	Vârsta minimală.....	B-27

RAC-APL 0385	Aptitudine medicală.....	B-27
RAC-APL 0390	Privilegiile deținătorului certificatului de operator de bord (FOL).....	B-27
RAC-APL 0395	Pregătirea teoretică și practică pentru acordarea certificatului de operator de bord (FOL).....	B-27
RAC-APL 0400	Documente prezentate către A.S.A.C. R.M. pentru acordarea certificatului (FOL).....	B-27
RAC-APL 0405	Calificare de tip. Regulile generale.....	B-27
RAC-APL 0410	Cerințe pentru acordarea calificării de tip	B-27
RAC-APL 0415	Valabilitatea, revalidarea și reînnoirea calificării de tip	B-28
RAC-APL 0420	Calificare de instructor – TRI(FO). Privilegii.....	B-28
RAC-APL 0425	Cerințe pentru acordarea calificării TRI(FO).....	B-28
RAC-APL 0430	Valabilitatea, revalidarea și reînnoirea calificării TRI(FO)	B-29
CAPITOLUL 8	CERTIFICATE, CALIFICĂRI ȘI ANDOSAMENTEI DE CONTROLOR TRAFIC AERIAN.....	B-31
RAC-APL 0435	Tipurile de certificate de controlor trafic aerian.....	B-31
RAC-APL 0440	Vârsta minimală.....	B-31
RAC-APL 0445	Aptitudine medicală.....	B-31
RAC-APL 0450	Cerințe pentru acordarea certificatului de controlor trafic aerian stagiar.....	B-31
RAC-APL 0455	Termenul de valabilitate și revalidarea certificatului de controlor trafic aerian stagiar.....	B-31
RAC-APL 0460	Cerințe pentru acordarea certificatului de controlor trafic aerian.....	B-32
RAC-APL 0465	Calificări asociate certificatului ATC.....	B-32
RAC-APL 0470	Calificarea Control de aerodrom instrumental (ADI).....	B-33
RAC-APL 0475	Calificări de dispecer de aerodrom pentru zboruri IFR (ADI).....	B-33
RAC-APL 0480	Calificarea Control de apropiere procedural (APP).....	B-34
RAC-APL 0485	Calificarea Control de apropiere supraveghere (APS).....	B-35
RAC-APL 0490	Calificarea Control regional procedural (ACP).....	B-36
RAC-APL 0495	Calificarea Control regional supraveghere (ACS).....	B-36
RAC-APL 0500	Acordarea calificării sau andosamentului asociat calificării suplimentare.....	B-37
RAC-APL 0505	Extinderea competenței.....	B-37
RAC-APL 0510	Valabilitatea, revalidarea, reînnoirea calificării și/sau andosamentului asociat calificării.....	B-37
RAC-APL 0515	Pregătirea în unitate de trafic aerian.....	B-37
RAC-APL 0520	Pregătire la poziție operațională (OJT).....	B-38
RAC-APL 0525	Autorizarea de instructor pentru desfășurarea pregătirii la poziție operațională (OJTI).....	B-38
RAC-APL 0530	Cerințe pentru acordarea autorizării OJTI.....	B-38
CAPITOLUL 9	AUTORIZAȚIILE EXAMINATORILOR.....	B-39
RAC-APL 0535	Prevederi generale.....	B-39
RAC-APL 0540	Cerințe generale.....	B-39
RAC-APL 0545	Examinatori de piloți de avioane. Privilegii și condiții.....	B-39
RAC-APL 0550	Examinatori de piloți de elicoptere. Privilegii și condiții.....	B-39
RAC-APL 0555	Examinatori de ingineri naviganți. Privilegii și condiții.....	B-40
RAC-APL 0560	Examinatori de navigatori aerieni.....	B-40
RAC-APL 0565	Examinator pentru calificarea pe tip TRE(N). Privilegii și cerințe.....	B-40
RAC-APL 0570	Examinatori de piloți de planoare și baloane libere	B-40
RAC-APL 0575	Examinatori de piloți de planoare și baloane libere. Privilegii și cerințe.....	B-40
RAC-APL 0580	Examinatori de însoțitori de bord	B-40
RAC-APL 0585	Examinatori de însoțitori de bord. Privilegii și cerințe.....	B-40
RAC-APL 0590	Examinatori de operatori de bord.....	B-40
RAC-APL 0595	Examinatori de operatori de bord. Privilegii și cerințe.....	B-40
RAC-APL 0600	Examinatori de controlori trafic aerian.....	B-41
RAC-APL 0605	Examinatori de controlori trafic aerian. Privilegii și cerințe.....	B-41
RAC-APL 0610	Termenul de valabilitate și revalidarea autorizației de examinator.....	B-41
CAPITOLUL 10	VALIDAREA CERTIFICATELOR, CALIFICĂRILOR ȘI AUTORIZAȚIILOR ACORDATE DE CĂTRE AUTORITAȚILE AERONAUTICE CIVILE ALE ALTOR STATE.....	B-42
RAC-APL 0615	Prevederi generale.....	B-42
RAC-APL 0620	Validarea certificatelor, calificărilor și autorizațiilor de pilot de avion.....	B-42

RAC-APL 0625	Validarea certificatelor, calificărilor și autorizațiilor de pilot de helicopter.....	B-42
RAC-APL 0630	Validarea certificatelor, calificărilor și autorizațiilor de inginer navigant	B-42
RAC-APL 0635	Validarea certificatelor, calificărilor și autorizațiilor de navigator aerian	B-42
RAC-APL 0640	Validarea certificatelor, calificărilor și autorizațiilor de piloți de plane și baloane libere.....	B-43
RAC-APL 0645	Validarea certificatelor, calificărilor și autorizațiilor de însoțitor de bord	B-43
RAC-APL 0650	Validarea certificatelor, calificărilor și autorizațiilor de operator de bord.....	B-43
RAC-APL 0653	Validarea certificatelor, calificărilor și autorizațiilor de controlori trafic aerian.....	B-43
RAC-APL 0655	Procedura de validare a certificatelor, calificărilor și autorizațiilor.....	B-43
CAPITOLUL 11	ÎNLOCUIREA CERTIFICATELOR/AUTORIZAȚIILOR, ACORDATE DE CĂTRE AUTORITĂȚILE AERONAUTICE CIVILE ALE ALTOR STATE-MEMBRE O.A.C.I.....	B-44
RAC-APL 0660	Cerințe față de candidat.....	B-44
RAC-APL 0665	Înlocuirea certificatului/autorizații, acordate de către autoritate aeronautică civilă ale statelor-membre JAA, în conformitate cu cerințele JAR-FCL.....	B-44
RAC-APL 0670	Substituirea certificatelor și calificărilor acordate de către autoritățile împuternicite care nu sînt membre JAA, precum și celor care nu au fost acordate în conformitate cu cerințele JAR-FCL.....	B-44
CAPITOLUL 12	RECUNOAȘTEREA EXPERIENȚEI DE ACTIVITATEA MILITARĂ....	B-45
RAC-APL 0675	Prevederi generale.....	B-45
RAC-APL 0680	Cerințe prealabile pentru candidați	B-45
RAC-APL 0685	Condiții pentru candidații la acordarea certificatului de personal navigant civil și calificărilor corespunzătoare care sînt calificați și au experiență de zbor pe tipurile de aeronave operate în aviația civilă.....	B-45
RAC-APL 0690	Condiții pentru candidații la acordarea certificatului de personal navigant civil și calificărilor corespunzătoare care sînt calificați și au experiență de zbor pe tipurile de aeronave care nu sînt operate în aviația civilă.....	B-45
CAPITOLUL 13	CONDIȚII DE SUSPENDARE, ANULARE ȘI REÎNNOIRE A CERTIFICATELOR, CALIFICĂRILOR ȘI AUTORIZAȚIILOR. ACORDAREA DUPLICATELOR.....	B-47
RAC-APL 0695	Cazurile care provoacă suspendarea și anularea certificatelor, calificărilor și autorizațiilor	B-47
RAC-APL 0700	Condițiile de reînnoire a certificatelor, calificărilor și autorizațiilor.....	B-47
RAC-APL 0705	Acordarea duplicatelor certificatelor.....	B-47
RAC-APL 0707	Contestarea deciziilor.....	B-47
<u>SECȚIUNEA C</u>	<u>CERTIFICAREA ORGANIZAȚIILOR DE PREGĂTIRE ȘI ÎNREGISTRAREA FACILITĂȚILOR DE PREGĂTIRE</u>.....	C-1
CAPITOLUL 1	CERINȚE FAȚĂ DE ORGANIZAȚIILE DE PREGĂTIRE ȘI FACILITĂȚILE DE PREGĂTIRE CARE OFERĂ PREGĂTIREA PERSONALULUI AERONAUTIC.....	C-1
RAC-APL 0710	Prevederi generale.....	C-1
RAC-APL 0715	Scopul certificării, înregistrării, inspecției și supravegherii activității organizațiilor și facilităților de pregătire.....	C-1
RAC-APL 0720	Responsabilitate și atribuții.....	C-1
RAC-APL 0725	Documente de certificare.....	C-1
RAC-APL 0730	Termenul de valabilitate al TOC și RC	C-2
RAC-APL 0735	Cerințe generale pentru certificarea inițială, înregistrarea și revalidarea termenului de valabilitate al TOC și RC.....	C-2
RAC-APL 0740	Cerințe față de programele de pregătire.....	C-2
RAC-APL 0745	Condiții pentru certificarea inițială, înregistrarea, modificarea sau revalidarea termenului de valabilitate al TOC/RC.....	C-3

CAPITOLUL 2	PROCEDURI ADMINISTRATIVE, APLICATE LA CERTIFICAREA SAU ÎNREGISTRAREA ORGANIZAȚIILOR SAU FACILITĂȚILOR DE PREGĂTIRE.....	C-4
RAC-APL 0750	Cerere de certificare a organizației de pregătire TOC.....	C-4
RAC-APL 0755	Cererea de înregistrare a facilității înregistrate RC.....	C-4
RAC-APL 0760	Termene de depunere a cererii.....	C-4
RAC-APL 0765	Procedura de certificare a organizațiilor de pregătire.....	C-5
RAC-APL 0770	Evaluarea prealabilă a cererii de certificare.....	C-5
RAC-APL 0775	Proceduri de aprobare a programelor de pregătire.....	C-5
RAC-APL 0780	Inspekția sistemului de pregătire	C-5
RAC-APL 0785	Decizia privind acordarea sau refuzul de acordare a TOC.....	C-6
RAC-APL 0790	Revalidarea, reînnoirea și modificarea TOC.....	C-6
RAC-APL 0795	Proceduri de înregistrare a facilităților înregistrate, revalidare și modificare a RC.....	C-7
RAC-APL0800	Supravegherea permanentă a organizațiilor sau facilităților de pregătire.....	C-7
RAC-APL 0805	Suspendarea sau anularea TOC sau RC.....	C-7
RAC-APL 0810	Contestarea deciziilor.....	C-8
CAPITOLUL 3	APROBAREA ORGANIZAȚIILOR DE INSTRUIRE SITUATE PESTE HOTARELE REPUBLICII MOLDOVA	C-9
RAC-APL 0815	Prevederi generale.....	C-9
RAC-APL 0820	Organizațiile de pregătire aflate peste hotarele statelor-membre JAA.....	C-9
RAC-APL 0825	Organizațiile de pregătire aflate pe teritoriul statelor-membre JAA.....	C-9
ANEXE		
Anexa 1	Specimene de certificate de personal aeronautic.....	Anexe-1
Anexa 2	Cerere pentru acordarea/revalidarea/reînnoirea/înlocuirea certificatului/duplicatului/calificării de membru al echipajului.....	Anexe-17
Anexa 3	Cerere pentru susținerea examenelor teoretice pentru acordarea/revalidarea/reînnoirea/validarea/înlocuirea certificatului sau calificării de membru al echipajului	Anexe-21
Anexa 4	Specimene de cereri și rapoarte privind susținerea testelor de îndemînare/ verificărilor de competență pentru piloții de avioane.....	Anexe-25
Anexa 5	Carnetul de zbor al pilotului de avion/helicopter.....	Anexe-33
Anexa 6	Specimene de cereri și rapoarte privind susținerea pregătirii și testelor de îndemînare pentru piloții-instructori de avioane.....	Anexe-45
Anexa 7	Specimene de cereri și rapoarte privind susținerea testelor de îndemînare/ verificărilor de competență pentru piloții de elicoptere.....	Anexe-55
Anexa 8	Specimene de cereri și rapoarte privind susținerea pregătirii și testelor de îndemînare ale piloților-instructori de elicoptere.....	Anexe-61
Anexa 9	Specimene de cereri și rapoarte privind susținerea pregătirii, testelor de îndemînare/ verificărilor de competență și testelor practice FEL, TRI(E) și SFI(E).....	Anexe-71
Anexa 10	Specimene de documente privind certificatele și/sau calificările de tip navigatorilor aerieni.....	Anexe-77
Anexa 11	Specimen de cerere și raport privind susținerea testului de îndemînare/ verificării de competență pentru GPL/FBPL. Specimen de carnet de zbor.....	Anexe-91
Anexa 12	Specimene de documente privind certificatul și/sau calificările însoțitorilor de bord. Cerințe față de genurile de pregătire.....	Anexe-103
Anexa 13	Specimene de documente privind certificatul și/sau calificările operatorilor de bord. Cerințe față de genurile de pregătire.....	Anexe-117
Anexa 14	Specimene de cereri și rapoarte privind susținerea examenelor teoretice și testărilor practice privind certificatele și/sau calificările, autorizările de controlori trafic aerian și dispecer de operațiuni zbor	Anexe-131
Anexa 15	Specimene de documente privind autorizațiile examinatorilor de tip.....	Anexe-

Anexa 16	Specimene de documente privind validarea sau înlocuirea certificatelor.....	139 Anexe-143
Anexa 17	Specimene de documente privind înregistrarea, certificarea, aprobarea programelor de pregătire și inspectare a organizațiilor de pregătire.....	Anexe-149

SPAȚIUL LĂSAT LIBER INTENȚIONAT

LISTA DE CONTROL A PAGINILOR

Data aprobării reglementărilor: - 25.10.2004

Paginile ulterioare ale RAC-APL în vigoare:

Numărul paginilor	Data primei ediții a paginilor	Data introducerii amendamentului
CA-1	25.10.2004	
CA-2	25.10.2004	
CA-3	25.10.2004	
CA-4	25.10.2004	
CA-5	25.10.2004	
CA-6	25.10.2004	
LC-1	25.10.2004	
LC-2	25.10.2004	
LC-3	25.10.2004	
LC-4	25.10.2004	
LC-5	25.10.2004	
LC-6	25.10.2004	
RA-1	25.10.2004	
RA-2	25.10.2004	
IA-1	25.10.2004	
IA-2	25.10.2004	
P-1	25.10.2004	
P-2	25.10.2004	
A-1	25.10.2004	
A-2	25.10.2004	
A-3	25.10.2004	
A-4	25.10.2004	
A-5	25.10.2004	
A-6	25.10.2004	
A-7	25.10.2004	
A-8	25.10.2004	
A-9	25.10.2004	
A-10	25.10.2004	
A-11		
A-12		
B-1	25.10.2004	
B-2	25.10.2004	
B-3	25.10.2004	
B-4	25.10.2004	01.12.2007
B-5	25.10.2004	
B-6	25.10.2004	
B-7	25.10.2004	01.12.2007
B-8	25.10.2004	
B-9	25.10.2004	
B-10	25.10.2004	01.12.2007
B-11	25.10.2004	
B-12	25.10.2004	
B-13	25.10.2004	
B-14	25.10.2004	
B-15	25.10.2004	
B-16	25.10.2004	
B-17	25.10.2004	

B-18	25.10.2004	
B-19	25.10.2004	
B-20	25.10.2004	01.12.2007
B-21	25.10.2004	01.12.2007
B-22	25.10.2004	
B-23	25.10.2004	
B-24	25.10.2004	
B-25	25.10.2004	01.12.2007
B-26	25.10.2004	
B-27	25.10.2004	
B-28	25.10.2004	
B-29	25.10.2004	01.12.2007
B-30	25.10.2004	
B-31	25.10.2004	
B-32	25.10.2004	
B-33	25.10.2004	
B-34	25.10.2004	
B-35	25.10.2004	
B-36	25.10.2004	
B-37	25.10.2004	
B-38	25.10.2004	
B-39	25.10.2004	
B-40	25.10.2004	
B-41	25.10.2004	
B-42	25.10.2004	
B-43	25.10.2004	
B-44	25.10.2004	
B-45	25.10.2004	
B-46	25.10.2004	
B-47		
B-48		
C-1	25.10.2004	
C-2	25.10.2004	
C-3	25.10.2004	01.02.2008
C-4	25.10.2004	
C-5	25.10.2004	
C-6	25.10.2004	
C-7	25.10.2004	
C-8	25.10.2004	
C-9	25.10.2004	
C-10	25.10.2004	
Anexe-1	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-2	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-3	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-4	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-5	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-6	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-7	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-8	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-9	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-10	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-11	25.10.2004	01.02.2008
Anexe-12	25.10.2004	01.02.2008
Anexe-13	25.10.2004	01.02.2008
Anexe-14	25.10.2004	01.02.2008
Anexe-15	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-16	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-17	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-18	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-19	25.10.2004	01.12.2007

Anexe-20	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-21	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-22	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-23	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-24	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-25	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-26	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-27	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-28	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-29	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-30	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-31	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-32	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-33	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-34	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-35	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-36	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-37	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-38	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-39	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-40	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-41	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-42	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-43	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-44	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-45	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-46	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-47	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-48	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-49	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-50	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-51	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-52	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-53	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-54	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-55	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-56	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-57	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-58	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-59	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-60	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-61	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-62	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-63	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-64	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-65	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-66	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-67	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-68	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-69	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-70	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-71	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-72	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-73	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-74	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-75	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-76	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-77	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-78	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-79	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-80	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-81	25.10.2004	01.12.2007

Anexe-82	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-83	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-84	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-85	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-86	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-87	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-88	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-89	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-90	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-91	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-92	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-93	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-94	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-95	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-96	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-97	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-98	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-99	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-100	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-101	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-102	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-103	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-104	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-105	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-106	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-107	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-108	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-109	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-110	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-111	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-112	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-113	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-114	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-115	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-116	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-117	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-118	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-119	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-120	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-121	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-122	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-123	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-124	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-125	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-126	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-127	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-128	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-129	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-130	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-131	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-132	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-133	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-134	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-135	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-136	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-137	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-138	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-139	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-140	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-141	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-142	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-143	25.10.2004	01.12.2007

Anexe-144	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-145	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-146	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-147	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-148	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-149	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-150	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-151	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-152	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-153	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-154	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-155	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-156	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-157	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-158	25.10.2004	01.12.2007
Anexe-159		
Anexe-160		
Anexe-161		
Anexe-162		

SPAȚIU LĂSAT LIBER INTENȚIONAT

PAGINA LĂSATĂ INTENȚIONAT LIBERĂ

SECȚIUNEA A DEFINIȚII ȘI ABREVIERI. PREVEDERI GENERALE**CAPITOLUL 1 DEFINIȚII ȘI ABREVIERI****RAC-APL 0001(a) Definiții**

(1) **Aeronavă (Aircraft)** – orice aparat care se poate menține în atmosferă cu ajutorul altor reacții ale aerului decât cele deasupra suprafeței pământului.

(2) **Aeronavă pentru operarea căreia este necesar un co-pilot (Aircraft, for the operation of which is required a co-pilot)** - tip de aeronavă pentru operarea căreia este necesar un co-pilot, așa cum se specifică în certificatul de tip sau certificatul de operator.

(3) **Aeronavă certificată pentru zboruri cu un singur pilot (Aircraft certificated for single pilot operational)** - tip de aeronave, care conform deciziei statului de înmatriculare, luată în timpul certificării, poate fi operată în condiții de siguranță de către un echipaj minim de zbor, cu un singur pilot.

(4) **Aeronavă cu un sistem de creștere a forței de ridicare (Powered-lift)** – aeronavă mai grea decât aerul, care poate efectua o decolare verticală, o aterizare verticală și un zbor la viteză redusă, ceea ce în principal este asigurat de motorul de mecanizare a aripii sau tracțiunea motorului puse în mișcare, utilizate pentru crearea forței de ridicare în acest regim de zbor, precum și de suprafețele aerodinamice nerotabile, care creează o forță de ridicare la efectuarea unui zbor orizontal.

(5) **Aeronavă multipilot (Multi-pilot Aircraft)** – aeronavă certificată pentru operațiuni de zbor cu un echipaj minim care este format din cel puțin doi piloți.

(6) **Autorizare (Authorisation)** - confirmare oficială dată printr-un document eliberat în conformitate cu prevederile reglementărilor aeronautice din Republica Moldova prin care se atestă capacitatea deținătorului unui certificat de personal aeronautic navigant de a desfășura activitățile aeronautice civile menționate în acest document.

(7) **Andosament (Endorsement)** - un înscris într-un certificat ATC, prin care se indică unitatea de trafic aerian și pozițiile sau sectoarele operaționale la care controlorul este autorizat să exercite prerogativele calificării/calificărilor valabile care sunt prevăzute în certificatul respectiv, precum și anumite condiții speciale, privilegii sau limitări referitoare la respectivele calificări.

Andosamente sunt de trei categorii, după cum urmează:

- Andosament asociată unui certificat (Licence endorsement)
- Andosament asociată unei calificări (Rating endorsement)
- Andosament de unitate (Unit endorsement)

(8) **Andosament asociat unei calificări (Rating Endorsement)** - un înscris sub forma unei autorizări asociată unei calificări, constituind parte integrantă a acesteia, prin care sunt precizate anumite condiții speciale, privilegii sau limitări referitoare la acea calificare.

(9) **Andosament asociat unui certificat (Licence endorsement)** - un înscris sub forma unei autorizări asociată unei licențe ATC, constituind parte integrantă a acelei licențe, prin care se desemnează o calificare de specialist asociată cu calificarea/ calificările valabile înscrise în licența respectivă.

(10) **Andosament de Unitate (Unit Endorsement)** - un înscris într-o licență ATC, prin care se precizează unitatea de trafic aerian și pozițiile sau sectoarele operaționale la care controlorul este autorizat să exercite prerogativele calificării / calificărilor valabile care sunt prevăzute în licența respectivă.

(11) **Avion (Aeroplane)** - o aeronavă mai grea decât aerul, propulsată de un motor, care se susține în zbor datorită reacțiunilor dinamice la suprafețele care rămân nemișcate în condițiile respective ale zborului.

(12) **Balon dirijabil (Airship)** – un aparat de zbor mai ușor decât aerul propulsat de un motor.

(13) **Balon liber (Free balloon)** O aeronavă mai ușoară decât aerul, nepropulsată de un motor.

(14) **Categorie de aeronavă (Aircraft category)** - clasificarea aeronavelor în funcție de caracteristicile de bază specificate, de exemplu avion, planor, elicopter, balon liber.

(15) **Certificat (Certificate)** - document oficial individual în termen de valabilitate, emis de către o autoritate aeronautică civilă națională prin care se acordă deținătorului dreptul de a desfășura activitățile aeronautice specificate în acest document, în conformitate cu reglementările naționale în vigoare. Această definiție include de

asemenea și calificările asociate acestui document.

(16) **Certificat de controlor trafic aerian (*Air traffic controller license*)** – un document prin care se atestă că o persoană este calificată controlor de trafic aerian și care conține date și atestări personale, medicale și profesionale, inclusiv detalii referitoare la calificările, autorizările asociate precum și competența/valabilitatea la momentul respectiv.

(17) **Certificarea navigabilității de zbor (*Certify as airworthy*)** - acordarea unui certificat care atestă faptul că aeronava sau componentele sale corespund normelor de navigabilitate în vigoare după întreținerea tehnică a aeronavei sau a componentelor sale.

(18) **Competența (*Competency*)** - combinație de abilități, cunoștințe și mecanisme necesare pentru a efectua activități la nivelul prescris.

(19) **Concluzie medicală (*Medical Assessment*)** – act prin care statul contractant confirmă că titularul certificatului corespunde cerințelor concrete de sănătate înaintate.

(20) **Concluzie medicală oficială (*Accredited medical conclusion*)** – concluzie medicală efectuată în legătură cu un caz specific de către unul sau mai mulți experți, acceptată de către autoritatea emitentă a certificatelor, cu implicarea, dacă este necesar, a specialiștilor în operațiuni de zbor, sau a altor experți.

(21) **Consumare riscantă a substanțelor (*Problematical use of substances*)** - utilizarea de către personalul aeronautic a unei sau mai multor substanțe psihoactive, astfel încât acestea:

a) constituie un pericol direct pentru persoana care consumă sau pune în pericol viața, sănătatea sau bunăstarea altor oameni și/sau

b) creează sau agravează problema sau tulburări cu caracter profesional, social, psihic sau fizic.

(22) **Controlul erorilor (*Error management*)** - procesul de depistare a erorilor și de răspuns la acestea, prin contramăsuri, care diminuează sau înlătură consecințele erorilor și reduc riscul erorilor sau situațiilor nedorite.

(23) **Controlul factorilor de risc (*Threat management*)** - procesul de depistare a riscurilor și de răspuns la acestea prin contramăsuri, care diminuează sau înlătură consecințele riscurilor și reduc riscul erorilor sau situațiilor nedorite.

(24) **Controlor Trafic Aerian Calificat (controlor ATC calificat) (*Rated Air Traffic Controller*)** - un controlor de trafic aerian care deține certificat și calificări valabile, corespunzătoare atribuțiilor pe care trebuie să le exercite.

(25) **Controlor Trafic Aerian în pregătire (Controlor ATC în pregătire) (*Trainee Air Traffic Controller*)** - un controlor de trafic aerian aflat în pregătire în vederea obținerii unei calificări sau autorizări suplimentare.

(26) **Controlor de Trafic Aerian Stagiatar (Controlor ATC stagiatar) (*Student Air Traffic Controller*)** - persoană selecționată care a încheiat cu succes un curs aprobat de pregătire și instruire inițială (ab-initio) în domeniul controlului traficului aerian și care a promovat examinarea corespunzătoare, conform reglementărilor și procedurilor aplicabile, înainte de începerea pregătirii pre-OJT.

(27) **Conversie unui certificat (*Conversion of licence*)** - emiterea unui certificat JAR-FCL pe baza certificatului emis de către un stat care nu este membru JAA.

(28) **Cooperare în echipaj multiplu (*Multi-crew co-operation*)** - funcționarea echipajului de conducere ca o echipă formată din membrii de echipaj care cooperează sub conducerea pilotului comandant.

(29) **Co-pilot (*Co-pilot*)** - titularul unui certificat de pilot care exercită toate funcțiile de pilot, altele decât cele ale pilotului comandant; excepție face pilotul care se află la bordul aeronavei exclusiv pentru efectuarea instruirii de zbor.

(30) **Criterii de performanță (*Performance criteria*)** - expunerea simplă, care se supune aprecierii, a rezultatului solicitat al elementului de calificare și descrierea criteriilor utilizate pentru a determina, dacă nivelul solicitat corespunde eficienței.

(31) **Echipamente electronice de bord (*Aircraft avionics*)** - termenul care indică orice dispozitiv electronic, inclusiv partea electrică, destinată utilizării la bordul aeronavei, inclusiv radio, sistemul automat de control al zborului și echipament instrumental.

(32) **Element de competență (*Competency element*)** - acțiune reprezentând o sarcină, care constituie un eveniment de inițiere și un eveniment final și determină în mod clar granițele sale, și rezultatul constatat.

(33) **Elicopter (*Helicopter*)** - aeronavă mai grea decât aerul susținută în zbor în principal de către reacția aerului asupra unui sau mai multor rotoare propulsate de un motor în jurul unor axe care se află aproximativ în poziție verticală.

(34) **Erori (*Error*)** - acțiune sau inactivitate a unui membru al personalului de întreținere, ceea ce conduce la o retragere de la intențiile sau așteptările organizației sau ale unui membru al personalului de întreținere.

(35) **Examen (*Examination*)** – recunoașterea mijloacelor alternative sau a calificării acordate anterior.

(36) **Examinator (*Examiner*)** - persoana responsabilă cu efectuarea testului practic în vederea obținerii, reînnoirii, revalidării unui certificat, sau a unei calificări ori autorizări asociate certificatului deținut.

(37) **Experiență de zbor (*Flight experience*)** - totalitatea orelor de zbor executate la bordul oricărei aeronave pe perioada de lucru în domeniul aviației civile în activitatea de zbor.

(38) **Expert medical (*Medical assessor*)** - medic care deține calificare și experiență practică în domeniul medicinei aeronautice și evaluează concluzii medicale, prezentate autorității privind acordarea certificatelor de către membrii comisiei medicale.

(39) **Extinderea competenței (*Extension Validation*)** - procesul prin care o calificare valabilă se extinde pentru poziții sau sectoare operaționale suplimentare din cadrul aceleiași unități de trafic.

(40) **Instructor OJT (*On-the-Job Training Instructor*)** - un controlor de trafic aerian care are înscrisă în licență o autorizare ce permite deținătorului să asigure instruire în mediul operațional pentru care aceasta este emisă.

(41) **Instruire conform programului aprobat (*Approved training*)** - instruirea sub supravegherea și conform unui program special, aprobat de către un stat contractant care, în cazul în care aceasta instruire a membrilor echipajului de zbor este efectuată în cadrul unei organizații de instruire aprobate.

(42) **Îndemînare de zbor (*Airmanship*)** – luarea permanentă a deciziilor corecte, folosind cunoștințe profunde, deprinderi și mecanisme în scopul executării zborului.

(43) **Întreținere tehnică (*Maintenance*)** - efectuarea lucrărilor necesare pentru asigurarea menținerii navigabilității aeronavei, inclusiv

lucrările de control și restabilire, inspecții, înlocuiri, eliminarea defectelor, executate atât în mod separat, cât și în asociere, precum și efectuarea modificărilor sau reparațiilor

(44) **Întreținere ATS în baza monitorizării (*ATS surveillance service*)** - termenul utilizat în legătură cu unul dintre tipurile de servicii oferite direct prin sistemul de monitorizare ATS.

(45) **Membru al comisiei medicale (*Medical examiner*)** - medic instruit cu abilități practice în domeniul medicinei aeronautice și experiență în domeniul aviației, desemnat de către autoritatea emitentă a certificatelor pentru efectuarea unor examene medicale privind aptitudinile de stare a sănătății a candidaților pentru obținerea certificatelor și calificărilor, pentru care sînt stabilite cerințe față de certificarea medicală.

(46) **Membru al echipajului de cabină (*Cabin crew member*)** - persoană, posesor al unui certificat corespunzător, căruia îi revin sarcini esențiale pentru exercitarea anumitor atribuții de serviciu la bordul aeronavei (deservirea aeronavei sau pasagerilor), care are o pregătire specială, dar nu este membru al echipajului de zbor.

(47) **Membru al echipajului de zbor (*Flight crew member*)** - un membru al echipajului, posesor al unui certificat corespunzător, căruia îi revin sarcini esențiale pentru operarea aeronavei pe durata unei perioade de timp de serviciu în zbor.

(48) **Motoplanor de turism (*Touring Motor Glider - TMG*)** - un motoplanor având un certificat de navigabilitate emis sau acceptat de către un Stat membru JAA, având un motor integrat, neretractabil și elicea neretractabilă. El trebuie să fie capabil să decoleze și să urce cu mijloace proprii de propulsie în conformitate cu manualul său de zbor.

(49) **Noaptea (*Night*)** - perioadă cuprinsă între începutul crepusculului civil de seară și terminarea crepusculului civil de dimineață sau orice altă perioadă cuprinsă între apusul și răsăritul soarelui, eventual specificată de către Autoritatea competentă.

(50) **Notă de calificare (*Rating*)** - mențiunea înscrisă într-un certificat sau care se referă la acesta și este parte componentă a lui, în care sunt stabilite anumite condiții speciale, drepturi sau limitări referitoare la acest certificat.

(51) **Organ autorizat pentru acordarea certificatelor (*Licensing Authority*)** - organ abilitat, responsabil față de statul contractant

pentru acordarea certificatelor personalului aeronautic.

(52) **Organizație de întreținere tehnică aprobată (Approved maintenance organization)** - organizație aprobată de către un stat contractant în conformitate cu cerințele capitolului 8, "Întreținerea tehnică a aeronavei" partea 1 din Anexa 6 al Convecției privind Aviației Civile Internaționale pentru întreținerea tehnică a aeronavelor sau componentelor acestora și care funcționează sub controlul unui organ aprobat de către acest stat.

(53) **Organizație de instruire aprobată (Approved training organization)** - organizația aprobată de către un stat contractant conform cerințelor p. 1.2.8.2 și suplimentului 2 al Anexei 1 al Convecției privind Aviației Civile Internaționale pentru efectuarea instruirii membrilor echipajului de zbor și care funcționează sub controlul acestui stat.

(54) **Personal aeronautic (Aeronautical personnel)** - persoane care au o pregătire profesională specială și dețin certificate corespunzătoare și care desfășoară activități întru asigurarea siguranței zborurilor aeronavelor sau securității aeronautice, precum și activități privind organizarea, executarea, asigurarea și deservirea transporturilor aeriene și zborurilor aeronavelor, operațiunilor de lucru aerian, organizarea utilizării spațiului aerian, organizarea și deservirea traficului aerian.

(55) **Pilot comandant de aeronavă (Pilot-in-command of the aircraft)** – pilotul desemnat de către operator sau, în cazul aviației generale, de către proprietarul aeronavei, ca fiind la comandă și însărcinat cu conducerea în siguranță a aeronavei pe durata zborului.

(56) **Pilot comandant de aeronavă sub supraveghere (Pilot-in-command of the aircraft under supervision)** – Co-pilotul, care exercită sub supravegherea comandantului de aeronavă atribuțiile și funcțiile comandantului de aeronavă în conformitate cu metodica observării, acceptată de către autoritatea emitentă a certificatelor.

(57) **Pilotare (Pilot (to))** - manipularea organelor de exploatare a unei aeronave în timpul zborului.

(58) **Pilot profesionist (Professional pilot)** - pilot care deține un certificat care îi permite să piloteze o aeronavă în operațiuni pentru care se primește o remunerație.

(59) **Pilot particular (Private pilot)** - pilot care deține un certificat care nu-i permite să

piloteze o aeronavă în operațiuni pentru care se primește o remunerație.

(60) **Planor (Glider)** - aeronavă mai grea decât aerul, nepropulsată de un motor, antrenarea în zbor a căreia este efectuată, în principal, de acțiunea reacțiilor aerodinamice asupra suprafețelor care rămân fixe în condițiile respective de zbor.

(61) **Plan de zbor (Flight plan)** - anumite informații privind zborul planificat sau o parte a zborului aeronavei oferite organelor de deservire a traficului aerian.

(62) **Poate avea ca rezultat (Likely)** - în contextul prevederilor medicale ale capitolului 6 cuvintele "poate avea ca rezultat" înseamnă o astfel de probabilitate de incapacitate de muncă care este inacceptabilă pentru examinatorul medical respectiv.

(63) **Posibilități umane (Human performance)** – capacități umane și limitele de capacitate, care afectează siguranța și eficiența activității aeronautice.

(64) **Pregătirea în Faza de tranziție (Transitional Training Phase)** - faza de pregătire imediat următoare fazei de pregătire teoretică inițială, pe parcursul căreia cursantul dobândește cunoștințele teoretice și elementele specifice locului de muncă printr-o varietate de metode și în care perioadă abilitățile se dezvoltă prin pregătire/ instruire la simulator, specifică locației.

(65) **Pregătire/ instruire pre-OJT (Pre-OJT) (Pre-On-the-Job Training)** - fază a instruirii la nivel local, pe parcursul căreia folosirea intensivă a simulatorului și a altor mijloace de pregătire sintetică adaptate locației trebuie să îmbunătățească dezvoltarea cunoștințelor și abilităților dobândite anterior, până la un nivel de performanță corespunzător.

(66) **Pregătire/ Instruire în trafic real (OJT, pregătire OJT)(On-the-Job Training)** – integrarea în practică, în situație de trafic real, a cunoștințelor, abilităților și practicilor dobândite în prealabil și care au legătură cu serviciul, sub supervizarea unui instructor OJT autorizat.

(67) **Reemitere (Reissuing)** - procedeu administrativ prin care un certificat aflat în termen de valabilitate este preschimbat (emis din nou), ca urmare a modificării unor date conținute în acest document.

(68) **Reînnoirea de calificare sau autorizare (Renewal of a rating or approval)**- procedeu administrativ efectuat după ce o calificare sau o

autorizare a expirat, prin care se reînnoiesc privilegiile calificării sau autorizării pentru o perioadă următoare specificată în urma îndeplinirii cerințelor specifice.

(69) **Revalidarea de calificare sau autorizare (*Revalidation of a rating or approval*)** - procedeu administrativ efectuat în interiorul perioadei de valabilitate a unei calificări sau autorizări prin care se permite deținătorului de a continua exercitarea privilegiilor calificării sau autorizării pentru o perioadă următoare specificată în urma îndeplinirii cerințelor specificate.

(70) **Revocare (*Revocation*)** - retragerea definitivă, de către autoritatea emitentă, a unui certificat sau autorizări.

(71) **Risc (*Threat*)** - evenimente sau erori care apar în afara sferei de competență a unui membru al personalului de întreținere, sporesc complexitatea de exploatare și care trebuie dirijate pentru menținerea nivelului admisibil de securitate.

(72) **Semnarea unui certificat de întreținere tehnică (*Sign a maintenance release (to)*)** - acțiune care atestă că activitatea privind întreținerea tehnică este desfășurată în mod satisfăcător, în conformitate cu aplicarea în acest caz a standardelor de navigabilitate, pentru confirmarea căreia se acordă un certificat de întreținere tehnică la care se face referire în anexa 6.

(73) **Semnificative (*Significant*)** - în contextul prevederilor medicale din capitolul 6 al Anexei 1 al Convecției privind Aviației Civile Internaționale cuvântul "semnificative" înseamnă un astfel de grad sau un astfel de caracter al abaterilor, care pot pune în pericol siguranța zborului.

(74) **Simulator de dezvoltare a tehnicii de pilotare (*Flight procedures trainer*)** - vezi simulatorul de imitare a zborului.

(75) **Simulator de imitare a zborului (*Flight simulation training device*)** - oricare din următoarele trei tipuri de dispozitive cu ajutorul cărora sînt imitate condițiile de zbor:

Simulator de imitare a condițiilor de zbor, care asigură o reproducere exactă a cabinei echipajului unui anumit tip de aeronavă, care permite imitarea funcțiilor reale ale sistemelor mecanice, electrice, electronice și altor sisteme de comandă de bord, condiții obișnuite pentru membrii echipajului de zbor și caracteristicile de zbor ale acestui tip de avion;

Simulator de dezvoltare a tehnicii de pilotare, care asigură o reproducere exactă a condițiilor în cabina echipajului și imită indicatorii aparatelor, funcțiile simple mecanice, electrice și electronice și altor sisteme de bord, precum și caracteristicile tehnice de zbor ale aeronavelor de anumite categorii.

Simulator de instruire generală pentru zbor instrumental, care este dotat cu aparate corespunzătoare și care imită condițiile în cabina echipajului, similară cu condițiile în timpul zborului instrumental al aeronavei.

(76) **Simulator de imitare a condițiilor de zbor (*Flight simulator*)** - vezi simulatorul de imitare a zborului.

(77) **Sistem de control al calității (*Quality system*)** - proceduri și principii de organizare perfectate, auditul intern al acestor principii și proceduri, examinarea sistemului de comandă și emiterea recomandărilor de îmbunătățire a calității.

(78) **Sistem de supraveghere ATS (*ATS surveillance system*)** - un termen general, prin care în mod separat sînt definite sistemele ADS-B, PSR, SSR sau orice alt sistem de deservire la sol comparabil care permite de a identifica aeronava.

(79) **Substanțe psihoactive (*Psychoactive substances*)** - alcool, opiacee, cannabinacee, mijloace sedative și preparate hipnotice, cocaină, precum și alte mijloace psihostimulante, halucinogene și solvenți volatili, tutunul și cafeina sînt excluse.

(80) **Suspendare (*Suspension*)** - măsură constând în retragerea temporară, pentru o perioadă de timp, stabilită de către autoritatea aeronautică civilă emitentă, a drepturilor conferite ca urmare a deținerii unui certificat sau autorizări.

(81) **Test de îndemănare (*Skill test*)** - test de îndemănare reprezintă demonstrație de îndemănare pentru emiterea unui certificat sau calificări incluzând și examinarea orală pe care examinatorul o poate cere.

(82) **Timp instrumental (*Instrument time*)** - timp de zbor instrumental sau timp instrumental de instruire la sol.

(83) **Timp de zbor; zbor - avioane (*Flight time;- aeroplanes*)** - timpul total calculat din momentul în care aeronava începe să se deplaseze, în scopul decolării, până în momentul când aceasta rămâne la sol, după încheierea zborului.

(84) **Timp de zbor; zbor - elicoptere (*Flight time - helicopters*)** - timpul total calculat din momentul începerii rotației palelor portante pînă la momentul cînd acesta rămîne la sol după încheierea zborului și încetarea rotației palelor portante.

(85) **Timp de zbor instrumental (*Instrument flight time*)** – timp în care pilotul pilotează aeronava exclusive instrumental fără a se utiliza repere externe.

(86) **Timp de zbor al planorului (*Glider flight time*)** – timpul total de aflare în zbor cu sau fără remorcher din momentul în care planorul începe să se deplaseze, în scopul decolării, pînă în momentul cînd acesta rămîne la sol, după încheierea zborului.

(87) **Timp instrumental de instruire la sol (*Instrument ground time*)** - timp în care pilotul execută la sol un zbor instrumental imitat la simulatorul de imitare a zborului, aprobat de către Autoritatea emitentă a certificatelor.

(88) **Tip de aeronavă (*Aircraft - type of*)** - toate aeronavele cu același proiect de bază, inclusiv toate modificările acestora, cu excepția acelor care conduc la modificarea caracteristicilor de pilotare sau de zbor.

(89) **Transport aerian comercial (*Commercial air transport operation*)** - zborul unei aeronave de transportare a pasagerilor, mărfurilor sau poștei contra plată sau arendă.

(90) **Traseu de zbor (*Cross-country*)** - zbor efectuat din punctul de plecare în punctul de sosire conform traseului planificat anticipat folosind procedurile de navigare standard.

(91) **Tronson de zbor (*Route sector*)** – zborul cuprinzând decolare, zborul în procedura de îndepărtare, zborul în regim de croazieră pe o durată mai mare de 15 minute, zborul în procedură de sosire și zborul în fazele de apropiere și aterizare.

(92) **Unitate de calificare (*Competency unit*)** - o funcție discretă, constând dintr-o serie de elemente de calificare.

(93) **Validarea certificatului (*Rendering (a licence) valid*)** - acțiune, în rezultatul căreia un stat contractant, în loc de acordarea certificatului personal recunoaște certificatul, acordat de un alt stat contractant, în calitate de echivalent al certificatului personal.

(94) **Zbor cu instructorul (*Dual instruction time*)** - timp de zbor pe parcursul căruia orice persoană efectuează instruirea de zbor la bordul

aeronavei cu un pilot-instructor care deține un certificat corespunzător.

(95) **Zbor solo (*Solo flight time*)** - timp de zbor, pe parcursul căruia pilotul-cursant este singura persoană la bordul aeronavei.

SPAȚIU LĂSAT LIBER INTENȚIONAT

RAC-APL 0001(b) Abrevieri

Abrevieri		
A	Aeroplane	Avion
ACC	Area Control Centre	Centru pentru controlul regional al traficului aerian
ACP	Area Control Procedural	Control regional, procedural
ACS	Area Control Surveillance	Control regional, supraveghere
ADI	Aerodrome Control Instrument	Control de aerodrom, instrumental
ADV	Aerodrome Control Visual	Control de aerodrom, la vedere
ADS	Automatic Dependent Surveillance	Supraveghere dependentă automată
AGM	Administrative and Guidance Material	Materialul Administrativ și de Ghidare
AIR	Air Control	Controlul Zborului
AMC	Acceptable Means of Compliance	Mijloace acceptabile de conformare
APP	Approach Control Procedural	Control de apropiere, procedural
APS	Approach Control Surveillance	Control de apropiere, supraveghere
ASAC RM		Administrația de Stat a Aviației Civile a Republicii Moldova
ATC	Air Traffic Control	Controlul traficului aerian
ATM	Air Traffic Management	Managementul traficului aerian
TP	Airline Transport Pilot	Pilot de transport de linie
ATPL	Airline Transport Pilot Licence	Certificat de pilot de transport de linie
ATS	Air Traffic Service	Serviciu de trafic aerian
CFI	Chief Flying Instructor	Instructor șef de zbor
CGI	Chief Ground Instructor	Instructor șef de sol
CPL	Commercial Pilot Licence	Certificat de pilot comercial
CRE	Class Rating Examiner	Examinator pentru calificarea de clasă
CRI	Class Rating Instructor	Instructor pentru calificarea de clasă
CQB	Central Question Bank	Banca centrală de întrebări
FCL	Flight Crew Licensing	Autorizarea personalului de zbor (navigant)
F/E	Flight Engineer	Inginer navigant
FE	Flight Examiner	Examinator de zbor
FI	Flight Instructor	Instructor de zbor
FIE	Flight Instructor Examiner	Examinator pentru instructor de zbor
FIS	Flight Information Service	Serviciul de Informare a Zborurilor
F/NL	Flight Navigator Licence	Certificat de Navigator Aerian
FNPT	Flight and Navigation Procedures Trainer	Dispozitiv pentru instruire în proceduri de zbor și navigație
FS	Flight Simulator	Simulator de zbor
FTD	Flight Training Device	Echipament de instruire pentru zbor

FTO	Flight Training Organization	Organizație de instruire în zbor
GMC	Ground Movement Control	Controlul mișcării la sol
GMS	Ground Movement Surveillance	Supravegherea mișcării la sol (pe suprafața de manevră)
H	Helicopter	Elicopter
HT	Head of Training	Șeful activităților de instruire
IEM	Interpretative and Explanatory Material	Material explicativ și interpretativ
IFR	Instrument Flight Rules	Reguli de zbor instrumental
IMC	Instrument Meteorological Conditions	Condiții meteorologice pentru zboruri instrumentale
IR	Instrument Rating	Calificare pentru zbor instrumental
IRE	Instrument Rating Examiner	Examinator pentru calificare de zbor instrumental
IRI	Instrument Rating Instructor	Instructor pentru calificare de zbor instrumental
JAA	Joint Aviation Authorities	Autoritățile Reunite de Aviație
JAR	Joint Aviation Requirements	Cerințe de Aviație Comune
MAPt	Missed Approach Point	Punct de apropiere întrerupt
MCC	Multi Crew Co-operation	Cooperarea în echipaj multiplu
ME	Multi-engine	Multi-motor
MEP	Multi-engine Piston	Multi-motor cu piston
MET	Multi-engine Turbo-prop	Multi-motor turbopropulsor
MPA	Multi-pilot Aeroplane	Avion cu mai mulți piloți în echipaj
MPH	Multi-pilot Helicopter	Elicopter cu mai mulți piloți în echipaj
OJT	On-the-Job Training	Pregătire/ instruire în trafic real (pregătire OJT)
OJTI	On-the-Job Training Instructor	Instructor OJT
OACI		Organizația Aviației Civile Internațională
OML	Operational Multicrew Limitation	Limitare operațională multi-echipaj
OSL	Operational Safety Pilot Limitation	Limitare operațională de siguranța zborului
OTD	Other Training Devices	Alte echipamente de instruire
PAR	Precision Approach Radar	Radar de apropiere de precizie
PF	Pilot Flying	Pilot care acționează comenzile de zbor
PIC	Pilot-in-Command	Pilot comandant
PICUS	Pilot-in-Command Under Supervision	Pilot comandant sub supraveghere
PNF	Pilot Not Flying	Pilot care se află la comenzile de zbor fără a le acționa
PPL	Private Pilot Licence	Certificat de pilot particular
RAC-APL3		Reglementari Aeronautice Civile – Certificarea Personalul Navigant (Cerințe Medicale)
RAD	Radar	Radar
RC	Registration Certificate	Certificat de Înregistrare
R/T	Radiotelephony	Radiotelefonie
SE	Single-engine	Monomotor

SET	Single-engine Turbo-prop	Monomotor cu turbopropulsor
SFE	Synthetic Flight Examiner	Examinator pentru zbor sintetic
SFI	Synthetic Flight Instructor	Instructor pentru zbor sintetic
SIM	Simulator	Simulator
SPA	Single-pilot Aeroplane	Avion monopilot
SPH	Single-pilot Helicopter	Elicopter monopilot
SPIC	Student Pilot-In-Command	Pilot în pregătire de comandant
SRA	Surveillance Radar Approach	Radar de supraveghere a apropierii
STD	Synthetic Training Devices	Mijloace de pregătire complexă
TCL	Terminal Control	Controlul în zona terminală
TOC	Training Organization Certificate	Certificat a Organizației de Instruire
TR	Type Rating	Calificare de tip
TRE	Type Rating Examiner	Examinator pentru calificare de tip
TRI	Type Rating Instructor	Instructor pentru calificare de tip
TRTO	Type Rating Training Organisation	Organizație de instruire pentru calificare de tip
TWR	Tower Control	Turnul de control al traficului aerian
VFR	Visual Flight Rules	Reguli de zbor la vedere
VMC	Visual Meteorological Conditions	Condiții meteorologice de zbor la vedere

SPAȚIU LĂSAT LIBER INTENȚIONAT

PAGINA LĂSATĂ INTENȚIONAT LIBERĂ

CAPITOLUL 2 PREVEDERI GENERALE**RAC-APL 0005 Aplicabilitate**

Cerințele expuse în prezentul Capitol vor fi aplicate față de procedurile de instruire, testare și perfectare a documentelor pentru acordarea, prelungirea și reînnoirea certificatelor, calificărilor și autorizațiilor pentru următorul personal aeronautic:

- piloți de avioane;
- piloți de elicoptere;
- ingineri naviganți;
- piloți de planoare și baloane libere;
- navigatori aerieni;
- controlori de trafic aerian;
- însoțitori de bord;
- operatori de bord
- dispeceri operațiuni zbor.

RAC-APL 0010 Privilegiile de bază ale deținătorului de certificat, calificare, andosament, autorizație

(1) Deținătorul de certificat, calificare, andosament, autorizație nu are alte drepturi, cu excepția celor indicate în certificat, calificare, andosament, autorizație.

(2) Certificatul va fi acordat de către:

- (a) Administrația de Stat a Aviației Civile a Republicii Moldova; sau
- (b) alt stat contractant-membru O.A.C.I. și va intra în vigoare în conformitate cu Capitolul 10 al RAC-APL;

(3) Începînd cu 5 martie 2008 piloții aeronavelor, elicopterelor, baloanelor libere, navigatorii și controlorii de trafic aerian vor demonstra aptitudini de a vorbi în limba engleză, utilizată în radio-telefonie și înțelegerea acesteia la nivelul menționat după cum urmează:

- (a) pentru piloți de avioane în conformitate cu cerințele JAR-FCL1.010(a)(4);
- (b) pentru piloți de elicoptere în conformitate cu cerințele JAR-FCL2.010(a)(4);
- (c) pentru piloții baloanelor libere, navigatori și controlori de trafic aerian în conformitate cu cerințele din Suplimentul 1 la Anexa 1 a Convenției privind Aviația Civilă Internațională;

(4) Specialiștii, care au demonstrat cunoașterea limbii engleze, utilizată în radio-telefonie la un nivel inferior Nivelului 6, sunt obligați să fie reatestați în următoarele termene:

- (a) o dată în trei ani – persoanele care au demonstrat cunoașterea limbii engleze, utilizată în radio-telefonie la Nivelul 4;
- (b) o dată în șase ani - persoanele care au demonstrat cunoașterea limbii engleze, utilizată în radio-telefonie la Nivelul 5;

(5) Candidatul pentru prelungirea termenului andosamentului privind nivelul de cunoaștere a limbii engleze trebuie să susțină în cadrul A.S.A.C. R.M. un test pe parcursul a trei luni anterioare expirării termenului de valabilitate a andosamentului.

(6) În cazul nesușinerii testului pentru prelungirea valabilității andosamentului privind nivelul de cunoaștere a limbii engleze, valabilitatea acestuia se suspendă din data nesușinerii testului.

(7) Andosament privind nivelul de cunoaștere a limbii engleze, utilizată în radio-telefonie, este indicată în subpunctul XIII) al certificatului specialistului aeronautic.

RAC-APL 0015 Valabilitatea certificatelor

(1) Un deținător al unui certificat nu va exercita privilegiile conferite de acest certificat, calificare sau andosament emise de către A.S.A.C. R.M. decât dacă acesta își menține competența prin îndeplinirea cerințelor relevante din RAC-APL.

(2) Valabilitatea certificatului este determinată de valabilitatea calificărilor și andosamentelor înscrise în acesta și de valabilitatea certificatului de aptitudine medicală de categoria corespunzătoare.

(3) Certificatul va fi emis pentru o perioadă de maxim 5 ani. În această perioadă de 5 ani, certificatul va fi reemis de către A.S.A.C. R.M.:

- (a) după acordarea inițială sau reînnoirea unei calificări sau andosamentului;
- (b) când paragraful XII din certificat este completat și nu mai există spațiu disponibil;
- (c) pentru motive administrative;
- (d) la discreția A.S.A.C. R.M. când o calificare sau andosamentul este revalidate.

(4) Calificările și andosamentele valide vor fi transferate, de către A.S.A.C. R.M. în noul certificat. Pentru reemiterea certificatului, deținătorul acestuia va face o cerere către A.S.A.C. R.M. La cererea de preschimbare vor fi atașate toate documentele necesare.

RAC-APL 0020 Aptitudinea medicală

Candidatul pentru acordarea certificatului de personal aeronautic va dispune un certificat

medical de categoria corespunzătoare (în cazul în care este aplicabil) eliberat în conformitate cu JAR-FCL 3/RAC-APL 3. Certificatul medical va fi de asemenea valabil și pe parcursul exercitării drepturilor certificatului corespunzător.

**RAC-APL 0025 Limitarea drepturilor
deținătorilor de certificate care
au împlinit vârsta de 60 de ani
sau mai mult**

(1) *Vârsta între 60 și 64 de ani.* Deținătorul unei licențe de pilot care a împlinit vârsta de 60 de ani nu poate zbura ca pilot pe o aeronavă care desfășoară operațiuni de transport aerian comercial decât dacă:

- (a) este membru al unui echipaj multipilot; și
- (b) este singurul membru al echipajului care a împlinit vârsta de 60 de ani.

(2) *Vârsta de 65 de ani.* Deținătorul unei licențe de pilot care a împlinit vârsta de 65 de ani nu mai are dreptul de a zbura ca pilot pe o aeronavă care desfășoară operațiuni de transport aerian comercial.

SPAȚIU LĂSAT LIBER INTENȚIONAT

SECȚIUNEA B TIPURI DE CERTIFICATE, CALIFICĂRI, AUTORIZAȚII ȘI CONDIȚIILE DE ACORDARE A ACESTORA

CAPITOLUL 1 CERTIFICATE ȘI CALIFICĂRI DE PILOȚI DE AVIOANE

RAC-APL 0030 Tipuri de certificate ale piloților de avioane. Cerințe

(1) Administrația de Stat a Aviației Civile a Republicii Moldova acordă următoarele tipuri de certificate de piloți de avioane:

- (a) Certificat de pilot-particular, în conformitate cu cerințele Subpărții C JAR-FCL 1 (specimenul este prezentat în Secțiunea 1 a Anexa 1 la RAC-APL);
- (b) Certificat de pilot comercial, în conformitate cu cerințele Subpărții D JAR-FCL 1 (specimenul este prezentat în Secțiunea 1 a Anexa 1 la RAC-APL);
- (c) Certificat de pilot de transport de linie, în conformitate cu cerințele Subpărții G JAR-FCL 1 (specimenul este prezentat în Secțiunea 1 a Anexa 1 la RAC-APL).

(2) În scopul acordării certificatului, candidatul va prezenta către A.S.A.C. R.M. următoarele documente:

- (a) cererea corespunzătoare (specimenul este prezentat în Anexa 2 la RAC-APL);
- (b) 2 fotografii 4x5, cu capul descoperit;
- (c) certificatul, care confirmă identitatea solicitantului (pașaport pentru călătoriile în străinătate);
- (d) certificatul care confirmă susținerea cu succes a pregătirii corespunzătoare în cadrul unei organizații de pregătire aprobate de către A.S.A.C. R.M. (doar în cazul acordării inițiale a certificatului);
- (e) rezultatele susținerii examenelor teoretice (doar în cazul acordării inițiale) (specimenul este prezentat în Anexa 3 la RAC-APL);
- (f) rezultatele testelor de îndemânare (specimenul este prezentat în Secțiunea 1 sau 2 Anexa 4 la RAC-APL, respectiv);
- (g) carnetul de zbor, perfectat în conformitate cu JAR-FCL 1.080 (specimenul este prezentat în Anexa 5 la RAC-APL);
- (h) certificatul medical valabil de clasa corespunzătoare, acordat în conformitate cu cerințele JAR-FCL 3/RAC-APL 3;
- (i) documentul ce confirmă achitarea serviciilor A.S.A.C. R.M., în conformitate cu tarifele aprobate.

RAC-APL 0035 Calificare pentru zbor instrumental. Cerințe

(1) Cerințele referitoare la calificarea pentru zbor instrumental se conțin în Subpartea E JAR-FCL 1.

(2) În scopul acordării inițiale a calificării pentru zbor instrumental, candidatul va prezenta către A.S.A.C. R.M. următoarele documente:

- (a) cererea corespunzătoare (specimenul este prezentat în Anexa 2 la RAC-APL);
- (b) certificatul de susținere a pregătirii corespunzătoare în cadrul unei organizații de pregătire aprobate de către A.S.A.C. R.M.;
- (c) rezultatele susținerii examenelor teoretice (specimenul este prezentat în Anexa 3 la RAC-APL);
- (d) rezultatele testului de îndemânare (specimenul este prezentat în Secțiunea 3 Anexa 4 la RAC-APL);
- (e) carnetul de zbor, perfectat în conformitate cu JAR-FCL 1.080 (specimenul este prezentat în Anexa 5 la RAC-APL);
- (f) certificatul medical valabil de clasa corespunzătoare, acordat în conformitate cu cerințele JAR-FCL 3/ RAC-APL 3;
- (g) documentul ce confirmă achitarea serviciilor A.S.A.C. R.M., în conformitate cu tarifele stabilite.

(3) În scopul revalidării sau reînnoirii calificării pentru zbor instrumental, candidatul va prezenta către A.S.A.C. R.M. următoarele documente:

- (a) cererea corespunzătoare (specimenul este prezentat în Anexa 2 la RAC-APL);
- (b) rezultatele susținerii examenelor teoretice în cazul unei pauze mai mare de 7 ani din momentul expirării termenului de valabilitate a calificării pentru zbor instrumental (specimenul este prezentat în Anexa 3 la RAC-APL);
- (c) rezultatele verificării competenței:
 - (i) în cazul avionului monomotor în conformitate cu cerințele Secțiunii 3 a Anexa 4 la RAC-APL;
 - (ii) în cazul avionului multimotor se combină cu verificare de competență pentru revalidare sau reînnoire calificării pe tip;
- (d) carnetul de zbor, perfectat în conformitate cu JAR-FCL 1.080 (specimenul este prezentat în Anexa 5 la RAC-APL);
- (e) certificatul medical valabil de clasa corespunzătoare, acordat în conformitate cu cerințele JAR-FCL 3/ RAC-APL 3;
- (f) documentul ce confirmă achitarea serviciilor A.S.A.C. R.M., în conformitate cu tarifele stabilite.

RAC-APL 0040 Calificări de tip și clasă. Cerințe

(1) Cerințele referitoare la calificările de tip și clasă se conțin în Subpartea F JAR-FCL1.

(2) În scopul acordării inițiale a calificării de tip sau clasă, candidatul va prezenta către A.S.A.C. R.M. următoarele documente:

- (a) cererea corespunzătoare (specimenul este prezentat în Anexa 2 la RAC-APL);
- (b) certificatul de susținere a cursului de pregătire pentru acordarea calificării de tip sau clasă în cadrul unei organizații aprobate de către A.S.A.C. R.M;
- (c) certificatul de susținere a cursului de pregătire de cooperarea în echipaj multiplu (MCC), în cazul acordării primei calificări de tip pentru avionul multipilot, în cazul în care acest curs nu a fost îmbinat cu cursul de pregătire pentru acordarea calificării de tip (specimenul este prezentat în Secțiunea 4 Anexa 4 la RAC-APL);
- (d) informația privind pregătirea susținută:
 - (i) Secțiunea 2 Anexa 4 la RAC-APL în cazul avionului multipilot; sau
 - (ii) Secțiunea 5 Anexa 4 la RAC-APL în cazul avionului monopilot monomotor sau multimotor;
- (e) rezultatele testului de îndemânare:
 - (i) Secțiunea 2 Anexa 4 la RAC-APL în cazul avionului multipilot; sau
 - (ii) Secțiunea 5 Anexa 4 la RAC-APL în cazul avionului monopilot monomotor sau multimotor;
- (f) carnetul de zbor, perfectat în conformitate cu JAR-FCL 1.080 (specimenul este prezentat în Anexa 5 la RAC-APL);
- (g) certificatul medical valabil de clasa corespunzătoare, acordat în conformitate cu cerințele JAR-FCL 3/ RAC-APL 3;

(h) documentul ce confirmă achitarea serviciilor A.S.A.C. R.M., în conformitate cu tarifele stabilite.

(3) În scopul revalidării sau reînnoirii calificării de tip sau clasă, candidatul va prezenta către A.S.A.C. R.M următoarele documente:

- (a) cererea corespunzătoare (specimenul este prezentat în Anexa 2 la RAC-APL);
- (b) rezultatele de susținere a examenelor teoretice (specimenul este prezentat în Anexa 3 la RAC-APL):
 - (i) regulile aerului/legislația națională;
 - (ii) performanțe de zbor și planificarea zborului;
 - (iii) proceduri operaționale;
 - (iv) limba engleză și comunicația radio;
- (c) rezultatele verificării competenții:
 - (i) Secțiunea 2 Anexa 4 la RAC-APL în cazul avionului multipilot, sau
 - (ii) Secțiunea 5 Anexa 4 la RAC-APL în cazul avionului monopilot monomotor sau multimotor;
- (d) carnetul de zbor, perfectat în conformitate cu JAR-FCL 1.080 ((specimenul este prezentat în Anexa 5 la RAC-APL);
- (e) certificatul medical valabil de clasa corespunzătoare, acordat în conformitate cu cerințele JAR-FCL 3/ RAC-APL 3;
- (f) documentul ce confirmă achitarea serviciilor A.S.A.C. R.M., în conformitate cu tarifele stabilite.
- (g) în cazul unei pauze mai mare de 3 ani din momentul expirării ultimului termen de valabilitate a calificării de tip sau clasă, să se execute cerințele punctului (2)(b) și (d) RAC-APL 0040.

(4) Lista calificărilor de tip și clasă de avioane, precum și codul de înscriere în certificat sunt expuse în Capitolul 16 Partea 2 Secțiunea 5 AGM. În afară de aceasta A.S.A.C. R.M. acordă calificări pentru următoarele tipuri de avioane:

<i>Constructor (marcă)</i>	<i>Certificare aeronavei</i>	<i>Codul de înscriere în certificat</i>
Biroul de construcții "Antonov"	АН-2	AN2
	АН-12	AN12
	АН-24	AN24
	АН-26	AN26
	АН-28	AN28
	АН-32	AN32
	АН-72	AN72
	АН-74	AN74
Biroul de construcții "Iliușin"	ИЛ-18	IL18
	ИЛ-76	IL76
Biroul de construcții "Tupolev"	ТУ-134	TU134
	ТУ-154	TU154
Biroul de construcții "Yakovlev"	ЯК-40	YAK40
	ЯК-42	YAK42

AC-APL 0045 Calificări de instructor. Cerințe

(1) Cerințele referitoare la calificările de instructor se conțin în Subpartea H JAR-FCL 1.

(2) În scopul acordării a calificării de instructor, candidatul va prezenta către A.S.A.C. R.M. următoarele documente:

- (a) cererea corespunzătoare (specimenul este prezentat în Anexa 2 la RAC-APL);
- (b) certificatul de susținere a pregătirii corespunzătoare:
 - (i) Secțiunea 1 Anexa 6 la RAC-APL pentru FI(A), CRI(A) și IRI(A); sau
 - (ii) Secțiunea 2 Anexa 6 la RAC-APL pentru TRI(A) și SFI(A));
- (c) rezultatele testului de îndemânare:
 - (i) Secțiunea 1 Anexa 6 la RAC-APL pentru FI(A), CRI(A) și IRI(A) sau
 - (ii) Secțiunea 2 Anexa 6 la RAC-APL pentru TRI(A) și SFI(A));
- (d) certificatul de susținere a părții cursului la simulatoare, în scopul acordării calificării de tip (pentru SFI(A));
- (e) informația privind executarea zborului în cabina de pilotaj în calitate de observator, certificată de către PIC (pentru SFI(A)) (specimenul este prezentat în Secțiunea 2 Anexa 6 la RAC-APL);
- (f) carnetul de zbor, perfectat în conformitate cu JAR-FCL 1.080 (cu excepția SFI(A)) (specimenul este prezentat în Anexa 5 la RAC-APL);
- (g) certificatul medical valabil de clasa corespunzătoare, acordat în conformitate cu cerințele JAR-FCL 3/ RAC-APL 3;
- (h) documentul ce confirmă achitarea serviciilor A.S.A.C. R.M., în conformitate cu tarifele stabilite.

(3) În scopul revalidării sau reînnoirii calificării de instructor, candidatul va prezenta către A.S.A.C. R.M. următoarele documente:

- (a) cererea corespunzătoare (specimenul este prezentat în Anexa 2 la RAC-APL);
- (b) informația privind exercitarea atribuțiilor de instructor pe parcursul a 36 și 12 luni anterioare (pentru FI(A), CRI(A) și IRI(A)) (specimenul este prezentat în Secțiunea 3 Anexa 6 la RAC-APL);
- (c) certificatul de susținere a seminarului de actualizare a cunoștințelor instructorilor (pentru FI(A), CRI(A) și IRI(A), în cazul în care este aplicabil) (specimenul este prezentat în Secțiunea 3 Anexa 6 la RAC-APL);
- (d) certificatul de susținere a pregătirii corespunzătoare, aprobată de către A.S.A.C. R.M. (în cazul în care este aplicabil) (pentru TRI(A) sau autorizarea SFI(A));
- (e) rezultatele testului de îndemânare (în cazul în care este aplicabil) (specimenul este

- prezentat în Secțiunea 3 sau Secțiunea 2 Anexa 6 la RAC-APL, respectiv);
- (f) carnetul de zbor, perfectat în conformitate cu JAR-FCL 1.080 (cu excepția SFI(A)) (specimenul este prezentat în Anexa 5 la RAC-APL);
- (g) certificatul medical valabil de clasa corespunzătoare, acordat în conformitate cu cerințele JAR-FCL 3/ RAC-APL 3;
- (h) documentul ce confirmă achitarea serviciilor A.S.A.C. R.M., în conformitate cu tarifele stabilite.

SPAȚIU LĂSAT LIBER INTENȚIONAT

CAPITOLUL 2 CERTIFICATE ȘI CALIFICĂRI DE PILOȚI DE HELICOPTERE**RAC-APL 0050 Tipuri de certificate ale piloților de elicoptere. Cerințe**

(1) A.S.A.C. R.M. acordă următoarele tipuri de certificate de piloți de elicoptere:

- (a) Certificat de pilot-particular, în conformitate cu cerințele Subpărții C JAR-FCL 2 (specimenul este prezentat în Secțiunea 1 a Anexa 1 la RAC-APL);
- (b) Certificat de pilot comercial, în conformitate cu cerințele Subpărții D JAR-FCL 2 (specimenul este prezentat în Secțiunea 1 a Anexa 1 la RAC-APL);
- (c) Certificat de pilot de transport de linie, în conformitate cu cerințele Subpărții G JAR-FCL 2 (specimenul este prezentat în Secțiunea 1 a Anexa 1 la RAC-APL).

(2) În scopul acordării certificatului, candidatul va prezenta către A.S.A.C. R.M. următoarele documente:

- (a) cererea corespunzătoare (specimenul este prezentat în Anexa 2 la RAC-APL);
- (b) 2 fotografii 4x5, cu capul descoperit;
- (c) certificatul, care confirmă identitatea solicitantului (pașaport pentru călătoriile în străinătate);
- (d) certificatul care confirmă susținerea cu succes a pregătirii corespunzătoare în cadrul unei organizații de pregătire aprobată de către A.S.A.C. R.M. (doar în cazul acordării inițiale a certificatului);
- (e) rezultatele susținerii examenelor teoretice (doar în cazul acordării inițiale) (specimenul este prezentat în Anexa 3 la RAC-APL);
- (f) rezultatele testului de îndemânare (specimenul este prezentat în Secțiunea 1 sau Secțiunea 2 Anexa 7, respectiv);
- (g) carnetul de zbor, perfectat în conformitate cu JAR-FCL 2.080 (specimenul este prezentat în Anexa 5 la RAC-APL);
- (h) certificatul medical valabil de clasa corespunzătoare, acordat în conformitate cu cerințele JAR-FCL 3/ RAC-APL 3;
- (i) documentul ce confirmă achitarea serviciilor A.S.A.C. R.M., în conformitate cu tarifele stabilite.

RAC-APL 0055 Calificare pentru zbor instrumental. Cerințe

(1) Cerințele referitoare la calificarea pentru zbor instrumental se conțin în Subpartea E JAR-FCL 2.

(2) În scopul acordării inițiale a calificării pentru zbor instrumental, candidatul va prezenta către A.S.A.C. următoarele:

- (a) cererea corespunzătoare (specimenul este prezentat în Anexa 2 la RAC-APL);
- (b) certificatul de susținere a pregătirii corespunzătoare în cadrul unei organizații de pregătire aprobată de către A.S.A.C. R.M.;
- (c) rezultatele susținerii examenelor teoretice (specimenul este prezentat în Anexa 3 la RAC-APL);
- (d) rezultatele testului de îndemânare (specimenul este prezentat în Secțiunea 3 Anexa 4 la RAC-APL);
- (e) carnetul de zbor, perfectat în conformitate cu JAR-FCL 2.080 (specimenul este prezentat în Anexa 5 la RAC-APL);
- (f) certificatul medical valabil de clasa corespunzătoare, acordat în conformitate cu cerințele JAR-FCL 3/ RAC-APL 3;
- (g) documentul ce confirmă achitarea serviciilor A.S.A.C. R.M., în conformitate cu tarifele stabilite.

(3) În scopul revalidării sau reînnoirii calificării pentru zbor instrumental, candidatul va prezenta către A.S.A.C. R.M. următoarele documente:

- (a) cererea corespunzătoare (specimenul este prezentat în Anexa 2 la RAC-APL);
- (b) rezultatele susținerii examenelor teoretice în cazul unei pauze mai mare de 7 ani din momentul expirării termenului de valabilitate a calificării pentru zbor instrumental (specimenul este prezentat în Anexa 3 la RAC-APL);
- (c) rezultatele verificării competenței:
 - (i) în cazul avionului monomotor Secțiunea 3 Anexa 4; sau
 - (ii) în cazul avionului multimotor se combină cu verificarea de competență pentru revalidarea sau reînnoirea calificării pe tip;
- (d) carnetul de zbor, perfectat în conformitate cu JAR-FCL 2.080 (specimenul este prezentat în Anexa 5 la RAC-APL);
- (e) certificatul medical valabil de clasa corespunzătoare, acordat în conformitate cu cerințele JAR-FCL 3/ RAC-APL 3;
- (f) documentul ce confirmă achitarea serviciilor A.S.A.C. R.M., în conformitate cu tarifele stabilite.

RAC-APL 0060 Calificări de tip. Cerințe

(1) Cerințele referitoare la calificările de tip se conțin în Subpartea F JAR-FCL 2.

(2) În cazul acordării inițiale a calificării de tip candidatul va prezenta către A.S.A.C. R.M. următoarele documente:

- (a) cererea corespunzătoare (specimenul este prezentat în Anexa 2 la RAC-APL)
- (b) certificatul de susținere a cursului de pregătire pentru acordarea calificării de tip în cadrul unei organizații aprobată de către A.S.A.C. R.M.;
- (c) certificatul de susținere a cursului de pregătire de cooperarea în echipaj multiplu (MCC), în cazul acordării primei calificări de tip pentru heliicopterul multipilot, în cazul în care acest curs nu a fost îmbinat cu cursul de pregătire pentru acordarea calificării de tip (specimenul este prezentat în Secțiunea 4 Anexa 4 la RAC-APL);
- (d) informația privind pregătirea susținută:
 - (i) Secțiunea 2 Anexa 7, în cazul heliicopterului multipilot; sau
 - (ii) Secțiunea 3 Anexa 7, în cazul heliicopterului monopilot monomotor sau multimotor;
- (e) rezultatele testului de îndemânare:
 - (i) Secțiunea 2 Anexa 7, în cazul heliicopterului multipilot; sau
 - (ii) Secțiunea 3 Anexa 7, în cazul heliicopterului monopilot monomotor sau multimotor);
- (f) carnetul de zbor, perfectat în conformitate cu JAR-FCL 2.080 (specimenul este prezentat în Anexa 5 la RAC-APL);
- (g) certificatul medical valabil de clasa corespunzătoare, acordat în conformitate cu cerințele JAR-FCL 3/ RAC-APL 3;
- (h) documentul ce confirmă achitarea serviciilor A.S.A.C. R.M., în conformitate cu tarifele stabilite.

(3) În scopul revalidării sau reînnoirii calificării de tip, candidatul va prezenta către A.S.A.C. R.M. următoarele documente:

- (a) cererea corespunzătoare (specimenul este prezentat în Anexa 2 la RAC-APL);
- (b) rezultatele de susținere a examenelor teoretice (specimenul este prezentat în Anexa 3 la RAC-APL):
 - (i) regulile aerului/legislația națională;
 - (ii) performanțe de zbor și planificarea zborului;
 - (iii) procedurile operaționale;
 - (iv) limba engleză și comunicația radio
- (c) rezultatele verificării competenții:
 - (i) Secțiunea 2 Anexa 7, în cazul avionului multipilot; sau
 - (ii) Secțiunea 3 Anexa 7, în cazul heliicopterului monopilot monomotor sau multimotor;
- (d) carnetul de zbor, perfectat în conformitate cu JAR-FCL 2.080 (specimenul este prezentat în Anexa 5 la RAC-APL);

- (e) certificatul medical valabil de clasa corespunzătoare, acordat în conformitate cu cerințele JAR-FCL 3/ RAC-APL 3;
- (f) documentul ce confirmă achitarea serviciilor A.S.A.C. R.M., în conformitate cu tarifele stabilite.
- (g) în cazul unei pauze mai mare de 3 ani din momentul expirării ultimului termen de valabilitate a calificării de tip, să se execute cerințele punctului 2 (b) și (d) RAC-APL 0060.

(4) Lista calificărilor de tip de elicoptere, precum și codul de înscriere în certificat sînt expuse în Anexa 1 la JAR.FCL 2.220.

RAC-APL 0065 Calificări de instructor

(1) Cerințele referitoare la calificările de instructor se conțin în Subpartea H JAR-FCL 2.

(2) În scopul acordării inițiale a calificării de instructor, candidatul va prezenta către A.S.A.C. R.M. următoarele documente:

- (a) cererea corespunzătoare (specimenul este prezentat în Anexa 2 la RAC-APL);
- (b) certificatul de susținere a pregătirii corespunzătoare, aprobată de către A.S.A.C. R.M. (specimenul este prezentat în Secțiunea 1 Anexa 8 pentru FI(H) și IRI(H) sau Secțiunea 2 Anexa 8 pentru TRI(H) și SFI(H));
- (c) rezultatele testului de îndemânare (specimenul este prezentat în Secțiunea 1 Anexa 8 pentru FI(H), și IRI(H) sau Secțiunea 2 Anexa 8 pentru TRI(H) și SFI(H));
- (d) certificatul de susținere a părții cursului la simulatoare, în scopul acordării calificării de tip (pentru SFI(H));
- (e) informația privind executarea zborului în cabina de pilotaj în calitate de observator, certificată de către PIC (pentru SFI(H), specimenul este prezentat în Secțiunea 2 Anexa 8);
- (f) carnetul de zbor, perfectat în conformitate cu JAR-FCL 2.080 (cu excepția SFI(H), specimenul este prezentat în Anexa 5 la RAC-APL);
- (g) certificatul medical valabil de clasa corespunzătoare, acordat în conformitate cu cerințele JAR-FCL 3/ RAC-APL 3;
- (h) documentul ce confirmă achitarea serviciilor A.S.A.C. R.M., în conformitate cu tarifele stabilite.

(3) În scopul revalidării sau reînnoirii calificării de instructor, candidatul va prezenta către A.S.A.C. R.M. următoarele documente:

- (a) cererea corespunzătoare (specimenul este prezentat în Anexa 2 la RAC-APL);
- (b) informația privind exercitarea atribuțiilor de instructor pe parcursul a 36 și 12 luni

- anterioare (pentru FI(H), și IRI(H), specimenul este prezentat în Secțiunea 3 Anexa 8);
- (c) certificatul de susținere a seminarului de actualizare a cunoștințelor instructorilor (pentru FI(H), sau IRI(H), în cazul în care este aplicabil, specimenul este prezentat în Secțiunea 3 Anexa 8);
 - (d) certificatul de susținere a pregătirii corespunzătoare, aprobată de către A.S.A.C. R.M. (în cazul în care este aplicabil, pentru TRI(H) sau autorizarea SFI(H));
 - (e) rezultatele testului de îndemânare (în cazul în care este aplicabil, specimenul este prezentat în Secțiunea 2 și Secțiunea 3 Anexa 8 la RAC-APL, respectiv);
 - (f) carnetul de zbor, perfectat în conformitate cu JAR-FCL 2.080 (cu excepția SFI(H), specimenul este prezentat în Anexa 5 la RAC-APL);
 - (g) certificatul medical valabil de clasa corespunzătoare, acordat în conformitate cu cerințele JAR-FCL 3/ RAC-APL 3;
 - (h) documentul ce confirmă achitarea serviciilor A.S.A.C. R.M., în conformitate cu tarifele stabilite.

SPAȚIU LĂSAT LIBER INTENȚIONAT

SPAȚIU LĂSAT LIBER INTENȚIONAT

CAPITOLUL 3 CERTIFICAT ȘI CALIFICĂRI DE INGINER NAVIGANT**RAC-APL 0070 Certificat de inginer navigator.
Cerințe**

(1) A.S.A.C. R.M. acordă certificate de inginer navigator în conformitate cu cerințele Subpărții D JAR-FCL 4. (specimenul este prezentat în Secțiunea 1 a Anexa 1 la RAC-APL).

(2) În scopul acordării certificatului, candidatul va prezenta către A.S.A.C. R.M. următoarele documente:

- (a) cererea corespunzătoare (specimenul este prezentat în Anexa 2 la RAC-APL);
- (b) 2 fotografii 4x5, cu capul descoperit;
- (c) certificatul, care confirmă identitatea solicitantului (pașaport pentru călătoriile în străinătate);
- (d) certificatul care confirmă susținerea cu succes a pregătirii corespunzătoare în cadrul unei organizații de pregătire aprobată de către A.S.A.C. R.M. (doar în cazul acordării inițiale a certificatului);
- (e) rezultatele susținerii examenelor teoretice (doar în cazul acordării inițiale, specimenul este prezentat în Anexa 3 la RAC-APL);
- (f) rezultatele testului de îndemânare (specimenul este prezentat în Secțiunea 1 Anexa 9 la RAC-APL);
- (g) carnetul de zbor;
- (h) certificatul medical valabil de Clasa I, acordat în conformitate cu cerințele JAR-FCL 3/ RAC-APL 3;
- (i) documentul ce confirmă achitarea serviciilor A.S.A.C. R.M., în conformitate cu tarifele stabilite.

RAC-APL 0075 Calificări de tip de inginer navigator

(1) Cerințele referitoare la calificările de tip se conțin în Subpartea F JAR-FCL 4.

(2) În cazul acordării inițiale a calificării de tip, candidatul va prezenta către A.S.A.C. R.M. următoarele documente:

- (a) cererea corespunzătoare (specimenul este prezentat în Anexa 2 la RAC-APL);
- (b) certificatul de susținere a cursului de pregătire pentru acordarea calificării de tip;
- (c) certificatul de susținere a cursului de pregătire de cooperarea în echipaj multiplu (MCC), în cazul acordării primei calificări

de tip pentru avionul multipilot, în cazul în care acest curs nu a fost îmbinat cu cursul de pregătire pentru acordarea calificării de tip (specimenul este prezentat în Secțiunea 4 a Anexa 4 la RAC-APL);

- (d) informația privind pregătirea susținută (specimenul este prezentat în Secțiunea 1 a Anexa 9 la RAC-APL);
- (e) rezultatele testului de îndemânare (specimenul este prezentat în Secțiunea 1 a Anexa 9 la RAC-APL);
- (f) carnetul de zbor;
- (g) certificatul medical valabil de Clasa I, acordat în conformitate cu cerințele JAR-FCL 3/ RAC-APL 3;
- (h) documentul ce confirmă achitarea serviciilor A.S.A.C. R.M., în conformitate cu tarifele stabilite.

(3) În scopul revalidării sau reînnoirii calificării de tip, candidatul va prezenta către A.S.A.C. R.M. următoarele documente:

- (a) cererea corespunzătoare (specimenul este prezentat în Anexa 2 la RAC-APL);
- (b) rezultatele de susținere a examenelor teoretice (regulile aerului/legislația națională, performanțe de zbor și planificarea zborului, procedurile operaționale, specimenul este prezentat în Anexa 3 la RAC-APL);
- (c) rezultatele verificării competenții (specimenul este prezentat în Secțiunea 1 Anexa 9 la RAC-APL);
- (d) carnetul de zbor;
- (e) certificatul medical valabil de Clasa I, acordat în conformitate cu cerințele JAR-FCL 3/ RAC-APL 3;
- (f) documentul ce confirmă achitarea serviciilor A.S.A.C. R.M., în conformitate cu tarifele stabilite.
- (g) în cazul unei pauze mai mare de 3 ani din momentul expirării ultimului termen de valabilitate a calificării de tip, să se execute cerințele punctului 2 (b) și (d) RAC-APL 0075.

(4) Lista calificărilor pe tip de avioane, precum și codul de înscriere în certificat sunt expuse în AMC FCL 4.220. În afară de aceasta A.S.A.C. R.M. acordă inginerilor naviganți calificări pentru următoarele tipuri de aeronave:

<i>Constructor (marcă)</i>	<i>Certificarea aeronavei</i>	<i>Codul de înscriere în certificat</i>
Biroul de construcție "Antonov"	AN-12	AN12
	AN-24	AN24
	AN-26	AN26
	AN-32	AN32
	AN-72	AN72
	AN-74	AN74
Biroul de construcție "Iliushin"	IL-18	IL18
	IL-76	IL76
Biroul de construcție "Tupolev"	TU-134	TU134
	TU-154	TU154
Biroul de construcție "Yakovlev"	YAK-40	YAK40
	YAK-42	YAK42
Biroul de construcție "Mili"	MI-8	Mi8
	MI 17	
	MI 171	
	MI 172	

RAC-APL 0080 Calificări de inginer navigator instructor

(1) Cerințele referitoare la calificările de instructor se conțin în Subpartea H JAR-FCL 4.

(2) În scopul acordării inițiale a calificării de instructor, candidatul va prezenta către A.S.A.C. R.M. următoarele documente:

- (a) cererea corespunzătoare (specimenul este prezentat în Anexa 2 la RAC-APL);
- (b) certificatul de susținere a pregătirii corespunzătoare (specimenul este prezentat în Secțiunea 2 Anexa 9 la RAC-APL);
- (c) rezultatele testului de îndemânare (specimenul este prezentat în Secțiunea 2 Anexa 9 la RAC-APL);
- (d) certificatul de susținere a părții cursului la simulatoare, în scopul acordării calificării de tip (pentru SFI(E));
- (e) informația privind executarea zborului în cabina de pilotaj în calitate de observator, certificată de către PIC (pentru SFI(E), specimenul este prezentat în Secțiunea 2 Anexa 9 la RAC-APL);
- (f) carnetul de zbor, (cu excepția SFI(E));
- (g) certificatul medical valabil de Clasa I, acordat în conformitate cu cerințele JAR-FCL 3/ RAC-APL 3;
- (h) documentul ce confirmă achitarea serviciilor A.S.A.C. R.M., în conformitate cu tarifele stabilite.

(3) În scopul prelungirii sau reînnoirii calificării de instructor, candidatul va prezenta către A.S.A.C. R.M. următoarele documente:

- (a) cererea corespunzătoare (specimenul este prezentat în Anexa 2 la RAC-APL);
- (b) certificatul de susținere a pregătirii corespunzătoare, aprobată de către

A.S.A.C. R.M. (în cazul în care este aplicabil);

- (c) rezultatele testului de îndemânare (în cazul în care este aplicabil, specimenul este prezentat în Secțiunea 2 Anexa 9 la RAC-APL);
- (d) carnetul de zbor (cu excepția SFI(E));
- (e) certificatul medical valabil de Clasa I, acordat în conformitate cu cerințele JAR-FCL 3/ RAC-APL 3;
- (f) documentul ce confirmă achitarea serviciilor A.S.A.C. R.M., în conformitate cu tarifele stabilite.

SPAȚIUL LĂSAT LIBER ÎNȚENȚIONAT

CAPITOLUL 4 CERTIFICAT ȘI CALIFICĂRI DE NAVIGATOR AERIAN**RAC-APL 0085 Vârsta minimală**

Candidatul care solicită acordarea certificatului de navigator aerian (FNL) va avea cel puțin 18 ani.

RAC-APL 0090 Aptitudinea medicală

Candidatul care solicită acordarea FNL trebuie să fie deținătorul unui Certificat medical Clasa 1, acordat în conformitate cu cerințele RAC-APL 3. Pentru a se exercita privilegiile acordate de FNL trebuie să posede un Certificat medical Clasa 1 în termen de valabilitate.

RAC-APL 0095 Privilegiile deținătorului certificatului FNL și condițiile acordării certificatului FNL**(1) Privilegiile**

Deținătorul FNL are dreptul să exercite funcția de navigator aerian pe orice aeronavă multipilot, operat de către echipajul care include și navigatorul, pentru care deține o calificare validă.

(2) Condiții

Candidatul care solicită acordarea FNL și care corespunde condițiilor indicate în RAC-APL 0085; 0090; 0100 și 0105 va îndeplini cerințele necesare pentru acordarea FNL care conține calificarea pe tip de aeronavă, utilizat pentru susținerea testului de îndemânare.

(3) Experiență de zbor

(a) Candidatul care exercită funcțiile de navigator sub controlul nemijlocit al TRI(N), trebuie să aibă un număr de ore de zbor nu mai mic de 200 ore pe aeronavele care execută zboruri pe rute aeriene, inclusiv 30 de ore de zbor de noapte;

(b) În numărul de ore de zbor de 200 de ore poate fi luat în calcul până la 50 ore de instruire de zbor executate la simulatorul de zbor sau FNPT II sub controlul TRI(N).

RAC-APL 0100 Pregătirea teoretică

Candidatul care solicită acordarea FNL trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

(1) Să susțină în cadrul unei organizații aprobate de către A.S.A.C. R.M. o pregătire teoretică la nivelul ATP(A), conform JAR-FCL 1.285 sau ATP(H), conform JAR-FCL 2.285 respectiv; și

(2) Să susțină examenul teoretic conform standardului O.A.C.I. ATP(A) sau ATP(H) respectiv,

care include examenul pentru obținerea dreptului de a efectua convorbiri radio aer-sol (sau să dețină un certificat de radiotelefonist), în A:S:A:C: R:M.

(3) Să cunoaște limbă engleză la nivelul care i-ar permite acestuia următoarele:

- (a) să efectueze și să controleze convorbiri radio aer-sol în limba engleză între aeronave și stațiile la sol pe parcursul tuturor etapelor de zbor, inclusiv recepționarea informației meteorologice.
- (b) să fie capabil să citească și să demonstreze interpretarea documentelor de informare de navigație aeriană și materialelor informative scrise în limba engleză, de exemplu AIP-uri ale statelor etc.
- (c) aceasta va trebui să fie demonstrat prin intermediul următoarelor cerințe:
 - (i) să finalizeze cursul aprobat de pregătire inițială a limbii engleze; și
 - (ii) să susțină examenul special, organizat de către A.S.A.C. R.M., după susținerea cursului de pregătire, care-i acordă posibilitatea candidatului să corespundă cerințelor enumerate în punctele (a) și (b).

RAC-APL 0105 Pregătirea în zbor

(1) Candidatul care solicită acordarea FNL va susține un curs de pregătire în zbor aprobat, în TRTO aprobată în scopul acordării calificării de tip pentru aeronavă multipilot, operată de către echipajul de zbor în componența căruia intră navigatorul aerian.

(2) Candidatul care solicită acordarea FNL va demonstra capacitatea de a executa în calitate de navigator aerian, certificat pentru executarea zborurilor cu echipaj minim care include navigatorul, procedurile descrise în Secțiunile 1 și 2 la Anexa 10 la RAC-APL.

RAC-APL 0110 Documente prezentate către A.S.A.C. R.M. pentru acordarea certificatului FNL

(1) În scopul acordării FNL, candidatul va prezenta către A.S.A.C. R.M. următoarele documente:

- (a) cererea corespunzătoare (specimenul este prezentat în Anexa 2 la RAC-APL);
- (b) 2 fotografii 4X5 cu capul descoperit;
- (c) certificatul, care confirmă identitatea solicitantului (pașaport pentru călătoriile în străinătate);
- (d) certificatul privind susținerea cu succes a pregătirii corespunzătoare (doar în cazul acordării inițiale a certificatului);

- (e) rezultatele susținerii examenelor teoretice (doar în cazul acordării inițiale) (specimenul este prezentat în Anexa 3 la RAC-APL);
- (f) rezultatele testului de îndemânare (specimenul este prezentat în Secțiunea 3 Anexa 10 la RAC-APL);
- (g) carnetul de zbor;
- (h) certificatul medical valabil de Clasa I, acordat în conformitate cu cerințele RAC-APL 3;
- (i) documentul ce confirmă achitarea serviciilor A.S.A.C. R.M., în conformitate cu tarifele stabilite.

(2) Specimenul certificatului este expus în Secțiunea 2 la Anexa 1 la RAC-APL.

RAC-APL 0115 Calificări de tip. Cerințe generale

(1) Deținătorul unei licențe de navigator aerian nu are voie să zboare, în calitate de navigator aerian, pe o aeronavă decât dacă deține o calificare pe tip corespunzătoare aeronavei respective, excepție făcând cazul în care zboară ca navigator aerian în testare pentru evaluare îndemânării sau aflat în pregătire în zbor.

(3) Prezentele reglementări nu limitează numărul calificărilor care pot fi deținute la un moment dat. Cu toate acestea, JAR-OPS 1 sau JAR-OPS 2 poate să limiteze numărul calificărilor, care pot fi aplicate concomitent.

RAC-APL 0120 Cerințe pentru acordarea calificării de tip

(1) Prevederi generale

(a) Candidatul care solicită calificarea de tip pentru aeronava multipilot, operată de către echipajul care include navigatorul aerian, trebuie să corespundă cerințelor pentru calificarea de tip, menționate în RAC-APL 0130 și RAC-APL 0135.

(b) testul de îndemânare va fi executat nu mai târziu de șase luni după finalizarea cursului de pregătire, inclusiv pregătirea teoretică.

(2) Test de îndemânare

(a) Conținutul și secțiunile testului de îndemânare pentru acordarea calificării de tip pentru aeronava multipilot sînt indicate în Secțiunile 1 și 2, Anexa 10 la RAC-APL;

(b) Fiecare punct al testului corespunzător va fi îndeplinit satisfăcător nu mai târziu de șase luni după data prezentării cererii pentru acordarea calificării de tip.

(3) Candidatul care solicită acordarea inițială a calificării de tip va dispune de un certificat de susținere satisfăcătoare a cursului de pregătire de cooperarea în echipaj multiplu (MCC) (vezi JAR-FCL 1.261 sau JAR-FCL 2.261 respectiv). În cazul în care cursul MCC constituie o parte a cursului pentru acordarea calificării de tip, această cerință nu poate fi aplicată.

RAC-APL 0125 Valabilitatea, revalidarea și reînnoirea calificării de tip

(1) Termenul de valabilitate a calificării de tip constituie 12 luni din data acordării sau din data expirării termenului de valabilitate a calificării, dacă revalidarea a fost susținută în cele trei luni, preced data expirării a termenului de valabilitate a calificării.

(2) În cazul revalidării calificării de tip, candidatul va efectua următoarele:

- (a) să promoveze o verificare de competență, conform Secțiunilor 1 și 2 Anexa 10 la RAC-APL pe tipul de aeronavă corespunzător;
- (b) să susțină examenele teoretice la următoarele discipline: regulile aerului/legislația națională, caracteristicile de zbor și de planificare a zborului, procedurile operaționale, limba engleză și comunicația radio; și
- (c) să efectueze cel puțin zece tronsoane de zbor pe rută ca navigator aerian pe o aeronavă de tipul corespunzător sau un tronson de zbor pe rută, ca un navigator aerian pe tipul de aeronavă corespunzător, zburat cu TRE(N) în perioada de valabilitate a calificării de tip.

(3) Candidatul care nu a susținut verificare de competență până la expirarea termenului de valabilitate a calificării de tip nu va exercita drepturile stipulate în calificarea în cauză până când nu va fi susținută cu succes verificare de competență.

(4) În cazul în care termenul de valabilitate a calificării de tip a expirat, candidatul va susține verificare de competență în conformitate cu Secțiunile 1 și 2 Anexa 10. În cazul unei pauze mai mare de trei ani din momentul expirării ultimului termen de valabilitate a calificării de tip – să susțină suplimentar pregătirea teoretică în volumul necesar pentru acordarea inițială a calificării de tip. Calificarea de tip va fi valabilă din data executării cerințelor de reînnoire.

RAC-APL 0130 Pregătirea teoretică și în zbor pentru acordarea calificării de tip**(1) Pregătirea teoretică:**

- (a) candidatul care solicită acordarea calificării de tip pentru aeronave multipilot, operate de către echipajul de zbor care include navigatorul aerian, va susține pregătirea teoretică necesară (vezi AMC-FCL 1.261(a) sau AMC-FCL 2.261(a) respectiv, precum și Secțiunea 4 Anexa 10) și să demonstreze nivelul de cunoștințe necesar pentru operarea în siguranță a tipului de aeronavă corespunzător;
- (b) pregătirea teoretică va fi condusă de către instructorul autorizat care deține calificarea de tip corespunzătoare, sau de către alt instructor cu experiență corespunzătoare în domeniul aviației și cunoștințe privind aeronava concretă, de exemplu de navigator aerian, inginer de întreținere tehnică, specialist operațiuni zbor;

(2) Pregătirea în zbor:

- (a) candidatul care solicită calificarea de tip pentru avioane multipilot, operate de către echipajul de zbor care include navigatorul aerian, va susține cursul de pregătire în zbor care corespunde testului de îndemânare pentru acordarea calificării de tip (vezi Secțiunile 2 și 4 Anexa 10 la RAC-APL);

(3) Efectuarea cursurilor de pregătire

- (a) cursurile de pregătire pentru cele menționate mai sus pot fi efectuate de către o FTO sau TRTO. Cursurile de pregătire pot fi făcute și de către structuri sau structuri subcontractate puse la dispoziție de un operator aerian sau constructor de aeronave;
- (b) astfel de cursuri trebuie să fie aprobate de către A.S.A.C. R.M. și astfel de structuri trebuie să îndeplinească cerințele relevante din Capitolul 4 RAC-APL după cum este stabilit de către A.S.A.C. R.M.

(4) Pregătirea de cooperare în echipaj multiplu (MCC)

Pregătirea de cooperare în echipaj multiplu se va combina cu cursul pentru acordarea primei calificări de tip. Cursul MCC va include cel puțin 25 ore de instruire teoretică și exerciții și 4 ore de instruire la simulator, suplimentar la programul cursului pentru acordarea calificării (vezi AMC FCL 1.261(d) și IEM FCL 1.261(d) sau AMC FCL 2.261(d) și IEM FCL 2.261(d) respectiv, precum și punctul (3) RAC-APL 0120).

RAC-APL 0135 Testul de îndemânare pentru acordarea calificării de tip

Candidatul care solicită acordarea calificării de tip pentru aeronava multipilot, operată de către echipajul de zbor care include și navigatorul aerian, va demonstra îndemânare necesară pentru operarea în siguranță a aeronavei de tipul corespunzător în calitate de navigator aerian în cadrul echipajului multipilot, în conformitate cu Secțiunile 1 și 2 Anexa 10 la RAC-APL.

RAC-APL 0140 Documente prezentate către A.S.A.C. R.M. pentru acordarea, revalidarea sau reînnoirea calificării de tip

(1) În scopul acordării inițiale a calificării de tip, candidatul va prezenta către A.S.A.C. R.M următoarele documente:

- (a) cererea corespunzătoare (specimenul este prezentat în Anexa 2 la RAC-APL);
- (b) certificatul de susținere a cursului de pregătire pentru acordarea calificării de tip;
- (c) certificatul de susținere a cursului de pregătire de cooperare în echipaj multiplu (MCC), în cazul acordării primei calificări de tip, în cazul în care acest curs nu a fost îmbinat cu cursul de instruire pentru acordarea calificării de tip (specimenul este prezentat în Secțiunea 4 Anexa 4 la RAC-APL);
- (d) informația privind instruirea susținută (specimenul este prezentat în Secțiunea 3 Anexa 4 la RAC-APL);
- (e) rezultatele testului de îndemânare (specimenul este prezentat în Secțiunea 3 Anexa 10 la RAC-APL);
- (f) carnetul de zbor;
- (g) certificatul medical valabil de Clasa I, acordat în conformitate cu cerințele RAC-APL 3;
- (h) documentul ce confirmă achitarea serviciilor A.S.A.C. R.M., în conformitate cu tarifele stabilite.

(2) În scopul revalidării sau reînnoirii calificării de tip, candidatul va prezenta către A.S.A.C. R.M următoarele documente:

- (a) cererea corespunzătoare (specimenul este prezentat în Anexa 2 la RAC-APL);
- (b) rezultatele de susținere a examenelor teoretice (regulile aerului/legislația națională, performanțe de zbor și planificarea zborului, procedurile operaționale, limba engleză și comunicația radio) (specimenul este prezentat în Anexa 3 la RAC-APL);

- (c) rezultatele testării profesionale (specimenul este prezentat în Secțiunea 3 Anexa 10 la RAC-APL);
- (d) carnetul de zbor;
- (e) certificatul medical valabil de Clasa I, acordat în conformitate cu cerințele RAC-APL 3;
- (f) documentul ce confirmă achitarea serviciilor A.S.A.C. R.M., în conformitate cu tarifele stabilite.

- (g) în cazul unei pauze mai mare de 3 ani din momentul expirării ultimului termen de valabilitate a calificării de tip, să se execute cerințele punctelor (1)(b) și (d) RAC-APL 0140.

RAC-APL 0145 Lista aeronavelor pentru care este necesară calificarea de tip

<i>Producător (marcă)</i>	<i>Certificarea aeronavei</i>	<i>Codul de înscriere în certificat</i>
Biroul de construcții "Antonov"	AN-12	AN12
	AN-26	AN26
	AN-32	AN32
	AN-74	AN74
Biroul de construcții "Iliushin"	IL-18	IL18
	IL-76	IL76
Biroul de construcții "Tupolev"	TU-134	TU134
	TU-154	TU154

RAC-APL 0150 Calificări de instructor

(1) Nici o persoană nu are dreptul să efectueze o instruire în zbor în scopul obținerii unui certificat de navigator aerian sau calificare de tip decât dacă această persoană deține:

- (a) un certificat de navigator aerian care conține calificarea de instructor; sau
- (b) o autorizație specială, acordată de către A.S.A.C. R.M. în cazul în care:
 - (i) este introdus un nou tip de avion; sau
 - (ii) înregistrării avioanelor de epocă sau avioanelor de construcție specială, pentru care nu există nici o persoană care posedă calificarea de instructor.

(2) Nici o persoană nu are dreptul să efectueze o instruire de zbor sintetic decât dacă deține calificare de TRI(N) sau autorizația SFI(N).

- (3) Sunt recunoscute două categorii de instructor:
- (a) calificare de Instructor pentru calificare pe tip - TRI(N);
 - (b) autorizație de Instructor de zbor sintetic - SFI(N).

(4) Toți instructorii trebuie să dețină cel puțin certificat și calificare, pentru care asigură instruirea (dacă nu este specificat altfel).

RAC-APL 0155 Termenul de valabilitate a calificării de instructor

(1) Calificare de instructor TRI(N) și autorizație SFI(N) sînt valabile timp de trei ani.

(2) Termenul de valabilitate a autorizațiilor speciale nu va depăși trei ani.

RAC-APL 0160 Privilegiile deținătorului calificării TRI(N)

Deținătorul de calificare de navigator-instructor TRI(N) are dreptul la instruire în scopul acordării certificatului de navigator aerian și calificării de tip, precum și instruirea navigatorilor aeriени de cooperare în echipaj multiplu (MCC).

RAC-APL 0165 Cerințe pentru acordarea calificării TRI(N)

(1) Candidatul care solicită acordarea inițială a unei calificării TRI(N) trebuie:

- (a) Să fi absolvit cu succes un curs aprobat de TRI(N), în FTO sau TRTO aprobate (vezi AMC FCL 1.365 sau AMC FCL 2.365, respectiv);
- (b) să fi efectuat cel puțin 1500 de ore de zbor ca navigator aerian;
- (c) să fi efectuat în ultimele 12 luni care preced data depunerii cererii cel puțin 30 de tronsoane de rută care să includă decolări și aterizări ca navigator aerian pe tipul solicitat de avion, sau pe un tip similar de avion dacă este acceptat de către A.S.A.C. R.M., dintre care nu mai mult de 15 tronsoane pot fi efectuate pe simulator de zbor;
- (d) să efectueze, în cadrul unui curs complet, pentru calificarea de tip, cel puțin 3 ore de instruire referitoare la îndatoririle unui TRI(N) pe tipul de aeronavă cerut, sub supravegherea și acceptul unui TRI(N) numit de A.S.A.C. R.M. în acest scop.

(2) Înainte ca privilegiile TRI(N) să fie extinse la un alt tip, deținătorul trebuie:

- (a) să fi efectuat în ultimele 12 luni care preced data depunerii cererii cel puțin 15 de tronsoane de rută care să includă decolări și aterizări ca navigator aerian pe tipul solicitat de avion, sau pe un tip similar de avion dacă este acceptat de către A.S.A.C. R.M., dintre care nu mai mult de 7 tronsoane pot fi efectuate pe simulator de zbor;
- (b) să fi urmat în mod satisfăcător părțile relevante de pregătire tehnică ale unui curs aprobat de TRI(N) (vezi AMC FCL 1.365 sau AMC FCL 2.365, respectiv), ținându-se cont de experiența recentă a candidatului;
- (c) să efectueze, în cadrul unui curs complet, pentru calificarea de tip, cel puțin 3 ore de instruire referitoare la îndatoririle unui TRI(N) pe tipul de aeronavă cerut, sub supravegherea și acceptul unui TRI(N) numit de A.S.A.C. R.M. în acest scop.

RAC-APL 0170 Revalidarea și reinnoirea calificării TRI(N)

(1) Pentru revalidarea calificării de TRI(MPA) deținătorul trebuie ca în ultimele 12 luni care preced data expirării calificării:

- (a) să fi efectuat una din următoarele părți ale unui curs de pregătire de calificare de tip:
 - (i) o sesiune pe simulator de cel puțin 3 ore; sau
 - (ii) unui zbor pe rută cu durata de cel puțin 1,5 ore, sau
- (b) să fi urmat un program de actualizare a deprinderilor TRI(N), acceptat de A.S.A.C. R.M. (vezi AMC FCL 1.355 sau AMC FCL 2.355, respectiv).

(2) În cazul în care termenul de valabilitate a calificării a expirat candidatul trebuie:

- (a) să fi efectuat în ultimele 12 luni care preced data depunerii cererii cel puțin 30 de tronsoane de rută care să includă decolări și aterizări ca navigator aerian pe tipul solicitat de avion, sau pe un tip similar de avion dacă este acceptat de către A.S.A.C. R.M., dintre care nu mai mult de 15 tronsoane pot fi efectuate pe simulator de zbor;
- (b) să fi urmat în mod satisfăcător părțile relevante de pregătire tehnică ale unui curs aprobat de TRI(N) (vezi AMC FCL 1.365 sau AMC FCL 2.365, respectiv), ținându-se cont de experiența recentă a candidatului; și

- (c) să efectueze, în cadrul unui curs complet, pentru calificarea de tip, cel puțin 3 ore de instruire referitoare la îndatoririle unui TRI(N) pe tipul de aeronavă cerut, sub supravegherea și acceptul unui TRI(N) numit de A.S.A.C. R.M. în acest scop.

RAC-APL 0175 Autorizația de Instructor de zbor sintetic (SFI(N)) Privilegii

Privilegiile unui deținător al unei autorizații de SFI(N) sunt de a efectua instruirea pe simulatoare de zbor pentru calificări de tip, inclusiv instruirea necesară pentru cooperarea în echipaj multiplu.

RAC-APL 0180 Cerințe pentru acordarea autorizației SFI(N)

(1) Candidatul care solicită acordarea autorizației SFI(N) trebuie:

- (a) să dețină sau să fi deținut un certificat de navigator aerian;
- (b) a efectuat partea de simulator din cursul pentru calificarea pe tipul solicitat;
- (c) să aibă cel puțin 1500 ore ca navigator aerian;
- (d) să fi făcut un curs aprobat de TRI(N) (vezi AMC FCL 1.365 sau AMC FCL 2.365, respectiv);
- (e) să efectueze, în cadrul unui curs complet, pentru calificarea de tip, cel puțin 3 ore de instruire referitoare la îndatoririle unui TRI(N) pe tipul de aeronavă cerut, sub supravegherea și acceptul unui TRI(N) numit de A.S.A.C. R.M. în acest scop.
- (f) să fi efectuat într-o perioadă de 12 luni, anterioare prezentării cererii, la simulatorul de zbor de tip corespunzător o verificare de competență indicată în Secțiunea 2 Anexa 10 la RAC-APL;
- (g) să fi efectuat într-o perioadă de 12 luni, anterioare prezentării cererii, cel puțin 3 tronsoane de zbor pe rută pe post de observator în cabina de pilotaj al unui avion de tipul solicitat.

(2) În scopul extinderii privilegiilor SFI(N) la alte tipuri de avioane, candidatul trebuie:

- (a) să fi efectuat satisfăcător programele de simulator din cursul relevant pentru calificarea de tip;
- (b) să fi efectuat într-o perioadă de 12 luni, anterioare prezentării cererii, la simulatorul de zbor de tip corespunzător o verificare de competență indicată în Secțiunea 2 Anexa 10 la RAC-APL;
- (c) să fi efectuat cel puțin trei ore de instruire de zbor la simulator, referitoare la îndatoririle unui TRI(N) la simulatorul de zbor de tip corespunzător, sub supravegherea și

acceptul unui TRI(N) numit de A.S.A.C. R.M. în acest scop.

RAC-APL 0185 Revalidarea și reînnoirea autorizației SFI(N)

(1) Pentru revalidarea autorizării de SFI(N) candidatul trebuie ca în ultimele 12 luni care preced data expirării autorizării:

- (a) să fi efectuat una din următoarele părți ale unui curs de pregătire de calificare de tip:
 - (i) o sesiune pe simulator de cel puțin 3 ore; sau
 - (ii) unui zbor pe rută cu durata de cel puțin 1,5 ore, sau
- (b) să fi urmat un program de actualizare a deprinderilor TRI(N), acceptat de A.S.A.C. R.M. (vezi AMC FCL 1.355 sau AMC FCL 2.355, respectiv).

(2) În cazul în care termenul de valabilitate a autorizației a expirat candidatul trebuie:

- (a) să fi efectuat programele de simulator din cursul pentru calificarea de tip corespunzător;
- (b) să fi făcut un curs aprobat de TRI(N) (vezi AMC FCL 1.365 sau AMC FCL 2.365, respectiv);
- (c) să fi efectuat o verificare de competență în conformitate cu Secțiunea 2 Anexa 10 la simulatorul de zbor de tip corespunzător; și
- (d) să fi efectuat cel puțin trei ore de instruire de zbor la simulator, referitoare la îndatoririle unui TRI(N) la simulatorul de zbor de tip corespunzător, sub supravegherea și acceptul unui TRI(N) numit de A.S.A.C. R.M. în acest scop.

RAC-APL 0190 Documente prezentate către A.S.A.C. R.M. pentru acordarea, revalidarea sau reînnoirea TRI(N) sau SFI(N)

(1) În scopul acordării inițiale a calificării TRI(N) sau SFI(N), candidatul va prezenta către A.S.A.C. R.M următoarele documente:

- (a) cererea corespunzătoare (specimenul este prezentat în Anexa 2 la RAC-APL);
- (b) certificatul privind susținerea pregătirii corespunzătoare (specimenul este prezentat în Secțiunea 5 Anexa 10 la RAC-APL);
- (c) rezultatele testării practice (specimenul este prezentat în Secțiunea 5 Anexa 10 la RAC-APL);

- (d) certificatul de susținere a părții cursului la simulator, în scopul acordării calificării de tip (pentru SFI(N));
- (e) rezultatele verificării competenții (pentru SFI(N)) (specimenul este prezentat în Secțiunea 3 Anexa 10 la RAC-APL);
- (f) informația privind executarea zborului în cabina echipajului ca observator, certificată de către PIC (pentru SFI(N)) (specimenul este prezentat în Secțiunea 5 Anexa 10 la RAC-APL);
- (g) carnetul de zbor (cu excepția SFI(N));
- (h) certificatul medical valabil de Clasa I (cu excepția SFI(N)), acordat în conformitate cu cerințele RAC-APL 3;
- (i) documentul ce confirmă achitarea serviciilor A.S.A.C. R.M., în conformitate cu tarifele stabilite.

(2) În scopul revalidării sau reînnoirii calificării de TRI(N) sau SFI(N), candidatul va prezenta către A.S.A.C. R.M. următoarele documente:

- (a) cererea corespunzătoare (specimenul este prezentat în Anexa 2 la RAC-APL);
- (b) certificatul de susținere a pregătirii corespunzătoare, acceptat de către A.S.A.C. R.M. (în cazul în care este aplicabil) (specimenul este prezentat în Secțiunea 5 Anexa 10 la RAC-APL);
- (c) rezultatele verificării competenții (pentru SFI(N)) (specimenul este prezentat în Secțiunea 3 Anexa 10 la RAC-APL);
- (d) rezultatele testării practice (în cazul în care este aplicabil) (specimenul este prezentat în Secțiunea 5 Anexa 10 la RAC-APL);
- (e) carnetul de zbor (cu excepția SFI(N));
- (f) certificatul medical valabil de Clasa I (cu excepția SFI(N)), acordat în conformitate cu cerințele RAC-APL 3;
- (g) documentul ce confirmă achitarea serviciilor A.S.A.C. R.M., în conformitate cu tarifele stabilite.

CAPITOLUL 5 CERTIFICATE ȘI CALIFICĂRI DE PILOȚI DE PLANOARE, BALOANE LIBERE ȘI DISPECER DE OPERAȚIUNI ZBOR

RAC-APL 0195 Cerințe pentru acordarea certificatului de pilot de planor (GPL)

Candidatul care solicită acordarea certificatului de pilot de planor se va conforma următoarelor cerințe:

(1) Va avea cel puțin 16 ani.

(2) Va dispune de un certificat medical valabil de Clasa II.

(3) Va demonstra A.S.A.C. R.M. cunoștințe în următoarele domenii:

(a) *Legislație aeronautică:*

(i) reguli și reglementări relevante pentru deținătorul certificatului de pilot de planor; regulile aerului; practici și proceduri specifice serviciilor de trafic aerian;

(b) *Cunoașterea generală a aeronavelor:*

(i) principii de operare a sistemelor și aparatelor de bord ale planoarelor;

(ii) performanțe și limitări în operarea planoarelor; informații relevante privind operarea aeronavei, prevăzute în Manualul de zbor și documentația de specialitate;

(c) *Performanțe de zbor și planificarea zborului.*

(i) efectele distribuirii încărcăturii și greutateii asupra manevrabilității, caracteristicilor zborului și de performanță; calcule de greutate și centraj;

(ii) utilizarea și aplicarea practică a datelor de lansare, de aterizare și altor caracteristici;

(iii) planificarea preliminară și pe rută a zborului, în regim VFR; pregătirea și întocmirea planurilor de zbor; proceduri privind serviciile de trafic aerian; altimetrie; proceduri de calaj altimetric; executarea zborurilor în zonele cu trafic intensiv;

(d) *Performanțe și limite umane:*

(i) performanțe și limite umane relevante pentru pilotul de planor;

(e) *Meteorologie:*

(i) aplicarea bazelor meteorologice aeronautice; folosirea informațiilor meteorologice și proceduri de obținere a lor; altimetrie;

(f) *Navigație:*

(i) aspecte practice de navigație aeriană și metode de calculare a rutei; folosirea hărților aeronautice;

(g) *Proceduri operaționale:*

(i) folosirea documentației aeronautice, cum ar fi AIP, NOTAM, coduri și abrevieri;

(ii) diferite metode de lansare și ordinea corespunzătoare a acțiunilor;

(iii) proceduri de prevenire și proceduri în cazuri anormale și de urgență, inclusiv acțiuni întreprinse în scopul evitării condițiilor meteorologice periculoase, turbulenței în traiectorie și altor fenomene periculoase pentru zbor;

(h) *Aerodinamica (principiile zborului):*

(i) principiile zborului referitoare la planoare.

(j) *Radiotelefonie:*

(i) proceduri de radiotelefonie și frazeologia standard.

(4) Rezultatele susținerii examenelor teoretice sînt valabile timp de 36 luni pentru acordarea certificatului de pilot de planor.

(5) Va avea cel puțin 6 ore de zbor ca pilot de planor, inclusiv 2 ore de zbor solo, pe parcursul cărora acesta a executat cel puțin 20 de decolări și aterizări. Pentru deținătorii certificatelor de pilot de avioane, elicoptere, aeronave ultraușoare se poate calcula până la 10% din numărul total de ore de zbor în calitate de PIC pe astfel de aeronave, dar nu mai mult de 2 ore. Candidatul va obține sub controlul corespunzător al instructorului experiență de operare a planoarelor în următoarele domenii:

- (a) pregătirea înainte de zbor, inclusiv asamblarea și inspectarea planorului;
- (b) metode tehnice și reguli aplicabile la utilizarea metodelor de lansare, inclusiv limitarea corespunzătoare a vitezei proprii, ordinea de acțiune în situație de urgență și semnalele folosite;
- (c) zboruri conform schemelor de mișcare, metode și măsuri aplicate în scopul prevenirii coliziunilor;
- (d) pilotarea planorului cu ajutorul reperelor vizuale externe;
- (e) zboruri în diapazonul operațional al regimurilor de zbor;
- (f) identificarea angajării inițiale sau în proces de desfășurare și ieșirea din aceasta și din coborârea bruscă în formă de spirală;
- (g) lansările, apropierea și aterizările în condiții obișnuite și în cazul vântului lateral;
- (h) zboruri pe rută cu ajutorul reperelor vizuale și metodelor de calculare a rutei;
- (i) ordinea acțiunilor în situație de urgență.

(6) Pe parcursul testului de îndemânare va demonstra examenatorului de zbor, autorizat de

către A.S.A.C. R.M., capacitatea de a executa în calitate de PIC al planorului zboruri și manevre indicate în p. (5) la nivelul calificării care corespunde drepturilor acordate deținătorului certificatului de pilot-planorist, precum și abilitatea de a efectua următoarele:

- (a) pilotarea planorului în limitele restricțiilor acestuia;
- (b) efectuarea exactă și lină a manevrelor;
- (c) luarea deciziilor corecte și efectuarea calificată a supravegherii în zbor;
- (d) aplicarea cunoștințelor în domeniul navigației aeriene; și
- (e) efectuarea permanentă a pilotării planorului astfel încât să nu apară niciodată dubii serioase în executarea cu succes a schemei de zbor și manevrei.

(7) Testul de îndemânare va fi executat pe parcursul a 6 luni după expirarea pregătirii în zbor, în scopul acordării certificatului de pilot de planor.

RAC-APL 0200 Privilegiile deținătorului certificatului de pilot de planor

În cazul respectării cerințelor menționate în RAC-APL 0195, certificatul de pilot de planor acordă dreptul de a exercita funcțiile PIC pe orice planor și dacă deținătorul certificatului dispune de calificarea metodei de lansare utilizată.

RAC-APL 0205 Calificările pilotului de planor

(1) În certificatul pilotului de planor vor fi incluse următoarele calificări:

- (a) Calificarea metodei de lansare;
- (b) Calificarea pilotului-instructor de planor.

RAC-APL 0210 Calificările privind metoda de lansare

(1) Există următoarele metode de lansare ale planoarelor:

- (a) decolare cu amortizoare (forma înscrisului în certificat – *catapult start*);
- (b) lansare prin metoda remorcajului (forma înscrisului în certificat – *towing*).

(2) Candidatul care solicită acordarea calificării privind metoda lansării va efectua următoarele:

- (a) va susține pregătirea practică și teoretică privind aplicarea metodei corespunzătoare de lansare sub conducerea pilotului-instructor;
- (b) pe parcursul testului de îndemânare va demonstra examinatorului, autorizat de către A.S.A.C. R.M., abilitatea de a utiliza metoda de lansare respectivă.

(3) Calificarea privind metoda de lansare este valabilă pe parcursul a 2 ani din data acordării sau din data expirării termenului de valabilitate a calificării, dacă revalidarea a fost susținută în cele trei luni, preced data expirării a termenului de valabilitate a calificării. Candidatul va demonstra examinatorului, autorizat de către A.S.A.C. R.M. abilitatea de a utiliza metoda de lansare respectivă.

RAC-APL 0215 Calificare de pilot instructor de planor FI(G)

Candidatul care solicită acordarea calificării de pilot-instructor de planor va corespunde următoarelor cerințe:

(1) Va dispune de certificatul de pilot de planor.

(2) Va susține cu succes cursul de pregătire aprobat și va demonstra cunoștințe care corespund drepturilor acordate deținătorului calificării de pilot-instructor de planor la următoarele discipline:

- (a) teoria și metodică pregătirii practice;
- (b) elaborarea programelor de pregătire;
- (c) planificarea pregătirii individuale și în grup;
- (d) utilizarea materialului didactic;
- (e) elementele de pregătire eficientă;
- (f) procesul de însușire a materialului didactic;
- (g) evaluarea însușitei la disciplinele conform cărora se efectuează pregătirea la sol;
- (h) evaluarea pregătirii practice;
- (i) analiza și înlăturarea greșelilor în timpul pregătirii;
- (j) performanțe și limite umane privind pregătirea în zbor;
- (k) pericolul legat de simularea ieșirilor din funcțiune a sistemelor planorului, analiza ieșirilor din funcțiune și a defecțiunilor sistemului planorului.

(3) Va avea cel puțin 35 ore de ore de zbor solo ca pilot de planor, în timpul căruia acesta a executat cel puțin 100 decolări și aterizări.

(4) Sub controlul pilotului-instructor de planor:

- (a) va susține un curs de pregătire conform metodicii de desfășurare a pregătirii în zbor inclusiv demonstrarea acțiunilor, metodele de pregătire practică, recunoașterea și corectarea greșelilor cel mai des comise de către persoanele instruite;
- (b) va aplica în mod real metodică efectuării lansării, manevrelor și schemelor de zbor conform cărora acesta va susține pregătirea în zbor;

(5) Va demonstra capacitatea de a susține pregătirea în zbor sub controlul examinatorului,

autorizat de către A.S.A.C. R.M., inclusiv instructajul înainte de zbor, executarea zborului, analiza de după zbor și pregătirea la sol.

RAC-APL 0220 Privilegiile deținătorului calificării de pilot instructor de planor

(1) Deținătorul calificării de pilot-instructor de planor are următoarele drepturi pe parcursul termenului de valabilitate a calificării respective:

- (a) efectuarea pregătirii în zbor necesară pentru acordarea certificatului de pilot pentru orice planor și calificării privind metoda de lansare utilizată, precum și calificării de pilot-instructor de planor;
- (b) controlul privind executarea zborurilor solo de către piloții-elevi de planor.

RAC-APL 0225 Valabilitatea, revalidarea și reînnoirea calificării de pilot instructor de planor

(1) Termenul de valabilitate a calificării de pilot-instructor de planor constituie 3 ani.

(2) În scopul revalidării calificării de pilot-instructor de planor, candidatul va efectua următoarele pe parcursul a 12 luni anterioare prezentării cererii:

- (a) va efectua un exercițiu în aer cu durata de cel puțin 1 oră și care va include cel puțin 2 decolări și 2 aterizări, cu utilizarea metodei de lansare corespunzătoare; sau
- (b) va demonstra capacitatea de a efectua pregătirea în zbor inclusiv instructajul înainte de zbor, executarea zborului, analiza de după zbor și pregătirea la sol, sub controlul examinatorului de zbor autorizat de către A.S.A.C. R.M.

(3) În scopul reînnoirii calificării de pilot-instructor de planor, candidatul va efectua următoarele acțiuni pe parcursul a 12 luni anterioare prezentării cererii:

- (a) va executa cel puțin 10 ore de zbor în calitate de PIC de planor cu utilizarea metodei de lansare corespunzătoare; și
- (b) va demonstra capacitatea de a efectua pregătirea în zbor, inclusiv instructajul înainte de zbor, executarea zborului, analiza de după zbor și pregătirea la sol, sub controlul examinatorului de zbor autorizat de către A.S.A.C. R.M.

RAC-APL 0230 Cerințe pentru acordarea certificatului de pilot de balon liber (FBPL)

Candidatul care solicită acordarea certificatului de pilot de balon liber se va conforma următoarelor cerințe:

(1) Va avea cel puțin 16 ani.

(2) Va dispune de certificatul medical valabil de Clasa II.

(3) Va demonstra A.S.A.C. R.M. cunoștințe în următoarele domenii:

(a) *Legislație aeronautică:*

- (i) reguli și reglementări relevante pentru deținătorul certificatului de pilot de balon liber; regulile aerului; practici și proceduri specifice serviciilor de trafic aerian;

(b) *Cunoașterea generală a aeronavelor:*

- (i) principii de operare a sistemelor și aparatelor de bord ale baloanelor liberi;
- (ii) performanțe și limitări în operarea baloanelor liberi; informații relevante privind operarea baloanelor liberi, prevăzute în Manualul de zbor și documentația de specialitate;
- (iii) caracteristicile fizice și utilizarea practică a gazelor utilizate pentru baloanele libere;

(c) *Performanțe de zbor și planificarea zborului.*

- (i) efectele distribuirii încărcăturii și greutateii asupra manevrabilității, caracteristicilor zborului și de performanță; calcule de greutate;
- (ii) utilizarea și aplicarea practică a caracteristicilor de lansare, de aterizare, etc., inclusiv influența temperaturii;
- (iii) planificarea preliminară și pe rută a zborului, în regim VFR; pregătirea și întocmirea planurilor de zbor; proceduri privind serviciile de trafic aerian; altimetrie; proceduri de calaj altimetric; executarea zborurilor în zonele cu trafic intensiv;

(d) *Performanțe și limite umane:*

- (i) performanțe și limite umane relevante pentru pilotul de balon liber;

(e) *Meteorologie:*

- (i) aplicarea bazelor meteorologice aeronautice; folosirea informațiilor meteorologice și proceduri de obținere a lor; altimetrie;

(f) *Navigație:*

- (i) aspecte practice de navigație aeriană și metode de calculare a rutei; folosirea hărților aeronautice;

- (g) *Proceduri operaționale:*
- (i) folosirea documentației aeronautice, cum ar fi AIP, NOTAM, coduri și abrevieri;
 - (ii) diferite metode de lansare și ordinea corespunzătoare a acțiunilor;
 - (iii) proceduri de prevenire și proceduri în cazuri anormale și de urgență, inclusiv acțiuni întreprinse în scopul evitării condițiilor meteorologice periculoase, turbulenței în traiectorie și altor fenomene periculoase pentru zbor;
- (h) *Aerodinamica (principiile zborului):*
- (i) principiile zborului referitoare la baloane libere.
- (j) *Radiotelefonie:*
- (i) proceduri de radiotelefonie și frazeologia standard.

(4) Rezultatele susținerii examenelor teoretice sînt valabile timp de 36 luni pentru acordarea certificatului de pilot de balon liber.

(5) Va avea cel puțin 16 ore de zbor executate în calitate de pilot de balon liber, inclusiv cel puțin 8 lansări și urcări, dintre care unul va fi executat solo. Candidatul va obține sub controlul corespunzător al instructorului, experiență de operare a baloanelor libere în următoarele domenii:

- (a) pregătirea înainte de zbor, inclusiv asamblarea, dotarea, umplerea, acostarea și inspectarea balonului;
- (b) metode tehnice și reguli aplicabile în timpul lansării și urcării, inclusiv limitări corespunzătoare, ordinea de acțiune în situație de urgență și semnalele utilizate;
- (c) metode și măsuri de prevenire a coliziunilor;
- (d) pilotarea balonului liber cu ajutorul reperelor vizuale externe;
- (e) recunoașterea regimului de coborâre rapidă și ieșirea din acesta;
- (f) zborul pe rută cu ajutorul reperelor vizuale și metodelor de calculare a rutei;
- (g) apropierile și aterizările, inclusiv modul de utilizare a balonului la sol. ordinea acțiunilor în situație de urgență;
- (h) executarea zborurilor pe timp de noapte, în cazul în care drepturile stipulate în certificat vor fi executate noaptea (nu mai puțin de 2 ore de zbor ca pilot de balon liber, inclusiv 2 lansări și urcări).

(6) Pe parcursul testului de îndemnare va demonstra examinatorului de zbor, autorizat de către A.S.A.C. R.M., capacitatea de a executa în calitate de PIC al balonului liber zboruri și manevre indicate în p. (5) la nivelul calificării care corespunde drepturilor acordate deținătorului certificatului de pilot de balon liber, precum și abilitatea de a efectua următoarele:

- (a) pilotarea balonului liber în limitele restricțiilor acestuia;
- (b) efectuarea exactă și lină a tuturor manevrelor;
- (c) luarea deciziilor corecte și efectuarea supravegherii calificate în zbor;
- (d) aplicarea cunoștințelor în domeniul navigației aeriene; și
- (e) efectuarea permanentă a pilotării balonului liber astfel încât să nu apară niciodată dubii serioase în executarea cu succes a schemei de zbor și manevrei.

(7) Testul de îndemnare va fi executat pe parcursul a 6 luni după expirarea pregătirii de zbor, în scopul acordării certificatului de pilot de balon liber.

RAC-APL 0235 Privilegiile deținătorului certificatului de pilot de balon liber

În cazul respectării cerințelor menționate în RAC-APL 0230, certificatul de pilot de balon liber acordă dreptul de a exercita funcțiile PIC pe orice balon liber și dacă deținătorul certificatului dispune de calificarea utilizată pentru metoda de lansare.

RAC-APL 0240 Calificările pilotului de balon liber

(1) În certificatul pilotului de balon liber vor fi incluse următoarele calificări:

- (a) Calificarea privind metoda umplerii balonului;
- (b) Calificarea pilotului-instructor de balon liber.

RAC-APL 0245 Calificările privind metoda de umplere a balonului

(1) Candidatul care solicită calificarea privind metoda de umplere a balonului va efectua următoarele:

- (a) sub controlul pilotului-instructor de balon liber va susține pregătirea teoretică și în zbor privind aplicarea metodei corespunzătoare de umplere a balonului;
- (b) pe parcursul testului de îndemnare, va demonstra examinatorului autorizat de către A.S.A.C. R.M., abilitatea de a utiliza metoda de umplere a balonului.

(2) Calificarea privind metoda de umplere a balonului este valabilă pe parcursul a 2 ani din data acordării sau din data expirării termenului de valabilitate a calificării, dacă revalidarea a fost susținută în cele trei luni, preced data expirării a termenului de valabilitate a calificării. Candidatul va demonstra examinatorului, autorizat de către

A.S.A.C. R.M. abilitatea de a utiliza metoda de umplere a balonului respectivă.

RAC-APL 0250 Calificare de pilot instructor de balon liber FI(FB)

Candidatul care solicită acordarea calificării de pilot-instructor de balon liber va corespunde următoarelor cerințe:

(1) Va dispune de certificatul de pilot de balon liber.

(2) Va susține cu succes cursul aprobat de pregătire și va demonstra cunoștințe care corespund drepturilor acordate deținătorului calificării de pilot-instructor de balon liber la următoarele discipline:

- (a) teoria și metodică pregătirii practice;
- (b) elaborarea programelor de pregătire;
- (c) planificarea pregătirii individuale și în grup;
- (d) utilizarea materialului didactic;
- (e) elemente de pregătire eficientă;
- (f) procesul de însușire a materialului didactic;
- (g) evaluarea însușirii la disciplinele conform cărora se efectuează pregătirea la sol;
- (h) evaluarea pregătirii practice;
- (i) analiza și înlăturarea greșelilor în timpul pregătirii;
- (j) performanțe și limite umane privind pregătirea în zbor;
- (k) pericolul legat de simularea ieșirilor din funcțiune a sistemelor baloanelor libere.

(3) Va avea cel puțin 50 ore de zbor solo ca pilot de balon liber, în timpul cărora acesta a executat cel puțin 20 decolări și aterizări.

(4) Sub controlul pilotului-instructor de balon liber:

- (a) va susține un curs de instruire conform metodicii de desfășurare a pregătirii de zbor, inclusiv demonstrarea acțiunilor, metodele de pregătire practică, recunoașterea și corectarea greșelilor cel mai des comise de către persoanele instruite;
- (b) va aplica în mod practic metodică efectuării umplerii, lansării, urcării, manevrelor și schemelor zborului conform cărora acesta va efectua pregătirea în zbor;

(5) Va demonstra capacitatea de a efectua pregătirea în zbor sub controlul examinatorului, autorizat de către A.S.A.C. R.M., inclusiv instructajul înainte de zbor, executarea zborului, analiza de după zbor și pregătirea la sol.

RAC-APL 0255 Privilegiile deținătorului calificării de pilot instructor de balon liber

(1) Deținătorul calificării de pilot-instructor de balon liber are următoarele drepturi:

- (a) efectuarea pregătirii de zbor necesară pentru acordarea certificatului de pilot de balon liber și calificării privind utilizarea metodei de umplere a balonului, precum și calificării de pilot-instructor de balon liber;
- (b) controlul privind executarea zbor solo de către piloții-elevi de balon liber.

RAC-APL 0260 Valabilitatea, revalidarea și reînnoirea calificării de pilot-instructor de balon liber

(1) Termenul de valabilitate a calificării de pilot-instructor de balon liber constituie 3 ani.

(2) În scopul revalidării calificării de pilot-instructor de balon liber, candidatul, candidatul va efectua următoarele pe parcursul a 12 luni anterioare prezentării cererii:

- (a) va efectua un exercițiu în aer cu durata de cel puțin 2 ore și care va include cel puțin 2 decolări și 2 urcări cu utilizarea metodei corespunzătoare de umplere; sau
- (b) va demonstra capacitatea de a efectua pregătirea de zbor inclusiv instructajul înainte de zbor, executarea zborului, analiza de după zbor și pregătirea la sol, sub controlul examinatorului de zbor autorizat de către A.S.A.C. R.M.

(3) În scopul reînnoirii calificării de pilot-instructor de balon liber, candidatul va efectua următoarele pe parcursul a 12 luni anterioare prezentării cererii:

- (a) va executa cel puțin 15 ore de zbor în calitate de PIC de balon liber cu utilizarea metodei corespunzătoare de umplere a balonului; și
- (b) va demonstra capacitatea de a efectua pregătirea în zbor inclusiv instructajul înainte de zbor, executarea zborului, analiza de după zbor și pregătirea la sol, sub controlul examinatorului de zbor autorizat de către A.S.A.C. R.M.

RAC-APL 0265 Documente prezentate către A.S.A.C. R.M. pentru acordarea certificatelor de pilot de planor sau de balon liber

(1) În scopul acordării GPL sau FBPL, candidatul va prezenta către A.S.A.C. R.M. următoarele documente:

- (a) cererea corespunzătoare (specimenul este prezentat în Anexa 2 la RAC-APL);
- (b) document care confirmă identitatea solicitantului (buletinul de identitate, permisul de conducere);
- (c) certificatul de susținere cu succes a pregătirii corespunzătoare;
- (d) rezultatele susținerii examenelor teoretice (specimenul este prezentat în Anexa 3 la RAC-APL);
- (e) rezultatele testului de îndemânare (specimenul este prezentat în Secțiunea 1 Anexa 11 la RAC-APL);
- (f) carnetul de zbor (specimenul este prezentat în Secțiunea 2 Anexa 11 la RAC-APL);
- (g) certificatul medical valabil de Clasa II, acordat în conformitate cu cerințele RAC-APL 3;
- (h) documentul ce confirmă achitarea serviciilor A.S.A.C. R.M., în conformitate cu tarifele stabilite.

(2) Specimenul certificatului este expus în Secțiunea 3 Anexa 1 la RAC-APL.

RAC-APL 0270 Documente prezentate către A.S.A.C. R.M. pentru acordarea, revalidarea și reînnoirea calificării de pilot de planor sau de balon liber

(1) În scopul acordării inițiale a calificării, candidatul va prezenta către A.S.A.C. R.M. următoarele documente:

- (a) cererea corespunzătoare (specimenul este prezentat în Anexa 2 la RAC-APL);
- (b) certificatul privind susținerea cu succes a pregătirii corespunzătoare;
- (c) rezultatele testului de îndemânare (specimenul este prezentat în Secțiunea 1 Anexa 11 la RAC-APL);
- (d) carnetul de zbor (specimenul este prezentat în Secțiunea 2 Anexa 11 la RAC-APL);
- (e) certificatul medical valabil de Clasa II, acordat în conformitate cu cerințele RAC-APL 3;
- (f) documentul ce confirmă achitarea serviciilor A.S.A.C. R.M., în conformitate cu tarifele stabilite.

(2) În scopul revalidării sau reînnoirii calificării, candidatul va prezenta către A.S.A.C. R.M. următoarele documente:

- (a) cererea corespunzătoare (specimenul este prezentat în Anexa 2 la RAC-APL);
- (b) rezultatele verificării de competență (specimenul este prezentat în Secțiunea 1 Anexa 11 la RAC-APL);

- (c) carnetul de zbor (specimenul este prezentat în Secțiunea 2 Anexa 11 la RAC-APL);
- (d) certificatul medical valabil de Clasa II, acordat în conformitate cu cerințele RAC-APL 3;
- (e) documentul ce confirmă achitarea serviciilor A.S.A.C. R.M., în conformitate cu tarifele stabilite.

RAC-APL 0275 Cerințe pentru acordarea certificatului de dispecer operațiuni zbor (FDL)

Candidatul care solicită acordarea certificatului de dispecer operațiuni zbor se va conforma următoarelor cerințe:

- (1) Va avea cel puțin 21 ani.
- (2) Se va conforma următoarelor cerințe:

- (a) va susține instruirea teoretică în cadrul organizației de instruire aprobată de către A.S.A.C. RM conform programului în corespundere cu p. 4.6.1.2 al Anexei 1 la Convenția privind aviația civilă internațională; sau
- (b) va avea nu mai puțin de 2 ani experiență de muncă în funcția de pilot sau navigator al aeronavei în transportul aerian; sau
- (c) va avea experiența de muncă de un an în calitate de colaborator, care asistă la deservirea zborurilor aeronavelor în transportul aerian;
- (d) va demonstra capacitatea de a vorbi în limba engleză și de a o înțelege la nivelul de lucru (nivelul 4 OACI);
- (e) va susține instruirea practică în condiții de producție, sub conducerea specialistului de asigurare a zborurilor, care va dura nu mai puțin de 90 de zile lucrătoare timp de 6 luni nemijlocit înaintea depunerii cererii în vederea acordării certificatului;
- (f) va susține examenele teoretice la A.S.A.C. RM la următoarele discipline:

- (i) Caracteristici de zbor și zborul planat;
- (ii) Reguli de operare.

- (g) va demonstra sub conducerea specialistului de asigurare a zborurilor, împuternicit de către A.S.A.C. RM următoarele capacități:

- (i) efectuarea analizei exacte și acceptabile din punct de vedere operațional a vremii în baza seriilor de hărți sinoptice zilnice și buletinelor meteorologice; a asigura instruirea motivată din punct de vedere operațional cu privire la condițiile

meteo, predominante în raioanele traseului aerian concret; a face pronosticuri ale vremii pentru transportul aerian, acordând o deosebită atenție aerodromurilor de bază și de rezervă.

- (ii) determinarea traiectoriei optime a zborului pentru terenul respectiv și pregătirea planurilor de zbor exacte, completate manual și/sau la calculator.
- (iii) asigurarea controlului operativ și acordarea tuturor celorlalte tipuri de asistență la zboruri în condiții meteo nefavorabile, în conformitate cu obligațiile deținătorului certificatului de dispecer de asigurare a zborurilor.

RAC-APL 0280 Drepturile deținătorului certificatului de dispecer operațiuni zbor

Deținătorul certificatului de dispecer de zbor are dreptul de a executa funcții de dispecer de zbor în orice regiune cu condiția că acesta corespunde cerințelor stabilite în Anexa 6 la Convenția privind aviația civilă internațională.

RAC-APL 0285 Termenul de valabilitate, prelungirea termenului de valabilitate și reînnoirea valabilității certificatului de dispecer operațiuni zbor.

- (1) Termenul de valabilitate al certificatului de dispecer operațiuni zbor – 5 ani.
- (2) În vederea prelungirii termenului de valabilitate al certificatului de dispecer operațiuni zbor candidatul se va conforma următoarelor cerințe:
 - (a) va exercita funcții de dispecer operațiuni zbor minimum 90 de zile lucrătoare timp de 6 luni nemijlocit înaintea depunerii cererii pentru prelungirea termenului de valabilitate al certificatului;
 - (b) va executa cerințele RAC-APL 0280(2)(a)(b).
- (3) În vederea reînnoirii valabilității certificatului de dispecer operațiuni zbor candidatul va executa cerințele RAC-APL 0265(e)(f)(g) și RAC-APL 0280(3)(a)(b)(c)(d).

RAC-APL 0290

Documentele prezentate către A.S.A.C. RM în vederea acordării, prelungirii, reînnoirii termenului de valabilitate al certificatului de dispecer operațiuni zbor

- (1) Candidatul care solicită acordarea certificatului de dispecer operațiuni zbor va prezenta către A.S.A.C. RM următoarele documente:
 - (a) cererea corespunzătoare (specimenul este prezentat în Secțiunea 3 a Anexei 14 la RAC-APL);
 - (b) 2 fotografii 4×5 cm. fără căciulă;
 - (c) documentul ce certifică identitatea solicitantului (pașaport, buletin de identitate, permis de conducere);
 - (d) certificatul ce atestă susținerea cu succes a instruirii corespunzătoare (în cazul acordării inițiale a certificatului și necorespunderii cerințelor RAC-APL 0265(2)(b)(c));
 - (e) raportul privind susținerea instruirii practice în condiții de producție și rezultatele verificării practice (specimenul este prezentat în Secțiunea 5 a Anexei 14 la RAC-APL);
 - (f) rezultatele de susținere a examenelor teoretice (în caz de acordare inițială specimenul este prezentat în Secțiunea 4 a Anexei 14 la RAC-APL);
 - (g) documentul ce certifică achitarea serviciilor A.S.A.C. RM în conformitate cu tarifele stabilite.
- (2) Candidatul la prelungirea termenului de valabilitate al certificatului de dispecer operațiuni zbor va prezenta către A.S.A.C. RM următoarele documente:
 - (a) cererea corespunzătoare (specimenul este prezentat în Secțiunea 3 a Anexei 14 la RAC-APL);
 - (b) documentul privind achitarea serviciilor A.S.A.C. RM în conformitate cu tarifele stabilite.
- (3) Candidatul la reînnoirea valabilității certificatului de dispecer operațiuni zbor va prezenta A.S.A.C. RM următoarele documente:
 - (a) cererea corespunzătoare (specimenul este prezentat în Secțiunea 3 a Anexei 14 la RAC-APL);
 - (b) rezultatele de susținere a examenelor teoretice (specimenul este prezentat în Secțiunea 4 a Anexei 14 la RAC-APL);
 - (c) rezultatele verificării practice (specimenul este prezentat în Secțiunea 5 a Anexei 14 la RAC-APL);

- (d) documentul privind achitarea serviciilor A.S.A.C. RM în corespundere cu tarifele stabilite.

RAC-APL 0295 – 0305 Rezervat

SPAȚIUL LĂSAT LIBER ÎNȚENȚIONAT

SPAȚIUL LĂSAT LIBER ÎNȚENȚIONAT

CAPITOLUL 6 CERTIFICAT ȘI CALIFICĂRI DE ÎNȘOȚITOR DE BORD**RAC-APL 0310 Vârsta minimală**

Candidatul care solicită acordarea certificatului de însoțitor de bord (FSL) trebuie să aibă împlinită vârsta de 18 ani.

RAC-APL 0315 Aptitudine medicală

Candidatul care solicită acordarea FSL trebuie să fie deținătorul unui Certificat medical Clasa 3, acordat în conformitate cu cerințele RAC-APL 3. Pentru a se exercita privilegiile acordate de FSL trebuie să posede un Certificat medical Clasa 3 în termen de valabilitate.

RAC-APL 0320 Privilegiile deținătorului de certificat FSL

În urma îndeplinirii cerințelor specificate în prezentul capitol, deținătorul unui certificat de însoțitor de bord are dreptul să exercite funcția de însoțitor de bord pe toate aeronave pentru care deține o calificare de tip validă.

RAC-APL 0325 Pregătirea teoretică și practică pentru acordarea certificatului de însoțitor de bord

(1) Candidatul care solicită acordarea certificatului de însoțitor de bord va susține cursul de pregătire inițială și testarea conform programului aprobat de către A.S.A.C. R.M. în organizația de pregătire aprobată sub conducerea TRI(FS) sau altui personal pregătit corespunzător acceptat de către A.S.A.C. R.M. Cerințele minime față de programul inițial de pregătire a însoțitorilor de bord este expus în Secțiunea 1 Anexa 12 la RAC-APL.

(2) După susținerea cu succes a pregătirii inițiale și testare, candidatul sub conducerea TRI(FS) va efectua procedura de familiarizare la aeronavă în conformitate cu Secțiunea 2 Anexa 12 la RAC-APL.

(3) Candidatul care solicită acordarea FSL va demonstra examenului numit de către A.S.A.C. R.M. capacitatea de a exercita funcțiile de însoțitor de bord în conformitate cu lista expusă în blancheta testării practice (specimenul este prezentat în Secțiunea 5 Anexa 12 la RAC-APL), precum și va susține un astfel de examen teoretic care ar putea fi solicitat de către examinator.

(4) Numărul tentativelor efectuării testării practice nu este limitat. Cu toate acestea, după tentativa repetată nesatisfăcătoare candidatul va susține instruirea teoretică suplimentară și pregătirea

practică cu TRI(FS) în volumul prevăzut de către examinatorul care efectuează testarea.

(5) Testarea practică va fi efectuată nu mai târziu de 6 luni după finalizarea pregătirii inițiale, testării și familiarizării la aeronavă.

RAC-APL 0330 Rezervat**RAC-APL 0335 Documente prezentate către A.S.A.C. R.M. pentru acordarea certificatului FSL**

(1) În scopul acordării certificatului de însoțitor de bord este necesar de a prezenta către A.S.A.C. R.M. următoarele:

- (a) cererea corespunzătoare (specimenul este prezentat în Anexa 2 la RAC-APL);
- (b) 2 fotografii 4x5, cu capul descoperit;
- (c) certificatul, care confirmă identitatea solicitantului (pașaport pentru călătoriile în străinătate);
- (d) certificatul privind susținerea cu succes a pregătirii corespunzătoare și testării (specimenul este prezentat în Secțiunea 4 Anexa 12 la RAC-APL);
- (e) rezultatele susținerii examenelor teoretice (legislație aeronautică, limba engleză) (specimenul este prezentat în Anexa 3 la RAC-APL);
- (f) rezultatele testării practice (specimenul este prezentat în Secțiunea 3 Anexa 12 la RAC-APL);
- (g) certificatul medical valabil de Clasa 3, acordat în conformitate cu cerințele RAC-APL 3;
- (h) documentul ce confirmă achitarea serviciilor A.S.A.C. R.M., în conformitate cu tarifele stabilite.

(2) Specimenul certificatului de însoțitor de bord este expus în Secțiunea 4 Anexa 1 la RAC-APL.

RAC-APL 0340 Calificare de tip. Regulile generale

(1) Deținătorul unui certificat FSL nu are voie să zboare, în calitate de însoțitor de bord, pe o aeronavă decât dacă deține o calificare pe tip corespunzătoare aeronavei respective, excepție făcând cazul în care zboară ca însoțitor de bord în testare pentru evaluare îndemnării sau aflat în pregătire în zbor.

(2) Prezentele reglementări nu limitează numărul calificărilor de care poate dispune în același timp. Cu toate acestea, JAR-OPS 1 poate să limiteze numărul calificărilor, care pot fi aplicate concomitent.

RAC-APL 0345 Cerințe pentru acordarea calificării de tip

(1) Candidatul care solicită acordarea calificării de tip va susține cursul de pregătire inițială și testarea conform programului aprobat de către A.S.A.C. R.M. în organizația de pregătire aprobată sub conducerea TRI(FS) sau altui instructor acceptat de către A.S.A.C. R.M. Cerințele minime față de programul inițial de pregătire a însoțitorilor de bord în scopul acordării calificării de tip sînt expuse în Anexa 5 Anexa 12 la RAC-APL.

(2) După susținerea cu succes a pregătirii inițiale și testării candidatul sub conducerea TRI(FS) va efectua procedura de familiarizare la aeronavă (vezi Secțiunea 2 Anexa 12 la RAC-APL).

(3) Candidatul care solicită acordarea calificării de tip va demonstra examenatorului numit de către A.S.A.C. R.M. capacitatea de a exercita funcțiile de însoțitor de bord în conformitate cu lista expusă în blancheta testării practice (vezi Secțiunea 3 Anexa 12 la RAC-APL), precum și va susține un astfel de examen teoretic care ar putea fi solicitat de către examenator.

(4) Numărul tentativelor efectuării testării practice nu este limitat. Cu toate acestea, după tentativa repetată nesatisfăcătoare candidatul va susține pregătirea teoretică suplimentară și pregătirea practică cu TRI(FS) în volumul prevăzut de către examenatorul care efectuează testarea.

(5) Testarea practică va fi efectuată nu mai târziu de 6 luni după finalizarea pregătirii teoretică și practică.

RAC-APL 0350 Rezervat**RAC-APL 0355 Valabilitatea, revalidarea și reînnoirea calificării de tip**

(1) Termenul de valabilitate a calificării de tip constituie 12 luni din data acordării sau din data expirării termenului de valabilitate a calificării, dacă revalidarea a fost susținută în cele trei luni, preced data expirării a termenului de valabilitate a calificării.

(2) În scopul revalidării calificării de tip, candidatul va susține examenul teoretic la Legislație aeronautică și va efectua testarea practică în conformitate cu Secțiunea 3 Anexa 12 la RAC-APL pe tipul de aeronavă corespunzător.

(3) Candidatul care nu a susținut testarea practică pînă la finalizarea termenului de valabilitate, nu va exercita dreptul calificării în cauză pînă la momentul în care testarea practică nu va fi efectuată cu succes.

(4) În cazul în care termenul de calificare a expirat, candidatul va respecta cerințele de susținere a pregătirii de restabilire, în conformitate cu Secțiunea 6 Anexa 12 la RAC-APL, va susține examenul teoretic la Legislație aeronautică și va efectua testarea practică conform Secțiunii 3 Anexa 12 la RAC-APL. În cazul unei pauze mai mare de 3 ani din data expirării ultimului termen de valabilitate a calificării, pregătirea de restabilire se schimbă cu pregătirea în volumul necesar pentru acordarea inițială a calificării de tip. Calificarea se consideră valabilă din data executării cerințelor de reînnoire.

RAC-APL 0360 Documente prezentate către A.S.A.C. R.M. pentru acordarea, revalidarea sau reînnoirea calificării de tip

(1) În scopul acordării inițiale a calificării de tip, candidatul va prezenta către A.S.A.C. R.M următoarele documente:

- (a) cererea corespunzătoare (specimenul este prezentat în Anexa 2 la RAC-APL);
- (b) certificatul privind susținerea cu succes a pregătirii corespunzătoare și rezultatele testării (specimenul este prezentat în Secțiunea 4 Anexa 12 la RAC-APL);
- (c) rezultatele testării practice (specimenul este prezentat în Secțiunea 3 Anexa 12 la RAC-APL);
- (d) certificatul medical valabil de Clasa 3, acordat în conformitate cu cerințele RAC-APL 3;
- (e) documentul ce confirmă achitarea serviciilor A.S.A.C. R.M., în conformitate cu tarifele stabilite.

(2) În scopul revalidării sau reînnoirii calificării de tip, candidatul va prezenta către A.S.A.C. R.M. următoarele documente:

- (a) cererea corespunzătoare (specimenul este prezentat în Anexa 2 la RAC-APL);
- (b) rezultatele susținerii examenelor teoretice (Legislația aeronautică) (specimenul este prezentat în Anexa 3 la RAC-APL);
- (c) rezultatele testării profesionale (specimenul este prezentat în Secțiunea 3 Anexa 12 la RAC-APL);
- (d) certificatul medical valabil de Clasa 3, acordat în conformitate cu cerințele RAC-APL 3;
- (e) documentul ce confirmă achitarea serviciilor A.S.A.C. R.M., în conformitate cu tarifele stabilite.
- (f) în cazul reînnoirii calificării – certificatul privind susținerea instruirii de restabilire (vezi punctul 3 Secțiunea 4 Anexa 12 la RAC-APL).

RAC-APL 0365 Calificare de instructor – TRI(FS). Privilegii

Deținătorul calificării de instructor TRI(FS) are dreptul să efectueze instruirea practică și teoretică, precum și zboruri de familiarizare în scopul acordării certificatului de însoțitor de bord, calificării de tip și calificării de instructor TRI(FS).

RAC-APL 0370 Cerințe pentru acordarea calificării TRI(FS)

(1) Candidatul care solicită acordarea TRI(FS) trebuie:

- (a) să dispune cel puțin de certificatul de însoțitor de bord și calificare de tip pentru acordarea cărora acesta va efectua instruirea (în cazul în care nu este prevăzut altfel);
- (b) să aibă experiență de zbor ca însoțitor de bord nu mai mică de 1 an și nu mai puțin de 10 zboruri pe acel tip de aeronavă pentru care este prevăzută acordarea calificării de TRI(FS), pe parcursul a 12 luni anterioare prezentării cererii;
- (c) să susțină testarea practică prealabilă în volumul prevăzut în Secțiunea 3 Anexa 12 la RAC-APL sub conducerea TRI(FS), numit de către A.S.A.C. R.M., pe parcursul a 6 luni nemijlocit anterioare prezentării cererii;
- (d) să susțină cursul de pregătire conform programului aprobat de către A.S.A.C. R.M. sub conducerea TRI(FS). Cerințele minime față de programul de pregătire a însoțitorilor de bord în scopul acordării calificării TRI(FS) sînt expuse în Secțiunea 7 Anexa 12 la RAC-APL.
- (e) să susțină în calitate de TRI(FS) la cursul de pregătire pentru acordarea certificatului de însoțitor de bord sau calificării de tip cel puțin 3 ore de instruire care include zborul de familiarizare cu durata de cel puțin 1 oră, sub controlul TRI(FS) numit de către A.S.A.C. R.M. în acest scop.

(2) În cazul extinderii calificării TRI(FS) pe alte tipuri de aeronave candidatul va efectua următoarele:

- (a) pe parcursul a 12 luni anterioare prezentării cererii, va executa cel puțin 10 zboruri pe acel tip de aeronavă pentru care este prevăzută acordarea calificării de TRI(FS);
- (b) Va susține în calitate de TRI(FS) la cursul de pregătire pentru acordarea calificării de tip pentru care este prevăzută acordarea calificării de TRI(FS) cel puțin 3 ore de instruire, care include zborul de familiarizare cu durata de cel puțin 1 oră,

sub controlul TRI(FS) numit de către A.S.A.C. R.M. în acest scop.

(3) În scopul acordării inițiale a calificării de TRI(FS), candidatul va prezenta către A.S.A.C. R.M. următoarele documente:

- (a) cererea corespunzătoare (specimenul este prezentat în Anexa 2 la RAC-APL);
- (b) rezultatele testării practice prealabilă (specimenul este prezentat în Secțiunile 3 și 8 Anexa 12 la RAC-APL);
- (c) certificatul privind susținerea cu succes a pregătirii corespunzătoare (specimenul este prezentat în Secțiunea 8 Anexa 12 la RAC-APL);
- (d) rezultatele testării practice (specimenul este prezentat în Secțiunea 8 Anexa 12 la RAC-APL);
- (e) certificatul medical valabil de Clasa 3, acordat în conformitate cu cerințele RAC-APL 3;
- (f) documentul ce confirmă achitarea serviciilor A.S.A.C. R.M., în conformitate cu tarifele stabilite.

(4) În scopul extinderii calificării TRI(FS) pe alte tipuri de aeronave, candidatul va prezenta către A.S.A.C. R.M. următoarele documente:

- (a) cererea corespunzătoare (specimenul este prezentat în Anexa 2 la RAC-APL);
- (b) rezultatele testării practice (specimenul este prezentat în Secțiunea 8 Anexa 12 la RAC-APL);
- (c) certificatul medical valabil de Clasa 3, acordat în conformitate cu cerințele RAC-APL 3;
- (d) documentul ce confirmă achitarea serviciilor A.S.A.C. R.M., în conformitate cu tarifele stabilite.

RAC-APL 0375 Valabilitatea, revalidarea și reînnoirea calificării TRI(FS)

(1) Termenul de valabilitate a calificării TRI(FS) constituie 3 ani din data acordării sau din data expirării termenului de valabilitate a calificării, în cazul în care revalidarea a avut loc pe parcursul valabilității calificării.

(2) În scopul revalidării calificării TRI(FS), candidatul trebuie pe parcursul ultimilor 12 luni anterioare datei de expirare a termenului de valabilitate a calificării să efectueze următoarele:

- (a) va susține partea completă sau o parte a instruirii unui candidat pentru acordarea certificatului de însoțitor de bord, calificării de tip sau calificării de instructor; sau
- (b) va susține cursul de pregătire conform programului de pregătire inițială a TRI(FS)

luând în considerație experiența recentă a candidatului.

(3) În cazul în care termenul de valabilitate a calificării a expirat, candidatul va respecta cerințele punctului (1)(d), 2(a) și (b). Calificarea este considerată valabilă din data executării cerințelor de reînnoire.

RAC-APL 0378 Documente prezentate către A.S.A.C. R.M. pentru revalidarea sau reînnoirea calificării TRI(FS)

(1) În scopul revalidării sau reînnoirii calificării de TRI(FS), candidatul va prezenta către A.S.A.C. R.M. următoarele documente:

- (a) cererea corespunzătoare (specimenul este prezentat în Anexa 2 la RAC-APL);
- (b) certificatul privind susținerea cu succes a instruirii corespunzătoare (specimenul este prezentat în Secțiunea 8 Anexa 12 la RAC-APL) (în cazul în care este aplicabil);
- (c) rezultatele testării practice (specimenul este prezentat în Secțiunea 8 Anexa 12 la RAC-APL);
- (c) certificatul medical valabil de Clasa 3, acordat în conformitate cu cerințele RAC-APL 3;
- (d) documentul ce confirmă achitarea serviciilor A.S.A.C. R.M., în conformitate cu tarifele stabilite

SPAȚIUL LĂSAT LIBER ÎNȚENȚIONAT

SPAȚIUL LĂSAT LIBER ÎNȚENȚIONAT

CAPITOLUL 7 CERTIFICAT ȘI CALIFICĂRI DE OPERATOR DE BORD**RAC-APL 0380 Vârsta minimală**

Candidatul care solicită acordarea certificatului de operator de bord (FOL) trebuie să aibă împlinită vârsta de 18 ani.

RAC-APL 0385 Aptitudine medicală

Candidatul care solicită acordarea FOL trebuie să fie deținătorul unui Certificat medical Clasa 3, acordat în conformitate cu cerințele RAC-APL 3. Pentru a se exercita privilegiile acordate de FOL trebuie să posede un Certificat medical Clasa 3 în termen de valabilitate.

RAC-APL 0390 Privilegiile deținătorului certificatului de operator de bord (FOL)

(1) În urma îndeplinirii cerințelor specificate în prezentul capitol, deținătorul unui certificat de operator de bord are dreptul să exercite funcția de operator de bord pe toate aeronave pentru care deține o calificare de tip validă.

RAC-APL 0395 Pregătirea teoretică și practică pentru acordarea certificatului de operator de bord (FOL)

(1) Candidatul care solicită acordarea certificatului de operator de bord va susține cursul de pregătire inițială și testarea conform programului aprobat de către A.S.A.C. R.M. în organizația de instruire autorizată sub conducerea instructorului TRI(FO) sau altui personal pregătit acceptat de către A.S.A.C. R.M. Cerințele minime față de programul inițial de pregătire a operatorilor de bord sînt expuse în Secțiunea 1 Anexa 13.

(2) După susținerea cu succes a pregătirii inițiale și testare, candidatul sub conducerea TRI(FO) va efectua procedura de familiarizare la aeronavă (vezi Secțiunea 2 Anexa 13 la RAC-APL).

(3) Candidatul care solicită acordarea FOL va demonstra examenatorului numit de către A.S.A.C. R.M. capacitatea de a exercita funcțiile de operator de bord în conformitate cu lista expusă în blancheta testării practice (specimenul este prezentat în Secțiunea 3 Anexa 13 la RAC-APL), precum și va susține un astfel de examen teoretic care ar putea fi solicitat de către examenator.

(4) Numărul tentativelor efectuării testării practice nu este limitat. Cu toate acestea, după tentativa repetată nesatisfăcătoare candidatul va susține pregătirea teoretică suplimentară și pregătirea practică cu TRI(FO) în volumul prevăzut de către examenatorul care efectuează testarea.

(5) Testarea practică va fi efectuată nu mai târziu de 6 luni după finalizarea pregătirii inițiale, testării și familiarizării la aeronavă.

RAC-APL 0400 Documente prezentate către A.S.A.C. R.M. pentru acordarea certificatului (FOL)

(1) În scopul acordării certificatului de operator de bord candidatul va prezenta către A.S.A.C. R.M. următoarele documente:

- (a) cererea corespunzătoare (specimenul este prezentat în Anexa 2 la RAC-APL);
- (b) 2 fotografii 4x5, cu capul descoperit;
- (c) certificatul, care confirmă identitatea solicitantului (pașaport pentru călătoriile în străinătate);
- (d) certificatul privind susținerea cu succes a pregătirii corespunzătoare și testării (Specimenul este prezentat în Secțiunea 4 Anexa 13 la RAC-APL);
- (e) rezultatele susținerii examenelor teoretice (Legislația aeronautică) (Specimenul este prezentat în Anexa 3 la RAC-APL);
- (f) rezultatele testării practice (Specimenul este prezentat în Secțiunea 3 Anexa 13 la RAC-APL);
- (g) certificatul medical valabil de Clasa 3, acordat în conformitate cu cerințele RAC-APL 3;
- (h) documentul ce confirmă achitarea serviciilor A.S.A.C. R.M., în conformitate cu tarifele stabilite.

(2) Specimenul certificatului de operator de bord este expus în Secțiunea 5 Anexa 1.

RAC-APL 0405 Calificare de tip. Regulile generale

(1) Deținătorul unui certificat FOL nu are voie să zboare, în calitate de operator de bord, pe o aeronavă decât dacă deține o calificare pe tip corespunzătoare aeronavei respective, excepție făcând cazul în care zboară ca operator de bord în testare pentru evaluare îndemnării sau aflat în pregătire în zbor.

(3) Prezentele reglementări nu limitează numărul calificărilor de care poate dispune în același timp. Cu toate acestea, JAR-OPS 1 poate să limiteze numărul calificărilor, care pot fi aplicate concomitent.

RAC-APL 0410 Cerințe pentru acordarea calificării de tip

(1) Candidatul care solicită acordarea calificării de tip va susține cursul de pregătire inițială și testarea

conform programului aprobat de către A.S.A.C. R.M. în organizația de pregătire aprobată sub conducerea TRI(FO) sau altui instructor acceptat de către A.S.A.C. R.M. Cerințele minime față de programul inițial de pregătire a operatorilor de bord în scopul acordării calificării de tip sînt expuse în Anexa 5 Anexa 13 la RAC-APL.

(2) După susținerea cu succes a pregătirii inițiale și testării candidatul sub conducerea TRI(FO) va efectua procedura de familiarizare la aeronavă (vezi Secțiunea 2 Anexa 13 la RAC-APL).

(3) Candidatul care solicită acordarea calificării de tip va demonstra examenului numit de către A.S.A.C. R.M. capacitatea de a exercita funcțiile de operatorul de bord în conformitate cu lista expusă în blancheta testării practice (vezi Secțiunea 3 Anexa 13 la RAC-APL), precum și va susține un astfel de examen teoretic care ar putea fi solicitat de către examinator.

(4) Numărul tentativelor efectuării testării practice nu este limitat. Cu toate acestea, după tentativa repetată nesatisfăcătoare candidatul va susține pregătirea teoretică suplimentară și pregătirea practică cu TRI(FO) în volumul prevăzut de către examinatorul care efectuează testarea.

(5) Testarea practică va fi efectuată nu mai târziu de 6 luni după finalizarea pregătirii teoretică și practică.

RAC-APL 0415 Valabilitatea, revalidarea și reînnoirea calificării de tip

(1) Termenul de valabilitate a calificării de tip constituie 12 an din data acordării sau din data expirării termenului de valabilitate a calificării, dacă revalidarea a fost susținută în cele trei luni, preced data expirării a termenului de valabilitate a calificării.

(2) În scopul revalidării calificării de tip, candidatul va susține examenul teoretic la **Legislație aeronautică** și va efectua testarea practică în conformitate cu Secțiunea 3 Anexa 13 la RAC-APL pe tipul de aeronavă corespunzător.

(3) Candidatul care nu a susținut testarea practică pînă la finalizarea termenului de valabilitate, nu va exercita dreptul calificării în cauză pînă la momentul în care testarea practică nu va fi efectuată cu succes.

(4) În cazul în care termenul de calificare a expirat, candidatul va respecta cerințele de susținere a pregătirii de restabilire, în conformitate cu Secțiunea 6 Anexa 13 la RAC-APL, va susține examenul teoretic la Legislație aeronautică și va efectua testarea practică conform Secțiunii 3 Anexa 13 la RAC-APL. În cazul unei pauze mai

mare de 3 ani din data expirării ultimului termen de valabilitate a calificării, pregătirea de restabilire se schimbă cu pregătirea în volumul necesar pentru acordarea inițială a calificării de tip. Calificarea se consideră valabilă din data executării cerințelor de reînnoire.

(5) În scopul acordării inițiale a calificării de tip, candidatul va prezenta către A.S.A.C. R.M următoarele documente:

- (a) cererea corespunzătoare (specimenul este prezentat în Anexa 2 la RAC-APL);
- (b) certificatul privind susținerea cu succes a pregătirii corespunzătoare și rezultatele testării (specimenul este prezentat în Secțiunea 4 Anexa 13 la RAC-APL);
- (c) rezultatele testării practice (specimenul este prezentat în Secțiunea 3 Anexa 13 la RAC-APL);
- (d) certificatul medical valabil de Clasa 3, acordat în conformitate cu cerințele RAC-APL 3;
- (e) documentul ce confirmă achitarea serviciilor A.S.A.C. R.M., în conformitate cu tarifele stabilite.

(6) În scopul revalidării sau reînnoirii calificării de tip, candidatul va prezenta către A.S.A.C. R.M. următoarele documente:

- (a) cererea corespunzătoare (specimenul este prezentat în Anexa 2 la RAC-APL);
- (b) rezultatele susținerii examenelor teoretice (Legislația aeronautică) ((specimenul este prezentat în Anexa 3 la RAC-APL);
- (c) rezultatele testării profesionale (specimenul este prezentat în Secțiunea 3 Anexa 13 la RAC-APL);
- (d) certificatul medical valabil de Clasa 3, acordat în conformitate cu cerințele RAC-APL 3;
- (e) documentul ce confirmă achitarea serviciilor A.S.A.C. R.M., în conformitate cu tarifele stabilite.

(f) în cazul reînnoirii calificării – certificatul privind susținerea instruirii de restabilire (vezi punctul 3 Secțiunea 4 Anexa 13 la RAC-APL).

RAC-APL 0420 Calificare de instructor – TRI(FO). Privilegii

Deținătorul calificării de instructor TRI(FO) are dreptul să efectueze instruirea practică și teoretică, precum și zboruri de familiarizare în scopul acordării certificatului de operator de bord, calificării de tip și calificării de instructor TRI(FO).

RAC-APL 0425 Cerințe pentru acordarea calificării TRI(FO)

(1) Candidatul care solicită acordarea TRI(FO) trebuie:

- (a) să dispune cel puțin de certificatul de însoțitor de bord și calificare de tip pentru acordarea cărora acesta va efectua instruirea (în cazul în care nu este prevăzut altfel);
- (b) să aibă experiență de zbor ca însoțitor de bord nu mai mică de 1 an și nu mai puțin de 10 zboruri pe acel tip de aeronavă pentru care este prevăzută acordarea calificării de TRI(FO), pe parcursul a 12 luni anterioare prezentării cererii;
- (c) să susțină testarea practică prealabilă în volumul prevăzut în Secțiunea 3 Anexa 13 la RAC-APL sub conducerea TRI(FS), numit de către A.S.A.C. R.M., pe parcursul a 6 luni nemijlocit anterioare prezentării cererii;
- (d) să susțină cursul de pregătire conform programului aprobat de către A.S.A.C. R.M. sub conducerea TRI(FO). Cerințele minime față de programul de pregătire a însoțitorilor de bord în scopul acordării calificării TRI(FO) sînt expuse în Secțiunea 7 Anexa 13 la RAC-APL.
- (e) să susțină în calitate de TRI(FS) la cursul de pregătire pentru acordarea certificatului de însoțitor de bord sau calificării de tip cel puțin 3 ore de instruire care include zborul de familiarizare cu durata de cel puțin 1 oră, sub controlul TRI(FS) numit de către A.S.A.C. R.M. în acest scop.
- (2) În cazul extinderii calificării TRI(FO) pe alte tipuri de aeronave candidatul va efectua următoarele:
- (a) pe parcursul a 12 luni anterioare prezentării cererii, va executa cel puțin 10 zboruri pe acel tip de aeronavă pentru care este prevăzută acordarea calificării de TRI(FO);
- (b) Va susține în calitate de TRI(FO) la cursul de pregătire pentru acordarea calificării de tip pentru care este prevăzută acordarea calificării de TRI(FO) cel puțin 3 ore de instruire, care include zborul de familiarizare cu durata de cel puțin 1 oră, sub controlul TRI(FO) numit de către A.S.A.C. R.M. în acest scop.
- (3) În scopul acordării inițiale a calificării de TRI(FO), candidatul va prezenta către A.S.A.C. R.M. următoarele documente:
- (a) cererea corespunzătoare (specimenul este prezentat în Anexa 2 la RAC-APL);
- (b) rezultatele testării practice prealabilă (specimenul este prezentat în Secțiunile 3 și 8 Anexa 13 la RAC-APL);
- (c) certificatul privind susținerea cu succes a pregătirii corespunzătoare (specimenul este prezentat în Secțiunea 8 Anexa 13 la RAC-APL);
- (d) rezultatele testării practice (specimenul este prezentat în Secțiunea 8 Anexa 13 la RAC-APL);
- (e) certificatul medical valabil de Clasa 3, acordat în conformitate cu cerințele RAC-APL 3;
- (f) documentul ce confirmă achitarea serviciilor A.S.A.C. R.M., în conformitate cu tarifele stabilite.
- (4) În scopul extinderii calificării TRI(FO) pe alte tipuri de aeronave, candidatul va prezenta către A.S.A.C. R.M. următoarele documente:
- (a) cererea corespunzătoare (specimenul este prezentat în Anexa 2 la RAC-APL);
- (b) rezultatele testării practice (specimenul este prezentat în Secțiunea 8 Anexa 13 la RAC-APL);
- (c) certificatul medical valabil de Clasa 3, acordat în conformitate cu cerințele RAC-APL 3;
- (d) documentul ce confirmă achitarea serviciilor A.S.A.C. R.M., în conformitate cu tarifele stabilite.
- RAC-APL 0430 Valabilitatea, revalidarea și reînnoirea calificării TRI(FO)**
- (1) Termenul de valabilitate a calificării TRI(FO) constituie 3 ani din data acordării sau din data expirării termenului de valabilitate a calificării, în cazul în care revalidarea a avut loc pe parcursul valabilității calificării.
- (2) În scopul revalidării calificării TRI(FO), candidatul trebuie pe parcursul ultimilor 12 luni anterioare datei de expirare a termenului de valabilitate a calificării să efectueze următoarele:
- (a) va susține partea completă sau o parte a instruirii unui candidat pentru acordarea certificatului de însoțitor de bord, calificării de tip sau calificării de instructor; sau
- (b) va susține cursul de pregătire conform programului de pregătire inițială a TRI(FO) luând în considerație experiența recentă a candidatului.
- (3) În cazul în care termenul de valabilitate a calificării a expirat, candidatul va respecta cerințele punctului (1)(d), 2(a) și (b). Calificarea este considerată valabilă din data executării cerințelor de reînnoire.
- (4) În scopul revalidării sau reînnoirii calificării de TRI(FO), candidatul va prezenta către A.S.A.C. R.M. următoarele documente:
- (a) cererea corespunzătoare (specimenul este prezentat în Anexa 2 la RAC-APL);

- (b) certificatul privind susținerea cu succes a instruirii corespunzătoare (specimenul este prezentat în Secțiunea 8 Anexa 13 la RAC-APL) (în cazul în care este aplicabil);
- (c) rezultatele testării practice (specimenul este prezentat în Secțiunea 8 Anexa 13 la RAC-APL);
- (c) certificatul medical valabil de Clasa 3, acordat în conformitate cu cerințele RAC-APL 3;
- (d) documentul ce confirmă achitarea serviciilor A.S.A.C. R.M., în conformitate cu tarifele stabilite

SPAȚIUL LĂSAT LIBER ÎNTEȚIONAT

CAPITOLUL 8 CERTIFICATE, CALIFICĂRI ȘI ANDOSAMENTE DE CONTROLOR TRAFIC AERIAN

Prezentul capitol este elaborat în baza „EUROPEAN MANUAL OF PERSONNEL LICENSING – AIR TRAFFIC CONTROLLERS” (HUM. ET1.STO8. 10000-STD-01).

RAC-APL 0435 Tipurile de certificate de controlor trafic aerian

(1) A.S.A.C. R.M. acordă următoarele tipuri de certificate de controlori trafic aerian:

- (a) certificat de controlor trafic aerian stagiar (specimenul este prezentat în Secțiunea 6 Anexa 1 la RAC-APL);
- (b) certificat de controlor trafic aerian (specimenul este prezentat în Secțiunea 7 Anexa 1 la RAC-APL).

- (iii) Meteorologie;
 - (iv) Navigație;
 - (v) Reguli generale de operare a aeronavelor;
 - (vi) Performanțe și limite umane;
 - (vii) Echipament și sisteme ATS;
 - (viii) Proceduri de radiotelefonie și frazeologia standard (în limba engleză).
- (c) să dispună de certificatul medical valabil de Clasa 3, acordat în conformitate cu RAC-APL 3.

RAC-APL 0440 Vârsta minimă

Candidatul care solicită acordarea certificatului de controlor trafic aerian stagiar sau certificatului de controlor trafic aerian va avea cel puțin 21 ani.

(3) Cursul de pregătire aprobat va cuprinde discipline referitoare la calificări, în conformitate cu care este preconizată efectuarea dirijării traficului aerian.

RAC-APL 0445 Aptitudine medicală

Candidatul care solicită acordarea certificatului de controlor trafic aerian stagiar sau certificatului de controlor trafic aerian va dispune de certificatul medical valabil de Clasa 3, acordat în conformitate cu RAC-APL 3. Certificatul medical va fi valabil în cazul exercitării privilegiilor certificatului corespunzător.

(4) În scopul acordării certificatului de controlor trafic aerian stagiar, candidatul va prezenta către A.S.A.C. R.M. următoarele documente:

RAC-APL 0450 Cerințe pentru acordarea certificatului de controlor trafic aerian stagiar

(1) O persoană care nu deține un certificat ATC nu are dreptul să furnizeze un serviciu ATC sub supervizarea unui controlor de trafic aerian atestat corespunzător fără a deține un certificat de controlor trafic aerian stagiar.

- (a) cererea pentru acordarea certificatului de controlor trafic aerian stagiar (specimenul este prezentat în Secțiunea 1 Anexa 14 la RAC-APL);
- (b) documentul care confirmă identitatea solicitantului (pașaport, buletin de identitate, permis de conducere);
- (c) certificatul privind susținerea cursului de pregătire aprobat;
- (d) rezultatele de susținere a examenelor teoretice (specimenul este prezentat în Secțiunea 2 Anexa 14 la RAC-APL);
- (e) certificatul medical valabil de Clasa 3, acordat în conformitate cu cerințele RAC-APL 3;
- (f) documentul ce confirmă achitarea serviciilor A.S.A.C. R.M., în conformitate cu tarifele stabilite.

(2) Candidatul care solicită acordarea certificatului de controlor trafic aerian stagiar va efectua următoarele:

RAC-APL 0455 Termenul de valabilitate și revalidarea certificatului de controlor trafic aerian stagiar

- (a) va susține cu succes cursul de pregătire inițială aprobat pentru controlori trafic aerian, în conformitate cu cerințele EATCHIP/EATMP Common Core Content training guidelines (HUM.ET1.STO5.1000-GUI-01);
- (b) va demonstra A.S.A.C. R.M. cunoștințe în următoarele domenii, în volumul programului de pregătire inițială pentru controlori trafic aerian:
 - (i) Legislație aeronautică;
 - (ii) Proceduri operaționale ATS;

(1) Certificatul de controlor trafic aerian stagiar se acordă pe un termen de 12 luni.

(2) Certificatul de controlor trafic aerian stagiar va fi acordat nu mai târziu de 6 luni din data susținerii ultimului examen teoretic în organizația de pregătire.

(3) Pregătirea în Unitate de trafic aerian va fi începută nu mai târziu de 6 luni din data acordării certificatului de controlor trafic aerian stagiar.

(4) A.S.A.C. R.M. revalidează certificatul de controlor trafic aerian stagiar pe următoarele 12 luni, în cazul în care pregătirea în Unitate de trafic aerian în scopul acordării certificatului de controlor trafic aerian și calificării nu a fost finalizată pînă la expirarea termenului de valabilitate a certificatului de controlor trafic aerian stagiar. În scopul revalidării certificatului de controlor trafic aerian stagiar, precum și în cazul nerespectării cerințelor punctului (2) și (3) de mai sus, candidatul va susține la A.S.A.C. R.M. examenele teoretice la disciplinele referitoare la calificare, în conformitate cu care se preconizează efectuarea dirijării traficului aerian.

(5) Valabilitatea certificatului de controlor trafic aerian stagiar se anulează și certificatul se retrage după acordarea primei calificări și certificatului de controlor trafic aerian.

(6) În scopul revalidării certificatului de controlor trafic aerian stagiar, candidatul va prezenta către A.S.A.C. R.M. următoarele documente:

- (a) cererea pentru prelungirea certificatului de dispecer-practicant de dirijare a traficului aerian (specimenul este prezentat în Secțiunea 1 Anexa 14 la RAC-APL);
- (b) rezultatele de susținere a examenelor teoretice (specimenul este prezentat în Secțiunea 2 Anexa 14 la RAC-APL);
- (c) certificatul medical valabil de Clasa 3, acordat în conformitate cu cerințele RAC-APL 3;
- (d) documentul ce confirmă achitarea serviciilor A.S.A.C. R.M., în conformitate cu tarifele stabilite.

RAC-APL 0460 Cerințe pentru acordarea certificatului de controlor trafic aerian

(1) O persoană nu are dreptul să furnizeze un serviciu ATC fără a deține un certificat ATC având calificare valabilă și incluzând toate andosamentele asociate calificării și andosamente de unitate corespunzătoare serviciului ATC care trebuie furnizat, precum și un certificat medical valabil, de Clasa 3, acordat în conformitate cu cerințele RAC-APL 3.

(2) Candidatul care solicită acordarea certificatului de controlor trafic aerian va corespunde următoarelor cerințe:

- (a) va dispune de certificatul valabil de controlor trafic aerian stagiar;
- (b) va susține pregătirea practică prealabilă în Unitate de trafic aerian, în conformitate cu programul a Unității de trafic aerian aprobat, sub conducerea OJTI;

(c) va susține pregătirea practică în Unitate de trafic aerian, în conformitate cu programul a Unității de trafic aerian aprobat, sub conducerea OJTI;

(d) va susține testarea practică sub controlul Examinatorului ATC autorizat de către A.S.A.C. R.M., care include și examinarea orală pe care examinatorul o poate cere.

(3) Calificările și andosamentele asociate unei calificări vor corespunde celor expuse în RAC-APL 0465-0520.

(4) Andosament de unitate include denumirea unității de trafic aerian (codul O.A.C.I. din 4 litere) și în cazul în care este aplicabil, denumirea poziției operaționale sau sectorului stabilit unde a avut loc pregătire practică și pentru care se prevede exercitarea drepturilor de controlor trafic aerian.

(5) În scopul acordării certificatului de controlor trafic aerian, candidatul va prezenta către A.S.A.C. R.M. următoarele documente:

- (a) cererea pentru acordarea certificatului de controlor trafic aerian (specimenul este prezentat în Secțiunea 1 Anexa 14 la RAC-APL);
- (b) documentul care confirmă identitatea solicitantului (pașaport, buletin de identitate, permis de conducere);
- (c) rezultatele de susținere a examenelor teoretice (specimenul este prezentat în Secțiunea 2 Anexa 14 la RAC-APL);
- (d) raportul privind susținerea cu succes a pregătirii în unitatea de trafic aerian și susținerea testării practice sub conducerea examinatorului autorizat de către A.S.A.C. R.M. (specimenul este prezentat în Secțiunea 1 Anexa 14 la RAC-APL);
- (e) certificatul medical valabil de Clasa 3, acordat în conformitate cu cerințele RAC-APL 3;
- (f) documentul ce confirmă achitarea serviciilor A.S.A.C. R.M., în conformitate cu tarifele stabilite.

RAC-APL 0465 Calificări asociate certificatului ATC

(1) Deținătorul unui certificat ATC nu are dreptul să furnizeze un serviciu ATC pentru care nu deține o calificare valabilă decât numai sub supervizarea unui instructor autorizat.

(2) Calificări:

- (a) Control de aerodrom, la vedere (ADV);
- (b) Control de aerodrom, instrumental (ADI);
- (c) Control de apropiere, procedural (APP);
- (d) Control de apropiere, supraveghere (APS);
- (e) Control regional, procedural (ACP);
- (f) Control regional, supraveghere (ACS).

RAC-APL 0470 Calificare Control de aerodrom la vedere (ADV)

(1) Deținătorul calificării de Control de aerodrom, la vedere (ADV) are dreptul de a furniza serviciul ATC pentru traficul de aerodrom la un aerodrom pentru care nu există publicate proceduri de plecare sau de apropiere instrumentală.

(2) Calificarea Control de aerodrom, la vedere (ADV) poate fi acordată controlorilor care sunt competenți să furnizeze un serviciu ATC la un aerodrom unde:

- (a) nu sunt publicate proceduri de plecare sau de apropiere instrumentală;
- (b) nu este stabilită o unitate de control de apropiere; și
- (c) nu este furnizat serviciul de control de apropiere din altă locație.

(3) Calificare Control de aerodrom, la vedere (ADV) valabilă trebuie să includă un andosament de unitate.

(4) Calificarea Control de aerodrom, la vedere (ADV) nu are andosamente asociate.

(5) În scopul acordării calificării Control de aerodrom, la vedere (ADV), candidatul va prezenta către A.S.A.C. R.M. următoarele documente:

- (a) cererea pentru acordarea calificării Control de aerodrom, la vedere (ADV) (specimenul este prezentat în Secțiunea 1 Anexa 14 la RAC-APL);
- (b) certificatul de susținere a cursului de pregătire în conformitate cu cerințele EATCHIP/EATMP Common Core Content training guide lines (HUM.ET1.ST05.1000-GUI-02, Module 1);
- (c) rezultatele de susținere a examenelor teoretice (specimenul este prezentat în Secțiunea 2 Anexa 14 la RAC-APL);
- (d) raportul privind susținerea cu succes a pregătirii în unitatea de trafic aerian și susținerea testării practice sub conducerea examinatorului autorizat de către A.S.A.C. R.M. (specimenul este prezentat în Secțiunea 1 Anexa 14 la RAC-APL);
- (e) certificatul medical valabil de Clasa 3, acordat în conformitate cu cerințele RAC-APL 3;
- (f) documentul ce confirmă achitarea serviciilor A.S.A.C. R.M., în conformitate cu tarifele stabilite

RAC-APL 0475 Calificarea Control de aerodrom instrumental (ADI)

(1) Calificarea Control de aerodrom, instrumental (ADI) conferă deținătorului dreptul de a furniza

serviciul ATC la un aerodrom pentru care sunt publicate proceduri de plecare și/sau de apropiere instrumentală. Calificarea Control de aerodrom ADI conferă deținătorului dreptul de a furniza și serviciu de control de aerodrom la vedere (ADV).

(2) Calificarea Control de aerodrom, instrumental (ADI) poate fi acordată controlorilor care sunt competenți să furnizeze un serviciu ATC la un aerodrom unde:

- (a) există publicate proceduri de plecare și/sau de apropiere instrumentală;
- (b) există asociată o unitate de control de apropiere; sau
- (c) serviciul de control de apropiere este furnizat de un centru de control regional.

(3) Calificarea Control de aerodrom, instrumental (ADI) valabilă trebuie să includă și un andosament de unitate.

(4) Calificarea Control de aerodrom, instrumental (ADI) trebuie să fie însoțită de una sau mai multe andosament, după cum urmează:

(a) Control TWR (TWR)

Controlul de aerodrom poate consta într-o singură poziție operațională sau poate fi divizat între două poziții operaționale, respectiv controlul mișcării la sol (GMC) și controlul zborului (AIR). Acolo unde controlul de aerodrom este furnizat de la o singură poziție operațională, acest lucru trebuie indicat în licența ATC prin emiterea unei autorizări control TWR (TWR) asociată calificării ADI.

(b) Controlul mișcării la sol (GMC)

Andosamentul Controlul mișcării la sol (GMC) indică faptul că un controlor deține abilitățile necesare pentru a furniza serviciul de control al mișcării la sol. Recunoașterea GMC ca andosamentul distinctă permite controlorului ale cărui sarcini se limitează strict la furnizarea acestui serviciu să îi fie emisă licența ATC cu o calificare ADI.

(c) Controlul mișcării la sol cu echipament de supraveghere (GMS)

Andosamentul Controlul mișcării la sol cu echipament de supraveghere (GMS) indică faptul că un controlor deține abilitățile necesare pentru a utiliza sistemele de control și ghidare a mișcării pe suprafața aerodromului în furnizarea serviciului de control de aerodrom. Aceste sisteme se pot baza pe utilizarea echipamentului radar sau pe alte tehnologii de supraveghere și sunt folosite în timpul aplicării procedurilor în condiții de vizibilitate redusă și în scopul îmbunătățirii serviciului de control de aerodrom în zonele în care nu este posibilă supravegherea vizuală. Andosamentul GMS poate fi emis numai unui controlor care deține un

andosament TWR sau GMC. Andosamentul GMS poate fi acordat controlorilor care sunt competenți a utiliza un sistem ASMGCS, inclusiv un radar de mișcare la sol, în furnizarea serviciului de control de aerodrom.

Andosamentul special GMS poate permite deținătorului să utilizeze echipamentul pentru a furniza serviciul de control de aerodrom aeronavelor pe suprafața de manevră în timpul condițiilor de vizibilitate redusă și pentru a suplimenta observarea vizuală.

(d) Controlul zborului (AIR)

Andosamentul Controlul zborului (AIR) indică faptul că un controlor deține abilitățile necesare pentru a furniza traficului de aerodrom aflat în zbor, serviciul de control. Recunoașterea AIR ca andosament distinctă permite controlorului ale cărui sarcini se limitează strict la controlul traficului aerian de aerodrom aflat în zbor să îi fie emisă licența ATC cu o calificare ADI.

(e) Control radar de aerodrom (RAD)

Acolo unde se solicită controlorilor să furnizeze traficului de aerodrom aflat în zbor un serviciu radar de control de aerodrom, ei trebuie să fie instruiți în scopul dobândirii abilităților suplimentare necesare. Totuși, fără a se face referire la o altă pregătire suplimentară, autorizarea control radar de aerodrom într-o licență ATC denotă faptul că un controlor a demonstrat abilitățile cerute pentru a furniza serviciul de bază control radar de aerodrom, așa cum este el definit de OACI. Autorizarea control radar de aerodrom poate fi emisă numai unui controlor care deține o autorizare TWR sau AIR. Autorizarea Control radar de aerodrom (RAD) poate fi acordată controlorilor care sunt competenți să utilizeze echipamentul radar de supraveghere în furnizarea serviciului de control de aerodrom, în zona de responsabilitate a aerodromului respectiv.

(5) În scopul acordării calificării Control de aerodrom, instrumental (ADI), candidatul va prezenta către A.S.A.C. R.M. următoarele documente:

- (a) cererea pentru acordarea calificării (specimenul este prezentat în Secțiunea 1 Anexa 14 la RAC-APL);
- (b) certificatul de susținere a cursului de pregătire în conformitate cu cerințele EATCHIP/EATMP Common Core Content training guide lines (HUM.ET1.ST05.1000-GUI-02, Module 2 și Module 3, în cazul în care se prevede acordarea autorizării de calificare RAD);
- (c) rezultatele de susținere a examenelor teoretice (specimenul este prezentat în Secțiunea 2 Anexa 14 la RAC-APL);

- (d) raportul privind susținerea cu succes a pregătirii în unitatea de trafic aerian și susținerea testării practice sub conducerea examinatorului autorizat de către A.S.A.C. R.M. (specimenul este prezentat în Secțiunea 1 Anexa 14 la RAC-APL);
- (e) certificatul medical valabil de Clasa 3, acordat în conformitate cu cerințele RAC-APL 3;
- (f) documentul ce confirmă achitarea serviciilor A.S.A.C. R.M., în conformitate cu tarifele stabilite.

RAC-APL 0480 Calificarea Control de apropiere procedural (APP)

(1) Deținătorul calificării Control de apropiere, procedural (APP) are dreptul de a furniza un serviciu ATC aeronavelor care sosesc, pleacă sau tranzitează în cuprinsul unei regiuni de control și/sau al unei zone de control, fără utilizarea echipamentelor de supraveghere. Calificarea Control de apropiere, procedural (APP) poate fi acordată unui controlor care este competent să furnizeze serviciul de control de apropiere aeronavelor care sosesc, pleacă sau tranzitează, fără utilizarea echipamentului de supraveghere. Serviciul de control de apropiere poate fi furnizat de o unitate de control de apropiere sau de un centru de control regional.

(2) Calificare Control de apropiere, procedural (APP) valabilă trebuie să includă un andosament de unitate.

(3) Calificare Control de apropiere, procedural (APP) nu are andosamente asociate.

(4) În scopul acordării calificării Control de apropiere, procedural (APP), candidatul va prezenta către A.S.A.C. R.M. următoarele documente:

- (a) cererea pentru acordarea calificării (specimenul este prezentat în Secțiunea 1 Anexa 14 la RAC-APL);
- (b) certificatul de susținere a cursului de pregătire în conformitate cu cerințele EATCHIP/EATMP Common Core Content training guide lines (HUM.ET1.ST05.1000-GUI-02, Module 4);
- (c) rezultatele de susținere a examenelor teoretice (specimenul este prezentat în Secțiunea 2 Anexa 14 la RAC-APL);
- (d) raportul privind susținerea cu succes a pregătirii în unitatea de trafic aerian și susținerea testării practice sub conducerea examinatorului autorizat de către A.S.A.C. R.M. (specimenul este prezentat în Secțiunea 1 Anexa 14 la RAC-APL);

- (e) certificatul medical valabil de Clasa 3, acordat în conformitate cu cerințele RAC-APL 3;
- (f) documentul ce confirmă achitarea serviciilor A.S.A.C. R.M., în conformitate cu tarifele stabilite.

RAC-APL 0485 Calificarea Control de
apropiere supraveghere
(APS)

(1) Deținătorul calificării Control de apropiere, supraveghere (APS) are dreptul de a furniza serviciul ATC aeronavelor care sosesc, pleacă sau tranzitează în cuprinsul unei regiuni de control și/sau al unei zone de control, utilizând echipamente de supraveghere. De asemenea, conferă deținătorului dreptul de a furniza și serviciul de control de apropiere procedural. O calificare Control de apropiere, supraveghere (APS) poate fi acordată unui controlor care este competent să furnizeze serviciu ATC aeronavelor care sosesc, pleacă sau tranzitează, cu utilizarea echipamentului de supraveghere.

(2) Calificare Control de apropiere, supraveghere (APS) valabilă trebuie să includă un andosament de unitate.

(3) Pentru a fi valabilă, calificarea Control de apropiere, supraveghere (APS) trebuie să includă asociată un andosament asociat Radar (RAD) sau Supraveghere dependentă automatizată (ADS).

(4) Andosamentele asociate calificării Control de apropiere, supraveghere (APS):

(a) Andosamentul RAD (Radar)

Andosamentul Radar (RAD) indică faptul că un controlor deține abilitățile necesare pentru a furniza serviciul de control de apropiere cu utilizarea radarului primar și/sau secundar.

Asociate andosamentului Radar sunt încă două andosamente suplimentare, care se referă la utilizarea echipamentului de supraveghere de către controlorii care furnizează control de apropiere zborurilor instrumentale. Înainte ca un controlor să dețină unu din aceste două andosamente, el trebuie mai întâi să dețină un andosament Radar.

(i) Radar de apropiere de precizie (PAR)

Andosamentul Radar de apropiere de precizie (PAR) indică faptul că un controlor deține abilitățile necesare furnizării serviciului de control al apropiierilor de precizie utilizând echipamentul radar de apropiere de precizie. Pentru a fi emis un andosament PAR, este necesară deținerea unui andosament RAD

(ii) Apropiere supravegheată radar (SRA)

Andosamentul Apropiere supravegheată radar (SRA) indică faptul că un controlor deține abilitățile necesare furnizării controlului de apropiere non-precizie utilizând echipament de supraveghere radar. Pentru a fi emis un andosament SRA, este necesară deținerea unui andosament RAD;

(b) Supraveghere dependentă automatizată (ADS)

Deținătorul calificării Supraveghere dependentă automatizată (ADS) are dreptul de a furniza serviciul ATC aeronavelor care sosesc, pleacă sau tranzitează, utilizând echipamente de ADS.

(c) Control terminal (TCL)

Andosament asociat calificării Control de apropiere, supraveghere (APS) sau Control regional, supraveghere (ACS). Acordă dreptul de a furniza serviciul ATC în zona terminală și/sau sectoarele vecine cu utilizarea oricărui echipament Radar. Se acordă doar în cazul în care dispune de andosament Radar (RAD) sau Supraveghere dependentă automatizată (ADS), asociate calificării Control de apropiere, supraveghere (APS) sau calificării Control regional, supraveghere (ACS).

(5) În scopul acordării calificării Control de apropiere, supraveghere (APS), candidatul va prezenta către A.S.A.C. R.M. următoarele documente:

- (a) cererea pentru acordarea calificării (specimenul este prezentat în Secțiunea 1 Anexa 14 la RAC-APL);
- (b) certificatul de susținere a cursului de pregătire în conformitate cu cerințele EATCHIP/EATMP Common Core Content training guide lines (HUM.ET1.ST05.1000-GUI-02, Module 6 și Module 8, în cazul în care se prevede acordarea autorizării de calificare TCL);
- (c) rezultatele de susținere a examenelor teoretice (specimenul este prezentat în Secțiunea 2 Anexa 14 la RAC-APL);
- (d) raportul privind susținerea cu succes a pregătirii în unitatea de trafic aerian și susținerea testării practice sub conducerea examinatorului autorizat de către A.S.A.C. R.M. (specimenul este prezentat în Secțiunea 1 Anexa 14 la RAC-APL);
- (e) certificatul medical valabil de Clasa 3, acordat în conformitate cu cerințele RAC-APL 3;
- (f) documentul ce confirmă achitarea serviciilor A.S.A.C. R.M., în conformitate cu tarifele stabilite.

RAC-APL 0490 Calificarea Control regional procedural (ACP)

(1) O calificare Control regional, procedural (ACP) conferă deținătorului dreptul de a furniza serviciul ATC în regiuni de control, fără utilizarea vreunui echipament de supraveghere. Calificarea ACP poate fi acordată unui controlor care este competent să furnizeze serviciul ATC regional fără utilizarea vreunui echipament de supraveghere.

(2) O calificare valabilă trebuie să includă o autorizare de unitate.

(3) Calificarea Control regional, procedural (ACP) nu are autorizări asociate.

(4) În scopul acordării calificării Control regional, procedural (ACP), candidatul va prezenta către A.S.A.C. R.M. următoarele documente:

- (a) cererea pentru acordarea calificării (specimenul este prezentat în Secțiunea 1 Anexa 14 la RAC-APL);
- (b) certificatul de susținere a cursului de pregătire în conformitate cu cerințele EATCHIP/EATMP Common Core Content training guide lines (HUM.ET1.ST05.1000-GUI-02, Module 5);
- (c) rezultatele de susținere a examenelor teoretice (specimenul este prezentat în Secțiunea 2 Anexa 14 la RAC-APL);
- (d) raportul privind susținerea cu succes a pregătirii în unitatea de trafic aerian și susținerea testării practice sub conducerea examinatorului autorizat de către A.S.A.C. R.M. (specimenul este prezentat în Secțiunea 1 Anexa 14 la RAC-APL);
- (e) certificatul medical valabil de Clasa 3, acordat în conformitate cu cerințele RAC-APL 3;
- (f) documentul ce confirmă achitarea serviciilor A.S.A.C. R.M., în conformitate cu tarifele stabilite.

RAC-APL 0495 Calificarea Control regional supraveghere (ACS)

(1) Deținătorul calificării Control regional, supraveghere (ACS) are dreptul de a furniza serviciul ATC în regiuni de control cu utilizarea unui echipament de supraveghere. De asemenea, conferă deținătorului dreptul de a furniza și serviciu de control regional procedural. Calificarea ACS poate fi acordată unui controlor care este competent să furnizeze serviciul ATC cu utilizarea unui echipament de supraveghere.

(2) Calificare Control regional, supraveghere (ACS) valabilă trebuie să includă o autorizare de unitate.

(3) Pentru a fi valabilă, calificarea Control regional, supraveghere (ACS) trebuie să includă o autorizare asociată Radar sau ADS.

(4) Autorizările asociate calificării Control regional, supraveghere (ACS):

(a) Autorizare Radar (RAD)

O autorizare Radar indică faptul că un controlor deține abilitățile necesare pentru a furniza serviciul ATC în regiuni de control, cu utilizarea unui echipament de supraveghere radar. Autorizarea Radar poate fi acordată unui controlor care este competent să furnizeze serviciul ATC în regiuni de control, cu utilizarea unui echipament de supraveghere radar.

(b) Supraveghere dependentă automatizată (ADS)

Deținătorul calificării Supraveghere dependentă automatizată (ADS) are dreptul de a furniza serviciul ATC aeronavelor care sosesc, pleacă sau tranzitează, utilizând echipamente de ADS

(c) Control terminal (TCL)

Autorizare asociată calificării Control de apropiere, supraveghere (APS) sau Control regional, supraveghere (ACS). Acordă dreptul de a furniza serviciul ATC în zona terminală și/sau sectoarele vecine cu utilizarea oricărui echipament Radar. Se acordă doar în cazul în care dispune de autorizare Radar (RAD) sau Supraveghere dependentă automatizată (ADS), asociate calificării Control de apropiere, supraveghere (APS) sau calificării Control regional, supraveghere (ACS).

(5) În scopul acordării calificării ACS, candidatul va prezenta către A.S.A.C. R.M. următoarele documente:

- (a) cererea pentru acordarea calificării (specimenul este prezentat în Secțiunea 1 Anexa 14 la RAC-APL);
- (b) certificatul de susținere a cursului de pregătire în conformitate cu cerințele EATCHIP/EATMP Common Core Content training guide lines (HUM.ET1.ST05.1000-GUI-02, Module 7 și Module 8, în cazul în care se prevede acordarea autorizării de calificare TCL);
- (c) rezultatele de susținere a examenelor teoretice (specimenul este prezentat în Secțiunea 2 Anexa 14 la RAC-APL);
- (d) raportul privind susținerea cu succes a pregătirii în unitatea de trafic aerian și susținerea testării practice sub conducerea examinatorului autorizat de către A.S.A.C. R.M. (specimenul este prezentat în Secțiunea 1 Anexa 14 la RAC-APL);
- (e) certificatul medical valabil de Clasa 3, acordat în conformitate cu cerințele RAC-APL 3;

- (f) documentul ce confirmă achitarea serviciilor A.S.A.C. R.M., în conformitate cu tarifele stabilite.

RAC-APL 0500 Acordarea calificării sau andosamentului asociat calificării suplimentară

În scopul acordării calificării sau andosamentului asociat calificării suplimentare, candidatul va executa cerințele RAC-APL 0470 – 0495, corespunzător.

RAC-APL 0505 Extinderea competenței

(1) Deținătorul certificatului de controlor trafic aerian poate extinde o calificare valabilă pentru poziții sau sectoare operaționale suplimentare din cadrul aceleiași unități de trafic, cu condiția că candidatul a efectuat următoarele:

- (a) a susținut cu succes pregătirea la poziție operațională sau sectorul corespunzător;
- (b) a dat dovadă de competență în furnizarea serviciului ATC la poziție operațională sau sectorul suplimentar.

(2) În scopul extinderii competenței, candidatul va prezenta către A.S.A.C. R.M. următoarele documente:

- (a) cererea pentru acordarea autorizării de unitate (specimenul este prezentat în Secțiunea 1 Anexa 14 la RAC-AP);
- (b) raportul privind susținerea cu succes a pregătirii în unitatea de trafic aerian și susținerea testării practice sub conducerea examinatorului autorizat de către A.S.A.C. R.M. (specimenul este prezentat în Secțiunea 1 Anexa 14 la RAC-APL);
- (c) certificatul medical valabil de Clasa 3, acordat în conformitate cu cerințele RAC-APL 3;
- (d) documentul ce confirmă achitarea serviciilor A.S.A.C. R.M., în conformitate cu tarifele stabilite.

RAC-APL 0510 Valabilitatea, revalidarea, reînnoirea calificării și/sau andosamentului asociat calificării

(1) Termenul de valabilitate a calificării/andosamentului asociat calificării constituie 12 luni din data acordării.

(2) În scopul revalidării calificării/ andosamentului asociat calificării, candidatul va efectua următoarele:

- (a) va susține în cadrul A.S.A.C. R.M. examenele teoretice în conformitate cu Secțiunea 2 Anexa 14 la RAC-APL (cu excepția "Posibilități și limite ale omului");

- (b) va susține testarea practică la poziție operațională. În cazul în care testarea practică s-a desfășurat pe parcursul a trei luni nemijlocit anterioare datei expirării termenului de valabilitate a calificării/autorizării asociat calificării, aceasta se va revalida din data anterioară de expirare a termenului de valabilitate.

(3) În cazul în care termenul de valabilitate a calificării/ andosamentului asociat calificării a expirat sau din careva motive acestea au fost suspendate, pentru reînnoirea calificării/ andosamentului asociat calificării suplimentar la p. (2) de mai sus candidatul va susține pregătirea în unitatea de trafic aerian în volumul necesar pentru acordarea inițială a calificării/ andosamentului asociat calificării.

(4) În scopul revalidării calificării/ andosamentului asociat calificării, candidatul va prezenta către A.S.A.C. R.M. următoarele documente:

- (a) cererea pentru revalidarea calificării/autorizării asociat calificării (specimenul este prezentat în Secțiunea 1 Anexa 14 la RAC-APL);
- (b) rezultatele de susținere a examenelor teoretice specimenul este prezentat în Secțiunea 2 Anexa 14 la RAC-APL);
- (c) raportul privind susținerea cu succes a pregătirii în unitatea de trafic aerian și susținerea testării practice sub conducerea examinatorului autorizat de către A.S.A.C. R.M. (specimenul este prezentat în Secțiunea 1 Anexa 14 la RAC-APL);
- (d) certificatul medical valabil de Clasa 3, acordat în conformitate cu cerințele RAC-APL 3;
- (e) documentul ce confirmă achitarea serviciilor A.S.A.C. R.M., în conformitate cu tarifele stabilite.

RAC-APL 0515 Pregătirea în unitate de trafic aerian

(1) Pregătirea în unitate de trafic aerian se împarte în trei etape:

- (a) pregătirea de tranziție;
- (b) pregătirea pre-OJT;
- (c) pregătirea la poziție operațională (OJT).

(2) Pregătirea în unitate de trafic aerian se desfășoară în conformitate cu planul a unității de trafic aerian aprobat, care va conține următoarea informație detaliată cu privire la:

- (a) obiectivele pregătirii;
- (b) procesele de pregătire prin care urmează a fi îndeplinite obiectivele;

- (c) procesele prin care progresia pregătirii și finalizarea cu succes a pregătirii sunt apreciate și evaluate;

(3) Întreaga pregătirea în unitate de trafic aerian va fi condusă de către instructorii autorizați pentru desfășurarea pregătirii la poziție operațională (OJTI).

RAC-APL 0520 Pregătire la poziție operațională (OJT)

(1) Candidatul care solicită acordarea calificării va susține pregătirea la poziție operațională (OJT) în unitate de trafic aerian sub controlul OJTI, pe parcursul a 12 luni nemijlocit anterioare datei de prezentare a cererii, în următorul volum:

- (a) pentru calificarea ADV – 1 lună;
- (b) pentru calificarea ADI – 1 lună;
- (c) pentru calificarea APP:
 - (i) 3 luni; sau
 - (ii) 2 luni pentru candidații care dispun de certificatul de controlor trafic aerian cu calificările ADV sau ADI, sau ACP, sau ACS; sau
 - (iii) 1 lună pentru candidații care dispun de certificatul de controlor trafic aerian cu calificarea APS.
- (d) pentru calificarea APS:
 - (i) 3 luni; sau
 - (ii) 2 luni pentru candidații care dispun de certificatul de controlor trafic aerian cu calificările ADV sau ADI, sau ACP, sau ACS; sau
 - (iii) 1 lună pentru candidații care dispun de certificatul de controlor trafic aerian cu calificarea APP.
- (e) pentru calificarea ACP:
 - (i) 3 luni; sau
 - (ii) 2 luni pentru candidații care dispun de certificatul de controlor trafic aerian cu calificările ADV sau ADI, sau APP, sau APS; sau
 - (iii) 1 lună pentru candidații care dispun de certificatul de controlor trafic aerian cu calificarea ACS.
- (f) pentru calificarea ACS:
 - (i) 3 luni; sau
 - (ii) 2 luni pentru candidații care dispun de certificatul de controlor trafic aerian cu calificările ADV sau ADI, sau APP, sau APS; sau
 - (iii) 1 lună pentru candidații care dispun de certificatul de controlor trafic aerian cu calificarea ACP.

RAC-APL 0525 Andosamentul de instructor pentru desfășurarea pregătirii la poziție operațională (OJTI)

Nici o persoană nu poate desfășura pregătirea în unitate de trafic aerian în scopul

acordării certificatului de controlor trafic aerian, calificării și/sau andosamentului asociat calificării, dacă această persoană nu dispune de certificatul valabil de controlor trafic aerian, calificarea corespunzătoare/ andosamentului asociat calificării și autorizarea de instructor pentru desfășurarea pregătirii la poziție operațională (OJTI). Andosamentul de OJTI va corespunde calificării/ andosamentului asociat calificării pentru care se va desfășura pregătirea.

RAC-APL 0530 Cerințe pentru acordarea autorizării OJTI

(1) Candidatul care solicită acordarea autorizării de OJTI va corespunde următoarelor cerințe:

- (a) va deține certificatul valabil de controlor trafic aerian;
- (b) va finaliza cu succes cursurile de pregătire aprobate (cerințele față de cursurile de instruire OJTI vezi "Air Traffic Controller Training at Operational Units", EATMP, 1999 (HUM.ET1.ST05.4000-GUI-01);
- (c) va deține calificarea/ andosamentului asociat calificării valabilă, conform cărora va desfășura pregătirea, pe parcursul a cel puțin doi ani;
- (d) va dispune de calificarea/ andosamentului asociat calificării pentru poziție operațională sau sectorul, la care acesta va desfășura pregătirea timp de cel puțin 6 luni.

(2) Candidatul care solicită acordarea autorizării de OJTI va prezenta către A.S.A.C. R.M. următoarele documente:

- (a) cererea pentru acordarea autorizării (specimenul este prezentat în Secțiunea 1 Anexa 14 la RAC-APL);
- (b) certificatul privind susținerea cursului de pregătire în conformitate cu cerințele "Air Traffic Controller Training at Operational Units", EATMP, 1999 (HUM.ET1.ST05.4000-GUI-01);
- (c) raportul privind susținerea cu succes a pregătirii în unitatea de trafic aerian și susținerea testării practice sub conducerea examinatorului autorizat de către A.S.A.C. R.M. (specimenul este prezentat în Secțiunea 1 Anexa 14 la RAC-APL);
- (d) certificatul medical valabil de Clasa 3, acordat în conformitate cu cerințele RAC-APL 3;
- (e) documentul ce confirmă achitarea serviciilor A.S.A.C. R.M., în conformitate cu tarifele stabilite.

CAPITOLUL 9 AUTORIZAȚIILE EXAMINATORILOR**RAC-APL 0535 Prevederi generale**

(1) A.S.A.C R.M. determină și desemnează, prin emiterea unui ordin, în calitate de examinatori, persoane corespunzător pregătite pentru desfășurarea din numele acesteia a testelor de îndemînare, verificări de competență și testerelor practice, precum și persoane aprobate la susținerea examenelor teoretice cu utilizarea întrebărilor computerizate cu multiple variante (MCQ).

(2) Examinatorii pentru desfășurarea testelor de îndemînare, verificări de competență și testerelor practice pot fi numiți din numărul:

- (a) inspectorilor de zbor ai ASAC R.M.;
- (b) instructorilor organizațiilor aeronautice de instruire;
- (c) instructorilor, angajaților companiilor aeriene;
- (d) instructorilor, angajaților organelor de control al traficului aerian.

(3) Persoanele admise la susținerea examenelor teoretice cu utilizarea întrebărilor computerizate cu multiple variante (MCQ), sînt numite din numărul angajaților A.S.A.C R.M.

(4) Examinatorul nu are dreptul de a testa candidatul cu care a efectuat instruirea în scopul acordării certificatului sau calificării respective, cu excepția cazurilor cînd pentru aceasta A.S.A.C. R.M. acordă o autorizație în scris.

RAC-APL 0540 Cerințe generale

(1) Examinatorul va dispune de certificatul și calificarea/autorizarea asociată calificării (în cazul în care este aplicabil) echivalentă cel puțin calificării/autorizării asociate pentru care aceștia sînt autorizați să efectueze testările practice și, în cazul în care nu este stabilit altfel, să desfășoare pregătirea pentru acordarea certificatului sau calificării/autorizării asociate calificării (în cazul în care este aplicabil).

(2) Candidatul care solicită autorizația de examinator va desfășura cel puțin o testare practică în calitate de examinator, inclusiv briefing-ul, testarea practică, evaluarea candidatului cu care se efectuează testarea practică, analiza după testarea practică și menținerea înscrisurilor de evidență /documentației. Această testare practică va fi desfășurată sub conducerea inspectorului A.S.A.C. R.M. sau examinatorului superior, special desemnat în acest scop de către A.S.A.C. R.M.

(3) În cazul unui rezultat pozitiv, la recomandarea inspectorului care testează sau examinatorului superior candidatului i se acordă autorizația de

examinator sub formă de pagină anexată la certificat (specimenul este prezentat în Secțiunea 1 Anexa 15 la RAC-APL). Suplimentar, la dosarul personal al candidatului se coase lista de control, completată și autentificată de către inspectorul sau examinatorul superior (specimenul este prezentat în Secțiunea 2 Anexa 15 la RAC-APL).

(4) Pentru a supraveghea nivelul cerut de desfășurare a testelor de îndemînare, verificări de competență și testerelor practice, este necesar ca cel puțin un test de îndemînare pe parcursul anului sau un test profesional sau practic pe parcursul anului să fie desfășurat de către un examinator sub supravegherea unui inspector A.S.A.C. RM.

RAC-APL 0545 Examinatori de piloți de avioane. Privilegii și condiții

(1) Pentru piloții de avioane există următoarele categorii de examinatori:

- (a) Examinator de zbor –FE(A);
- (b) Examinator pentru calificarea pe tip – TRE(A);
- (c) Examinator pentru calificarea pe clasă – CRE(A);
- (d) Examinator pentru calificarea de zbor instrumental –IRE(A);
- (e) Examinator de zbor sintetic – SFE(A);
- (f) Examinator pentru calificarea de instructor de zbor – FIE(A).

(2) Privilegiile și cerințele detaliate referitoare la acordarea, revalidarea și reînnoirea autorizațiilor examinatorilor de piloți de avioane se conțin în Subpartea I JAR-FCL 1.

RAC-APL 0550 Examinatori de piloți de elicoptere. Privilegii și condiții

(1) Pentru piloții de elicoptere există următoarele categorii de examinatori:

- (a) Examinator de zbor –FE(H);
- (b) Examinator pentru calificarea pe tip – TRE(H);
- (c) Examinator pentru calificarea de zbor instrumental –IRE(H);
- (d) Examinator de zbor sintetic – SFE(H);
- (e) Examinator pentru calificarea de instructor de zbor – FIE(H).

(2) Drepturile și cerințele detaliate referitoare la acordarea, revalidarea și reînnoirea autorizațiilor examinatorii de piloți de elicoptere se conțin în Subpartea I JAR-FCL 2.

RAC-APL 0555 Examinatori de ingineri naviganți. Privilegii și condiții

(1) Pentru inginerii naviganți există o singură categorie de examinator – Examinator pentru calificarea pe tip TRE(E).

(2) Drepturile și cerințele detaliate referitoare la acordarea, revalidarea și reînnoirea autorizărilor examenatorilor de ingineri naviganți se conțin în Subpartea I JAR-FCL 4.

RAC-APL 0560 Examinatori de navigatori aeri

Pentru navigatori există o singură categorie de examinator – Examinator pentru calificarea pe tip TRE(N).

RAC-APL 0565 Examinator pentru calificarea pe tip TRE(N). Privilegii și cerințe

(1) Examinator va dispune de calificarea care-i permite să exercite funcția de navigator de aeronavă pe parcursul testului de îndemânare sau verificării de competență și va corespunde cerințelor față de experiență, expusă în RAC-APL 0165. În cazul în care nu există un examinator calificat, atunci la dispoziția A.S.A.C. R.M. examenatorii /inspectorii pot fi autorizați fără a corespunde cerințelor față de calificările de tip corespunzătoare, menționate în punctul (1) RAC-APL 0540.

(2) Drepturile TRE(N) constau în următoarele:

- (a) desfășurarea testului de îndemânare pentru acordarea certificatelor de navigator aerian și calificărilor de tip;
- (b) desfășurarea verificărilor de competență pentru revalidarea sau reînnoirea calificărilor de tip.

RAC-APL 0570 Examinatori de piloți de planoare și baloane libere

(1) Pentru piloții de planoare și baloane libere există următoarele categorii de examinatori:

- (a) Examinator de pilot de planoare – FE(G);
- (b) Examinator de pilot de baloane libere – FE(FB);

RAC-APL 0575 Examinatori de piloți de planoare și baloane libere. Privilegii și cerințe

(1) Examenatorii de planoare și baloane libere vor corespunde cerințelor expuse în RAC-APL 0535 și 0540 și vor corespunde cerințelor, față de experiență, expuse în RAC-APL 0215 și 0250.

(2) Examinatorul de piloți de planoare are dreptul de a efectua testele de îndemânare pentru acordarea certificatelor de pilot pe orice planor și verificările de competență pentru revalidarea calificării privind metoda de lansare, precum și calificării de pilot-instructor de planor.

(3) Examinatorul de piloți de baloane libere are dreptul de a efectua testele de îndemânare pentru acordarea certificatelor de pilot de balon liber și verificările de competență pentru revalidarea calificării privind metoda de umplere a balonului, precum și calificării de pilot-instructor de balon liber.

RAC-APL 0580 Examinatori de însoțitori de bord

Pentru însoțitorii de bord există o singură categorie de examinatori – Examinator pentru calificarea pe tip TRE(FS).

RAC-APL 0585 Examinatori de însoțitori de bord. Privilegii și cerințe

(1) Examinatorul de însoțitori de bord va corespunde cerințelor expuse în RAC-APL 0535 și 0540 și va corespunde cerințelor, față de experiență, expuse în RAC-APL 0370(b).

(2) Examinatorul de însoțitori de bord are dreptul de a efectua testări practice pentru acordarea și revalidarea certificatelor de însoțitor de bord și calificărilor pe tip de aeronavă, precum și calificării de însoțitor de bord-instructor.

RAC-APL 0590 Examinatori de operatori de bord

Pentru operatorii de bord există o singură categorie de examinatori - Examinator pentru calificare pe tip TRE(FO).

RAC-APL 0595 Examinatori de operatori de Bord. Privilegii și cerințe

(1) Examinatorul de operatori de bord va corespunde cerințelor expuse în RAC-APL 0535 și 0540 și va corespunde cerințelor, față de experiență, expuse în RAC-APL 0425(b)

(2) Examinatorul de operatori de bord are dreptul de a efectua testări practice pentru acordarea și revalidarea certificatelor de operator de bord și calificărilor pe tip de aeronavă, precum și calificării de operator de bord-instructor.

RAC-APL 0600 Examinatori de controlori trafic aerian

(1) Pentru controlori trafic aerian există 2 categorii de examinatori:

- (a) examinator pentru acordarea și revalidarea certificatului de controlor trafic aerian și calificării /autorizării asociată calificării - ATCE;
- (b) examinator de instructori pentru desfășurarea pregătirii la poziție operațională - OJTIE.

RAC-APL 0605 Examinatori de controlori trafic aerian. Privilegiile și cerințe

(1) Pentru examinatorii de controlori trafic aerian sînt aplicabile toate cerințele menționate în RAC-APL 0535 și 0540 și va corespunde cerințelor față de experiență, expusă în RAC-APL 0530.

(2) ATCE are dreptul de a efectua testări practice în următoarele scopuri:

- (a) acordarea certificatului de controlor trafic aerian.
- (b) acordarea calificării și autorizării asociată calificării;
- (c) revalidarea calificării și autorizării asociată calificării;

SPAȚIU LĂSAT LIBER INTENȚIONAT

(3) OJTIE are dreptul de a efectua testări practice în următoarele scopuri:

- (a) acordarea calificării de instructor pentru desfășurarea pregătirii la poziție operațională(OJTI);
- (b) revalidarea calificării de instructor pentru desfășurarea pregătirii la poziție operațională (OJTI);

RAC-APL 0610 Termenul de valabilitate și revalidarea autorizației de examinator

(1) Termenul de valabilitate a autorizației de examinator nu va depăși trei ani.

(2) În scopul revalidării împuternicirilor sale pe următorul termen de trei ani examinatorul va satisface următoarele cerințe:

- (a) va efectua cel puțin 2 testări practice anuale pe parcursul termenului de trei ani de valabilitate a autorizației;
- (b) una din testările practice va fi efectuată pe parcursul ultimilor 12 luni ale termenului de valabilitate a autorizației sub controlul inspectorului A.S.A.C. R.M. sau examinatorului superior, special desemnat în acest scop de către A.S.A.C. R.M.

CAPITOLUL 10 VALIDAREA CERTIFICATELOR, CALIFICĂRILOR ȘI AUTORIZAȚIILOR ACORDATE DE CĂTRE AUTORITĂȚILE AERONAUTICE CIVILE ALE ALTOR STATE

RAC-APL 0615 Prevederi generale

(1) Validarea certificatelor, calificărilor /autorizărilor de calificare (în cazul în care este aplicabil) și autorizațiilor acordate de către autoritățile aeronautice ale altor state-membre O.A.C.I., se efectuează în baza cererii de validare (specimenul este prezentat în Secțiunea 1 Anexa 16 la RAC-APL) adresată către A.S.A.C. R.M. În conformitate cu cerințele expuse mai jos în prezentul capitol A.S.A.C. R.M. acordă certificat de validare. Specimenul certificatului de validare este expus în Secțiunea 2 Anexa 16 la RAC-APL.

(2) Înainte de a recunoaște certificatele, calificările /autorizațiile de calificare (în cazul în care este aplicabil) și autorizațiile A.S.A.C. R.M. începe colaborarea cu statele membre ale O.A.C.I., care au acordat aceste certificate, calificări /autorizări de calificare (în cazul în care este aplicabil) și autorizări, în vederea confirmării valabilității acestora.

(3) Validarea certificatelor, calificărilor /autorizărilor de calificare (în cazul în care este aplicabil) și autorizațiilor acordate de către autoritățile aeronautice ale altor state-membre JAA, în conformitate cu cerințele JAR-FCL și procedurilor corespunzătoare, se efectuează fără nici o formalitate.

(4) Certificatul de validare nu poate avea un termen de valabilitate mai mare decât termenul de valabilitate al certificatului/calificării original și nu mai mare de un an.

RAC-APL 0620 Validarea certificatelor, calificărilor și autorizațiilor de pilot de avion

Validarea certificatelor, calificărilor și autorizațiilor de pilot de avion se efectuează în conformitate cu cerințele JAR-FCL 1.015 și Anexa 1 la JAR-FCL 1.015 (cu excepția certificatelor indicate în p. (3) RAC-APL 0615).

RAC-APL 0625 Validarea certificatelor, calificărilor și autorizațiilor de pilot de helicopter

Validarea certificatelor, calificărilor și autorizațiilor de pilot de helicopter se efectuează în

conformitate cu cerințele JAR-FCL 2.015 și Anexa 1 la JAR-FCL 2.015 (cu excepția certificatelor indicate în p.(3) RAC-APL 0615).

RAC-APL 0630 Validarea certificatelor, calificărilor și autorizațiilor de inginer navigator

Validarea certificatelor, calificărilor și autorizațiilor de inginer navigator se efectuează în conformitate cu cerințele JAR-FCL 4.015 și Anexa 1 la JAR-FCL 4.015. (cu excepția certificatelor indicate în p.(3) RAC-APL 0615).

RAC-APL 0635 Validarea certificatelor, calificărilor și autorizațiilor de navigator aerian

Certificate, calificări și autorizații de navigator aerian, acordate de către autoritățile aeronautice civile ale altor state pot fi recunoscute valabile, conform condițiilor A.S.A.C. R.M., pentru executarea zborurilor (cu excepția celor de instructor) pe aeronavele înmatriculate în Republica Moldova. În scopul validării certificatului, calificării și autorizații, deținătorul va efectua următoarele:

(1) va executa ca și în cazul testului de îndemânare, cerințele RAC-APL 0125 privind revalidarea calificării de tip referitoare la drepturile certificatului respectiv;

(2) va susține examenul teoretic la A.S.A.C. R.M. privind cunoașterea secțiunilor respective ale RAC-APL și JAR-OPS-1 sau JAR-OPS-2, corespunzător (vezi AMC-FCL 1.005 și 1.015 sau AMC-FCL 2.005 și 2.015, corespunzător);

(3) va susține examenul teoretic la A.S.A.C. R.M. la limba engleză în conformitate cu punctul (3) RAC-APL 0100;

(4) va dispune de certificatul medical valabil de Clasa 1, acordat în conformitate cu RAC-APL3;

(5) va corespunde cerințelor față de experiență expuse în coloana (2) din următorul tabel, executarea cărora este necesară pentru validarea valabilității certificatului cu condițiile indicate în coloana (3):

Certificat deținut	Experiența. Total ore de zbor	Condiții de validare
(1)	(2)	(3)
Navigador aerian	>1500 ore ca navigator aerian pe aeronave în transport aerian comercial	Transport aerian comercial, pe aeronave ca navigator aerian
Navigador aerian	>1000 ore ca navigator aerian pe aeronave, în transport aerian necomercial	Transport aerian necomercial pe aeronave, ca navigator aerian

RAC-APL 0640 Validarea certificatelor, calificărilor și autorizațiilor de piloți de planeare și baloane libere

În scopul validării certificatelor, calificărilor și autorizațiilor, candidatul va satisface următoarele cerințe:

(1) va dispune de certificatul medical valabil de Clasa 2, acordat în conformitate cu RAC-APL 3;

(2) va susține la A.S.A.C. R.M. examenul teoretic la legislația aeronautică națională;

(3) va susține testul de îndemânare în volumul necesar pentru acordarea inițială a certificatului și calificării corespunzătoare cu examinatorul autorizat de către A.S.A.C. R.M.

RAC-APL 0645 Validarea certificatelor, calificărilor și autorizațiilor de însoțitor de bord

În scopul validării certificatelor, calificărilor și autorizațiilor, candidatul va satisface următoarele cerințe:

(1) va dispune de certificatul medical valabil de Clasa 3 acordat în conformitate cu JAR-FCL 3/RAC-APL 3;

(2) va susține la A.S.A.C. R.M. examenul teoretic la legislația aeronautică națională;

(3) va susține testarea practică (specimenul este prezentat în Secțiunea 3 Anexa 12 la RAC-APL);

RAC-APL 0650 Validarea certificatelor, calificărilor și autorizațiilor de operator de bord

În scopul validării certificatelor, calificărilor și autorizațiilor, candidatul va satisface următoarele cerințe:

(1) va dispune de certificatul medical valabil de Clasa 3 acordat în conformitate cu JAR-FCL 3/RAC-APL 3;

(2) va susține la A.S.A.C. R.M. examenul teoretic la legislația aeronautică națională;

3) va susține testarea practică (specimenul este prezentat în Secțiunea 3 Anexa 13 la RAC-APL);

RAC-APL 0653 Validarea certificatelor, calificărilor și autorizațiilor de controlori trafic aerian

În scopul validării certificatului, calificării și autorizației, deținătorul va efectua următoarele:

(1) va dispune de certificatul medical valabil de Clasa 1, acordat în conformitate cu RAC-APL3;

(2) va susține la A.S.A.C. R.M. examenul teoretic la legislația aeronautică națională;

(3) va susține pregătirea practică prealabilă în Unitate de trafic aerian, în conformitate cu programul a unității de trafic aerian aprobat, sub conducerea OJTI;

(4) va susține pregătirea practică în Unitate de trafic aerian, în conformitate cu programul a unității de trafic aerian aprobat, sub conducerea OJTI;

(5) va susține testarea practică sub controlul Examinatorului ATC autorizat de către A.S.A.C. R.M., care include și examinarea orală pe care examinatorul o poate cere.

RAC-APL 0655 Procedura de validare a certificatelor, calificărilor și autorizațiilor

În scopul validării certificatelor și calificărilor și autorizațiilor, acordate de către autoritățile aeronautice civile ale altor state-membre O.A.C.I., candidatul va prezenta către A.S.A.C. R.M. următoarele documente:

(1) cererea pentru recunoașterea certificatului și calificării (specimenul este prezentat în Secțiunea 1 Anexa 16 la RAC-APL).

(2) certificatul valabil cu calificările valabile, care urmează a fi validate.

(3) rezultatele susținerii examenelor teoretice în conformitate cu cerințele RAC-APL 0620 – 0653 (specimenul este prezentat în Anexa 3 la RAC-APL).

(4) rezultatele testului de îndemânare/testării practice în conformitate cu cerințele RAC-APL 0620 – 0653 (vezi anexele corespunzătoare în conformitate cu tipul de certificat).

(5) certificatul medical de clasa corespunzătoare acordat în conformitate cu JAR-FCL 3/RAC-APL 3.

(6) documentul ce confirmă achitarea serviciilor A.S.A.C. R.M., în conformitate cu tarifele stabilite.

CAPITOLUL 11 ÎNLOCUIREA CERTIFICATELOR/AUTORIZAȚIILOR, ACORDATE DE CĂTRE AUTORITĂȚILE AERONAUTICE CIVILE ALE ALTOR STATE-MEMBRE O.A.C.I.

RAC-APL 0660 Cerințe față de candidat

Candidatul care solicită înlocuirea certificatului/autorizației, acordate de către autoritate aeronautică civilă ale unui stat-membru O.A.C.I. cu certificatul/autorizație Republicii Moldova va dispune de următoarele:

- (1) certificatul corespunzător valabil, care urmează a fi înlocuit;
- (2) calificările corespunzătoare valabile, care urmează a fi înlocuite;
- (3) carnetul de zbor perfectat corespunzător (în cazul în care este aplicabil);
- (4) certificatul medical de clasa corespunzătoare acordat în conformitate cu RAC-APL 3;

RAC-APL 0665 Înlocuirea certificatului / autorizației, acordate de către autoritate aeronautică civilă ale statelor-membre JAA, în conformitate cu cerințele JAR-FCL

Substituirea certificatului se efectuează conform următoarei proceduri:

- (1) După ce candidatul a prezentat cererea către A.S.A.C. R.M. (Anexa 2) împreună cu documentul care confirmă achitarea serviciilor A.S.A.C. și originalul certificatului cu calificările, care urmează a fi substituite, persoana responsabilă de ținerea lucrărilor de secretariat a Secției expediază o solicitare (Secțiunea 3 Anexa 16) către Autoritățile aeronautice civile din statul-emitent al certificatului în scopul confirmării datelor conținute în certificat.
- (2) Suplimentar, acesta va solicita de la Autoritățile aeronautice civile ale statului-emitent a certificatului, informația corespunzătoare privind autorizarea, referitoare la solicitant și care va include următoarele:

- (a) date privind toate certificatele și calificările acordate, inclusiv certificatele anterioare, de exemplu cele militare;
- (b) formele ultimilor teste de îndemânare și testări profesionale;
- (c) confirmarea susținerii examenelor teoretice;
- (d) rapoartele privind examinarea medicală inițială și recentă (la solicitarea AMS);

- (e) confirmarea experienței de zbor obținute, necesare pentru acordarea certificatului.

(3) După primirea confirmării Autorităților aeronautice civile a statului-emitent a certificatului, solicitantul va prezenta suplimentar carnetul de zbor perfectat corespunzător și certificatul medical valabil de categoria corespunzătoare, în conformitate cu JAR-FCL 3/RAC-APL3.

(4) După primirea rezultatului pozitiv ca urmare a expertizei documentației prezentate, candidatului i se acordă certificatul corespunzător și calificările Republicii Moldova.

RAC-APL 0670 Substituirea certificatelor și calificărilor acordate de către autoritățile împuternicite care nu sînt membre JAA, precum și celor care nu au fost acordate în conformitate cu cerințele JAR-FCL

(1) Substituirea certificatelor și calificărilor acordate de către autoritățile împuternicite care nu sînt membre JAA, precum și celor care nu au fost acordate în conformitate cu cerințele JAR-FCL și procedurilor respective se efectuează doar în cazul prezenței unui acord între Autoritățile aeronautice civile ale statului-emitent a certificatului și A.S.A.C. R.M., bazat pe recunoașterea reciprocă a certificatelor și care asigură nivelul echivalent de securitate între cerințele de instruire și testare existente în statul-emitent a certificatului și Republica Moldova.

(2) În scopul substituirii este necesar de a efectua următoarele:

- (a) executarea cerințelor RAC-APL 0665, cu excepția celor față de certificatul medical;
- (b) executarea cerințelor de recunoaștere a certificatului și calificărilor conținute în RAC-APL 0620 – 0650 și p. (2), (3), (4), (5), (6) RAC-APL 0655.

CAPITOLUL 12 RECUNOAȘTEREA EXPERIENȚEI DE ACTIVITATEA MILITARĂ**RAC-APL 0675 Prevederi generale**

(1) Membrii echipajelor militare de zbor se pot adresa către A.S.A.C. R.M. pentru a obține certificate de personal navigant civil. Cunoștințele, experiența și îndemânarea dobândite în activitatea de zbor militară vor fi luate în considerație la executarea cerințelor prevăzute pentru acordarea certificatelor și calificărilor civile, în conformitate cu prevederile prezentului capitol.

(2) Piloții de avioane sau elicoptere - membri ai echipajelor militare de zbor – nu pot obține certificate ATPL până când aceștia nu vor satisface cerințele JAR-FCL, prevăzute pentru tipul respectiv de certificat.

RAC-APL 0680 Cerințe prealabile pentru candidați

Membrii echipajelor militare de zbor, care solicită acordarea certificatului de personal navigant civil vor corespunde următoarelor cerințe prealabile:

(1) Vor dispune de certificatul care confirmă absolvirea cu succes a organizației de pregătire militară de zbor respective.

(2) Vor dispune de experiență de zbor (ore de zbor) echivalentă experienței de zbor, necesare pentru acordarea certificatului de personal navigant civil și calificării corespunzătoare.

RAC-APL 0685 Condiții pentru candidații la acordarea certificatului de personal navigant civil și calificărilor corespunzătoare care sînt calificați și au experiență de zbor pe tipurile de aeronave operate în aviația civilă

(1) Membrii echipajelor militare de zbor care solicită acordarea certificatelor de personal navigant civil și care dispun de calificarea și experiența de zbor pe tipurile de aeronave operate în aviația civilă vor corespunde următoarelor:

- (a) vor susține examene teoretice conform cerințelor pentru acordare inițială a certificatului corespunzător și calificării;
- (b) vor susține testul de îndemânare ca și în cazul acordării inițiale a certificatului și calificării.

(2) În scopul acordării certificatului, candidatul va prezenta către A.S.A.C. R.M. următoarele documente:

- (a) cererea corespunzătoare (specimenul este prezentat în Anexa 2 la RAC-APL);
- (b) 2 fotografii 4x5 cu capul descoperit;
- (c) documentul, care confirmă identitatea solicitantului (pașaport pentru călătoriile în străinătate);
- (d) certificatul de susținere cu succes a pregătirii corespunzătoare în organizația de instruire militară de zbor;
- (e) rezultatele susținerii examenelor teoretice (Specimenul este prezentat în Anexa 3 la RAC-APL);
- (f) rezultatele testului de îndemânare (vezi anexele corespunzătoare în dependență de tipul certificatului);
- (g) carnetul de zbor de membru al echipajului militar de zbor;
- (h) certificatul medical valabil de Clasa corespunzătoare, acordat în conformitate cu cerințele JAR-FCL 3/RAC-APL 3;
- (i) documentul ce confirmă achitarea serviciilor A.S.A.C. R.M., în conformitate cu tarifele stabilite.

RAC-APL 0690 Condiții pentru candidații la acordarea certificatului de personal navigant civil și calificărilor corespunzătoare care sînt calificați și au experiență de zbor pe tipurile de aeronave care nu sînt operate în aviația civilă

(1) Membrii echipajelor militare de zbor care solicită acordarea certificatelor de personal navigant civil și care nu dispun de calificarea și experiența de zbor pe tipurile de aeronave operate în aviația civilă vor corespunde următoarelor cerințe:

- (a) vor susține în organizația de pregătire aprobată, un curs pentru acordarea calificării pentru zbor instrumental (în cazul în care este aplicabil);
- (b) vor susține în organizația de pregătire aprobată, un curs MCC (în cazul în care este aplicabil);
- (c) vor susține în organizația de pregătire aprobată, un curs pentru acordarea calificării pe tip de aeronavă, pe care se prevede susținerea testului de îndemânare pentru acordarea certificatului și calificării corespunzătoare;
- (d) vor susține examenele teoretice în conformitate cu cerințele pentru acordarea inițială a certificatului corespunzător și calificării;
- (e) vor susține testul de îndemânare ca și în cazul acordării inițiale a certificatului și calificării.

(2) În scopul acordării certificatului, candidatul va prezenta către A.S.A.C. R.M. următoarele documente:

- (a) cererea corespunzătoare (specimenul este prezentat în Anexa 2 la RAC-APL);
- (b) 2 fotografii 4x5 cu capul descoperit;
- (c) documentul care confirmă identitatea solicitantului (pașaport pentru călătoriile în străinătate, buletin de identitate, permis de conducere);
- (d) certificatul de susținere cu succes a instruirii corespunzătoare în organizația de instruire militară de zbor;
- (e) certificatul de susținere cu succes a pregătirii corespunzătoare pentru acordarea calificării pentru zbor instrumental (în cazul în care este aplicabil);
- (f) certificatul de susținere cu succes a pregătirii corespunzătoare MCC (în cazul în care este aplicabil);
- (g) certificatul de susținere cu succes a pregătirii corespunzătoare pentru acordarea calificării de tip;
- (h) rezultatele susținerii examenelor teoretice (Specimenul este prezentat în Anexa 3 la RAC-APL);
- (i) rezultatele testului de îndemânare (vezi anexele corespunzătoare în dependență de tipul certificatului);
- (j) carnetul de zbor de membru al echipajului militar de zbor;
- (k) certificatul medical valabil de Clasa corespunzătoare, acordat în conformitate cu cerințele JAR-FCL 3/RAC-APL 3;
- (l) documentul ce confirmă achitarea serviciilor A.S.A.C. R.M., în conformitate cu tarifele stabilite.

SPAȚIU LĂSAT LIBER INTENȚIONAT

(3) Membrii echipajelor militare de zbor care au obținut certificate și calificări de personal navigant civil vor satisface toate cerințele privind revalidarea acestor certificate și calificări, precum și acordarea calificărilor suplimentare conform prevederilor RAC-APL referitoare la tipurile de certificate și de calificări corespunzătoare.

**CAPITOLUL 13 CONDIȚII DE SUSPENDARE, ANULARE ȘI REÎNNOIRE
A CERTIFICATELOR, CALIFICĂRILOR ȘI AUTORIZAȚIILOR.
ACORDAREA DUPLICATELOR**

**RAC-APL 0695 Cazurile care provoacă
suspendarea și anularea
certificatei, calificărilor și
autorizațiilor**

(1) Nici un deținător al certificatului de personal aeronautic nu este în drept să comită intenționat următoarele:

- (a) înscrisuri false în documentele prezentate către A.S.A.C. R.M.;
- (b) modificarea datelor, efectuarea înscrisurilor sau corectărilor în certificat;
- (c) exercitarea atribuțiilor funcționale sub influența substanțelor alcoolice sau narcotice;
- (d) prezentarea la examenele teoretice sau practice sub influența substanțelor alcoolice sau narcotice;
- (e) refuzul de a se supune testelor pentru determinarea alcoolului sau drogurilor în organism în cazul exercitării atribuțiilor sale funcționale sau în timpul prezentării la susținerea examenelor;

(2) În situațiile enumerate în punctul RAC-APL 0695(1), precum în cazul în care este stabilit că deținătorul certificatului nu corespunde sau nu poate corespunde cerințelor RAC-APL, certificatul poate fi suspendat sau revocat.

**RAC-APL 0700 Condițiile de reînnoire a
certificatei, calificărilor și
autorizațiilor**

Decizia privind reînnoirea certificatei, calificărilor și autorizațiilor va fi adoptată de către A.S.A.C. R.M. în conformitate cu prevederile RAC-APL. Certificatul, calificarea sau autorizația pot fi reînnoite după ce au fost îndeplinite cerințele RAC-APL referitoare la reînnoirea certificatului, calificării, autorizației respective.

**RAC-APL 0705 Acordarea duplicatelor
certificatei**

(1) A.S.A.C. R.M. acordă duplicate ale certificatei în cazul în care acestea sunt

pierdute, furate, distruse sau în cazul schimbării numelui deținătorului de certificat.

(2) Pentru obținerea unui duplicat al certificatului solicitantul va prezenta către A.S.A.C. R.M. următoarele documente:

- (a) cererea de acordare a duplicatului (specimenul este prezentat în Anexa 2 la RAC-APL);
- (b) 2 fotografii 4x5, cu capul descoperit;
- (c) documentul care confirmă pierderea, furtul certificatului (un buletin de la poliție sau un proces-verbal de anchetare) sau certificatul distrus care nu poate fi utilizat;
- (d) copia buletinului de identitate (în cazul modificării numelui);
- (e) documentul ce confirmă achitarea serviciilor A.S.A.C. R.M., în conformitate cu tarifele stabilite.

RAC-APL 0707 Contestarea deciziilor

(1) Contestarea deciziilor A.S.A.C. R.M. adoptate în limitele competenței stabilite în capitolul B al RAC-APL se efectuează prin depunerea cererii către Directorul generai al A.S.A.C. R.M. în termen de 30 zile de la data comunicării deciziei.

(2) Cererile se examinează conform procedurii și în termenii stabiliți de legislație.

SPAȚIUL LĂSAT LIBER INTENȚIONAT

PAGINA LĂSATĂ INTENȚIONAT LIBERĂ

SPECIMENE DE CERTIFICATE DE PERSONAL AERONAUTIC

SECȚIUNEA - 1

SPECIMEN DE CERTIFICAT DE MEMBRU AL ECHIPAJULUI DE CONDUCERE

SECȚIUNEA - 2

SPECIMEN DE CERTIFICAT DE NAVIGATOR AERIAN

SECȚIUNEA - 3

SPECIMEN DE CERTIFICAT DE PILOT DE PLANOR, BALON LIBER

SECȚIUNEA - 4

SPECIMEN DE CERTIFICAT DE ÎNSOȚITOR DE BORD

SECȚIUNEA - 5

SPECIMEN DE CERTIFICAT DE OPERATOR DE BORD

SECȚIUNEA - 6

SPECIMEN DE CERTIFICAT DE CONTROLOR TRAFIC AERIAN STAGIAR

SECȚIUNEA - 7

SPECIMEN DE CERTIFICAT DE CONTROLOR TRAFIC AERIAN

SECȚIUNEA - 8

SPECIMEN DE CERTIFICAT DE DISPECER OPERAȚIUNI ZBOR

SPAȚIUL LĂSAT LIBER INTENȚIONAT

Secțiunea 1 Specimen de Certificat de membru al echipajului de conducere

I	Statul emitent State of issue	REPUBLIC OF MOLDOVA
III	Numărul certificatului Licence number	MD/TA/0000
IV	Numele și prenumele Last and first name	
XIV	Data și Locul nașterii Date and place of birth	
V	Adresa Address	
VI	Naționalitate Nationality	Moldova
VII	Semnătura titularului Signature of holder	
VIII	Autoritatea emitentă Issuing Authority	Administrația de Stat a Aviației Civile Republica Moldova Civil Aviation Authority of Republic of Moldova
X	Semnătura și data Signature of issuing officer and date	
XI	Ștampila autorității emitente Seal or stamp of issuing Authority	

II	Titlurile certificatelor, data emiterii inițiale și codul țării Titles of licences, date of initial issue and country code	ATPL(A),, MD
IX	Validitate: Acest certificat va fi reemis până la data de Privilegiile acestui certificat vor fi exercitate numai dacă deținătorul are un certificat medical valabil. În conformitate cu JAR-FCL 1.015(a) (1), deținătorul își poate exercita privilegiile certificatului, în orice stat membru al Joint Aviation Authorities. În vederea identificării deținătorului certificatului va prezenta un document de identitate cu poză. Validity: This licence is to be re-issued not later than The privileges of this licence shall be exercised only if the holder has a valid medical certificate for the required privilege. By the application of JAR-FCL 1.015(a)(1), the licence holder is entitled to exercise licence privileges on aircraft registered in any Member State of Joint Aviation Authorities. A document containing a photo shall be carried for the purpose of identification of the licence holder.	
XII	Privilegiu de radiotelefonist: Deținătorul acestui certificat a demonstrat competența de opera, în limba engleză, echipamentul RTT la bordul aeronavei Radiotelephony privileges: The holder of this licence has demonstrated competence to operate R/T equipment on board aircraft in English	
XIII	Observații: Remarks: Language Proficiency: English – Level Date of test: Valid until: Type rating: Restricted to aircraft registered in Republic of Moldova	

XII	Calificări vor fi revalidate Ratings to be revalidated	
	Clasa/Tip/IR Class/type/IR	Observații/Restricții Remarks/Restrictions
	Instructori Instructors	

	Abrevieri Abbreviations used in this licence	
ATPL	Airline Transport Pilot Licence	
MPL	Multi-crew Pilot Licence	
CPL	Commercial Pilot Licence	
PPL	Private Pilot Licence	
IR	Instrument Rating	
ME	Multi-Engine	
SEP	Single Engine Piston	
MEP	Multi-Engine Piston	
TRI	Type Rating Instructor	
CRI	Class Rating Instructor	
FI	Flight Instructor	
(MPA)	Multi-Pilot Aeroplane	
(A)	Aeroplane	
(H)	Helicopter	
R/T	Radio Telephony communication	
TA	Airline transport pilot	
CA	Commercial pilot	
PA	Private pilot	
FEL	Flight Engineer Licence	

Calificare Rating

Data test Date of test	Valabilitate Valid until

Aut. examinatorului Examiners auth. No	Semnătura examinatorului Examiner's signature

Administrația de Stat a Aviației Civile
Civil Aviation Administration
Republic of Moldova

JOINT AVIATION AUTHORITIES

Certificat de membru al
echipajului de conducere
Flight crew licence

Emis in confirmare cu standarde ICAO și JAR-FCL
Issued in accordance with ICAO and JAR-FCL standards

Secțiunea 2
Specimen de certificat de navigator aerian

<p>Administrația de Stat a Aviației Civile Republica Moldova State Administration of Civil Aviation Republic of Moldova</p> <div style="border: 1px solid black; width: 200px; height: 150px; margin: 20px auto;"></div> <p>L.Ș.</p> <p>VII.</p> <p>(Semnătura titularului) (Signature of holder)</p>	<p>I. REPUBLICA MOLDOVA REPUBLIC OF MOLDOVA</p> <p>II.</p> <p>CERTIFICAT Navigator aerian Aviația civilă Civil Aviation Flight navigator LICENCE</p> <p>III.</p>
<p>IV.</p> <p>_____</p> <p>(prenumele) (forename)</p> <p>_____</p> <p>(numele) (name)</p> <p>_____</p> <p>(data și locul nașterii) (birth date and place)</p> <p>V.</p> <p>_____</p> <p>(domiciliului) (address)</p> <p>VI.</p> <p>_____</p> <p>(cetățenia) (citizenship)</p> <p>IX. Prezentul certificat acordă titularului dreptul să exercite funcțiile indicate în rubricile II și XII. The licence holder is granted to exercise the duties and act as prescribed under the items II și XII.</p>	<p>VIII. ELIBERAT DE ADMINISTRAȚIA DE STAT A AVIAȚIEI CIVILE A REPUBLICII MOLDOVA Issued by the State Administration of Civil Aviation Republic of Moldova</p> <p>X. Semnătura organului emitent Issuing authority signature</p> <p>_____</p> <p>(Semnătura) (Signature)</p> <p>" _____ "</p> <p>XI. ȘTAMPILĂ STAMP</p>

IX. VALABILITATEA CERTIFICATULUI Validity of Licence			IX. VALABILITATEA CERTIFICATULUI Validity of Licence		
[(valabilitate)] [(valid untill)]	_____ "	_____	[(valabilitate)] [(valid untill)]	_____ "	_____
(funcția) (licensing officer)	(ștampila) (stamp)	(semnătura) (signature)	(funcția) (licensing officer)	(ștampila) (stamp)	(semnătura) (signature)
[(valabilitate)] [(valid untill)]	_____ "	_____	[(valabilitate)] [(valid untill)]	" _____	_____
(funcția) (licensing officer)	(ștampila) (stamp)	(semnătura) (signature)	(funcția) (licensing officer)	(ștampila) (stamp)	(semnătura) (signature)
[(valabilitate)] [(valid untill)]	_____ "	_____	[(valabilitate)] [(valid untill)]	_____ "	_____
(funcția) (licensing officer)	(ștampila) (stamp)	(semnătura) (signature)	(funcția) (licensing officer)	(ștampila) (stamp)	(semnătura) (signature)

XII. CALIFICĂRI Ratings			XII. CALIFICĂRI Ratings		
[(valabilitate)] [(valid untill)]	(ștampila) (stamp)	(semnătura) (signature)	[(valabilitate)] [(valid untill)]	(ștampila) (stamp)	(semnătura) (signature)
[(valabilitate)] [(valid untill)]	(ștampila) (stamp)	(semnătura) (signature)	[(valabilitate)] [(valid untill)]	(ștampila) (stamp)	(semnătura) (signature)
[(valabilitate)] [(valid untill)]	(ștampila) (stamp)	(semnătura) (signature)	[(valabilitate)] [(valid untill)]	(ștampila) (stamp)	(semnătura) (signature)

XIII. MENȚIUNI SPECIALE Special Remarks	XIII. MENȚIUNI SPECIALE Special Remarks

XIV. ALTE INFORMAȚII Other details	XIV. ALTE INFORMAȚII Other details

Secțiunea 3 Specimen de certificat de pilot de planor, aerostat liber

<p>Administrația de Stat a Aviației Civile <i>Civil Aviation Administration</i> of Republic of Moldova</p> <p>Certificat de membru al echipajului de conducere Flight crew licence</p> <p>Emis în confirmare cu standarde ICAO Issued in accordance with ICAO standards</p>	<p>I. Statul emitent <i>State of issue</i></p> <p>III. Numărul certificatului <i>Licence number:</i> MD-GPL-001</p> <p>IV. Numele și prenumele <i>Last and first name</i></p> <p>XIV. Data și Locul nașterii <i>Date and place of birth:</i> 09/06/1954</p> <p>V. Adresa <i>Address</i></p> <p>VI. Naționalitate <i>Nationality:</i></p> <p>VII. Semnătura titularului <i>Signature of holder</i></p> <p>VIII. Autoritatea emitentă Administrația de Stat a Aviației Civile Republica Moldova Civil Aviation Authority of Republic of Moldova <i>Issuing Authority</i></p>	<p>II. Titlurile certificatelor, data emiterii inițiale și codului țării <i>Titles/licences, date of initial issue and country code</i></p> <p>GPL 20/03/1997 MD</p> <p>IX. Valabilitate: Acest certificat va fi reemis până la data de 25/06/2009. Privilegiile acestui certificat vor fi exercitate numai dacă deținătorul are un certificat medical valabil. În vederea identificării deținătorului certificatului va prezenta un document de identitate cu poză. <i>Validity:</i> This licence is to be re-issued not later than 25/06/2009. The privileges of this licence shall be exercised only if the holder has a valid medical certificate for the required privilege. A document containing a photo shall be carried for the purpose of identification of the licence holder.</p> <p>X. Semnătura și data <i>Signature of issuing officer and date</i></p> <p>For the DGCA the Deputy</p> <p>Mr. , 15/01/2001</p> <p>XI. Ștampila autorității emitente <i>Seal or stamp of issuing Authority:</i></p>	<p>XII. Calificări <i>Ratings:</i> R/T in English</p> <p>Metoda de lansare – remarcare Method of launch – towing</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Data test Date of test</th> <th>Aut. examinatorului Examiners aut. no.</th> <th>Semnătura examinatorului Examiner signature</th> <th>Valid until</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td> </td> <td> </td> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> <td> </td> <td> </td> </tr> </tbody> </table>	Data test Date of test	Aut. examinatorului Examiners aut. no.	Semnătura examinatorului Examiner signature	Valid until																
Data test Date of test	Aut. examinatorului Examiners aut. no.	Semnătura examinatorului Examiner signature	Valid until																				

XII. Calificări Rating(s)			Abrivieri Abbreviations: Code Explanation GPL Glider Pilot License FBPL Free Balloon Pilot License RT Radiotelephony TMG Touring Motor Glider
--------------------------------------	--	--	---

Secțiunea 4
Specimen de certificat de însoțitor de bord

<p>Administrația de Stat a Aviației Civile Republica Moldova State Administration of Civil Aviation Republic of Moldova</p> <div data-bbox="379 456 705 808" style="border: 1px solid black; height: 157px; width: 204px; margin: 10px auto;"></div> <p>L.Ș.</p> <p>VII. (Semnătura titularului) (Signature holder) of</p>	<p>I. REPUBLICA MOLDOVA REPUBLIC OF MOLDOVA</p> <p>II. CERTIFICAT Însoțitor de bord Aviația civilă Civil Aviation Cabin attendant LICENCE</p> <p>III.</p>
---	--

Notă: celelalte pagini ale certificatului respectiv sînt analogice paginilor corespunzătoare de certificat de navigator, specimenul căruia este expus în Secțiunea 2 Anexa 1.

Secțiunea 5
Specimen de certificat de operator de bord

<p>Administrația de Stat a Aviației Civile Republica Moldova State Administration of Civil Aviation Republic of Moldova</p> <div data-bbox="379 456 707 808" style="border: 1px solid black; width: 205px; height: 157px; margin: 10px auto;"></div> <p>L.Ș.</p> <p>VII. (Semnătura titularului) (Signature holder) of</p>	<p>I. REPUBLICA MOLDOVA REPUBLIC OF MOLDOVA</p> <p>II. CERTIFICAT Operator de bord Aviația civilă Civil Aviation Flight operator LICENCE</p> <p>III.</p>
---	---

Notă: celelalte pagini ale certificatului respectiv sînt analogice paginilor corespunzătoare de certificat de navigator, specimenul căruia este expus în Secțiunea 2 Anexa 1.

Secțiunea 6 Specimen de certificat de controlor trafic aerian stagiar

ADMINISTRAȚIA DE STAT A AVIAȚIEI CIVILE REPUBLICA MOLDOVA State Administration of Civil Aviation Republic of Moldova	III. NUMĂRUL CERTIFICATULUI License number	IX. The holder of this license is entitled to exercise the functions of a Student Air Traffic Controller for the purpose of becoming qualified for the grant of air traffic controller license in the following rating(s) as dated:	XIV. ALTE INFORMAȚII Other details
IV. PRENUMELE ȘI NUMELE TITULARULUI Last and first name of holder DATA ȘI LOCUL NAȘTERII Date and place of birth	XII. Rating ADV ADI APP APS ACP ACS	RATING ABBREVIATION DECODE Aerodrome Control Visual ADV Aerodrome Control Instrument ADI Approach Control Instrumental APP Approach Control Surveillance APS Area Control Procedural ACP Area control Surveillance ACS	
VI. CETĂȚENIA Nationality	Initial Training Completion Date 01-08-2000 01-08-2000 01-08-2000 01-08-2000 ACP ACS		
VII. SEMNATURA TITULARULUI Signature of holder			
X. SEMNATURA ORGANULUI EMITENT Issuing authority signature			
XI. ȘTAMPILĂ ORGANULUI EMITENT Stamp of issuing authority			IX. VALIDITY This license is valid only for the purpose of authorizing the holder to provide an air traffic control service under the supervision of an On-the-job Training Instructor. This license is valid up to and including: 31-12-2007

CERTIFICAT DE CONTROLOR TRAFIC
AERIAN STAGIAR
Student
Air Traffic Controller License

(Issued in accordance with ICAO and ECAC guidelines)

Secțiunea 7 Specimen de certificat de controlor trafic aerian

<p>ADMINISTRAȚIA DE STAT A AVIAȚIEI CIVILE REPUBLICA MOLDOVA State Administration of Civil Aviation Republic of Moldova</p> <p>CERTIFICAT DE CONTROLOR TRAFIC AERIAN Air Traffic Controller License</p> <p>(Issued in accordance with ICAO and ECAC guidelines)</p>	<p>III. NUMĂRUL CERTIFICATULUI License number</p> <p>IV. PRENUMELE ȘI NUMELE TITULARULUI Last and first name of holder</p> <p>DATA ȘI LOCUL NAȘTERII Date and place of birth</p> <p>VI. CETĂȚENIA Nationality</p> <p>VII. SEMNATURA TITULARULUI Signature of holder</p> <p>X. SEMNATURA ORGANULUI EMITENT Issuing authority signature</p> <p>XI. ȘTAMPILĂ ORGANULUI EMITENT Stamp of issuing authority</p>	<p>IX. Prezentul certificat acordă titularului dreptul să exercite funcțiile indicate în rubricile II și XII. The holder of this license is entitled to exercise the duties and act as prescribed under the items II and XII.</p> <p>XII. CALIFICĂRI DATA ELIBERĂRII INIȚIALE Date of first issue</p> <p>ADV 01-08-2000 ADI 01-08-2000 APP 01-08-2000 APS 01-08-2000 ACP ACS..... 01-11-2005</p> <p>ANDOSAMENT License Endorsement.....</p> <p>OJT Instructor 15-10-2004</p>	<p>XIV. ALTE INFORMAȚII Other details</p> <p>DECODE</p> <p>Rating Abbreviations</p> <p>Aerodrome Control Visual ADV Aerodrome Control Instrument ADI Approach Control Procedural APP Approach Control Surveillance APS Area Control Procedural ACP Area control Surveillance ACS On the Job Training OJT</p> <p>Endorsement Abbreviations</p> <p>Air Control AIR Automatic Dependent Surveillance ADS Ground Movement Control GMC Ground Movement Surveillance GMS Precision Approach Radar PAR Radar RAD Surveillance Radar Approach SRA Terminal Control TCL Tower Control TWR</p>
--	---	---	---

Secțiunea 8

Specimen de certificat de dispecer operațiuni zbor

Administrația de Stat a Aviației Civile
Civil Aviation Administration
REPUBLICA MOLDOVA
Republic of Moldova

CERTIFICAT
LICENCE

AVIAȚIA CIVILĂ
CIVIL AVIATION

Emis în conformitate cu standarde ICAO
Issued in accordance with ICAO standards

I	Statul emitent <i>State of issue</i>	REPUBLIC OF MOLDOVA
III	Numărul certificatului <i>Licence number</i>	MD FD № 0000
IV	Numele și prenumele <i>Last and first name</i>	
XIV	Data și Locul nașterii <i>Date and place of birth</i>	
V	Adresa <i>Address</i>	
VI	Naționalitate <i>Nationality</i>	
VII	Semnătura titularului <i>Signature of holder</i>	
VIII	Autoritatea emitentă <i>Issuing Authority</i>	Administrația de Stat a Aviației Civile Republica Moldova <i>Civil Aviation Authority of Republic of Moldova</i>
X	Semnătura și data <i>Signature of issuing officer and date</i>	
XI	Ștampila autorității emitente <i>Seal or stamp of issuing Authority</i>	

II	Titlurile certificatelor: <i>Title of license:</i> data emiteri inițiale: <i>date of initial issue</i>	Dispecer de operațiuni zbor <i>Flight Dispatcher License</i>
	Codul țării <i>country code</i>	MD
IX	<p>Valabilitate: Acest certificat va fi reemis pînă la data de Deținătorul certificatului de dispecer de zbor are dreptul de a executa funcții de dispecer de zbor în orice regiune cu condiția că acesta corespunde cerințelor stabilite în Anexa 6 la Convenția privind aviația civilă internațională. În vederea identificării deținătorul certificatului va prezenta un document de identitate cu poză.</p> <p>Validity: This licence is to be reissued not later than The privileges of the holder of this licence shall be to serve in that capacity with responsibility for each area for which the holder meets the requirements specified in Annex 6 to the Convention on International Civil Aviation. A document containing a photo shall be carried for the purpose of identification of the licence holder.</p>	

SPAȚIUL LĂSAT LIBER INTENȚIONAT